

NGECHUCHUARÛ NGÚEXÛGÛ GA YAMUGÛXÛÃRÛ PURACÛCHIGA

**Tupana inaxuneta rû tá ínangu
i Naãe i Üünexû**

1 ¹⁻²Pa Mecû Pa Teóquirux, nüxîra chaxûmatûxû ga poperawa cumaã nüxû chixu ga guxûma ga Ngechuchu üxû rû duûxûgûxû namaã nangúexêxû ga noxritama inaxügüãgu ga norû puracû ñuxmata yema ngunexû ga Tupana daxûguxû ga naãnewa nagaxgu. Rû yexguma tauta daxûguxû ga naãnewa naxûxgu ga Ngechuchu rû nayadexechi ga norû ngúexûgû ga yamugûchaûxû na Tupanaãrû puracû naxûgûxûcax. Rû Tupanaãe i Üünexûãrû poramaã nanangúexêe ga yema duûxûgû, rû namaã nüxû nixu ga tacû tá na naxüexû. ³Rû yixcama marû norû yuwena rû 40 ga ngunexûgu rû yema duûxûgûcax nügu nangoxêxû na nüxû nacuxgûxûcax na wenaxârû namaxûxû. Rû namaã nüxû nixu na ñuxâcû aixcûma âêxgacû na yîixû ya Tupana. ⁴Rû yexguma yema ngúexûgû ga yamugûxûtanüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rû namaã nüxû nixu ga tama nüxna na ngextá naxîxûcax ga

Yerucharéû. Rû ñanagürû nüxû:
—Ílpenanguxêx i ngêma Tupanaãe i Üünexû ga Chaunatû pemaã ixunetaxû ga pemaã nüxû chixuchigaxû! ⁵Aixcûma nixî ga Cuáû rû dexáwa duûxûgûxû ínabaiûxêxû, natürû i pema rû tãütáma muxû i ngunexû nangupetû na Tupanaãe i Üünexû tá pexna nguxû —ñanagürû.

**Daxûguxû ga naãnewa
naxû ga Ngechuchu**

⁶Rû yexguma nangutaquexegûgu ga yema norû duûxûgû, rû Ngechuchuna nacagû, rû ñanagürügû: —Pa Corix, ¿exna ñoma tá nixî i ngunexû i marû ícunawoxû i nuã Yudíugûchiüãnewa i torû uwanügüiarû churaragû na wenaxârû tomatama namaã itacuxûcax i ñaã tochiüãne? —ñanagürügû. ⁷Rû Ngechuchu nanangâxû, rû ñanagürû: —Pema rû taxucaxma nüxû pecuxchaû i ñuxgu tá nixî i ngêma ngunexû, erû Chaunatûixicatama nüxû nangêxma i pora na nüxû naxunetaxû i ngêma ngunexû i choxna naxcax pecaxû. ⁸Natürû ngêxguma pexna nanguxgu i

Tupanaãe i Üünexũ, rü tá pexũ naporaexẽẽ. Rü tá ípechoxũ na nüxũ peyarüxügüexũcax i chauchiga i Yerucharẽüwa, rü guxũma i Yudéaanewa, rü Chamáriaanewa, rü ñuxmatáta guxũ i naãnewa nangu —ñanagürü. ⁹Rü yexguma yema ñaxguwena rü nüxũ ínadaunüyane ga norü ngúexũgü, rü Tupana rü daxüguxũ ga naãnewa Ngechuchuxũ naga. Rü wüxi ga caixanexũgu nayaxücu, rü yemaãcü tama wenaxärü nüxũ nadaugü. ¹⁰Rü yexguma Ngechuchuxũ ínadaunüyane ga daxüwa na naxũxũ, rü ngürüächí natanüwa nangox ga taxre ga yatü ga icómüchiruxũ. ¹¹Rü ñanagürügü nüxũ: —Pa Yatügü i Gariréaanecũãx, ¿tüxcüũ daxügu íperüdaunü? Erü daatama Ngechuchu ga petanüwa yexmacü rü ñuxma Tupana daxüwa nagacü, rü ngéma ñuxma nüxũ na pedauxũ na ñuxácü daxüwa naxũxũ, rü ngémaãcü tátama nixí i wena núma naxũxũ —ñanagürügü.

Yudachicüü nanayauxgü ga Matía

¹²Rü yema ngúexũgü ga Ngechuchu imugũxũ na Tupanaärü puracü naxügüxũcax, rü nüxna ínixí ga guma mǎxpüne ga Oríbunecügu áẽgane. Rü Yerucharẽücax nawoegu. Rü guma mǎxpüneärü yaxũ rü maneca wüxi ga kilómetru nixí na Yerucharẽüwa inguxũ. ¹³Rü yexguma Yerucharẽüärü íanewa nangugügu, rü nagu nachocu ga guma í ga nagu napegüne. Rü dauyna naxígü naxcax ga yema ucapu ga taxũ ga nagu napegũxũ. Rü nümagü nixí ga Pedru, rü Cuáũ, rü Chaũtiágu, rü Aũdré, rü Piripi, rü Tumachi, rü Baturumé, rü Mateu, rü

Chaũtiágu ga Arupéu nane, rü Chimáũ ga Ipóraãeciücü, rü Yuda ga Chaũtiágu naẽneẽ. ¹⁴Rü guxũma ga nümagü rü guxũguma nangutaquexegũxũ na wüxigu naxínüẽacüma nayumüxẽgüxũcax namaã ga Ngechuchueneẽgü, rü ngímaã ga María ga Ngechuchu naẽ, rü ñuxre ga togü ga ngexũgümaã. ¹⁵Rü guxũma ga yema ngunexũgügu rü nangutaquexegũxũ ga yema yaxõgüxũ. Rü maneca 120 nixí. Rü wüxi ga ngunexũgu ga Pedru rü inachi ga norü ngãxũtanüwa, rü ñanagürü: ¹⁶—Pa Chomücügüx, marü ningu ga yema Tupanaãe i Üünexũ nuxcüma Dabíxü muxü na naxümatüãxũcax nachiga ga Yuda ga namaärü cuaxrüü íxixũ naxcax ga yema duũxũgü ga Ngechuchuxũ iyauxgũxũ. ¹⁷—Rü tatanüxũchirex nixí ga Yuda, rü nüma rü ta taxrüü ñaã Tupanaärü puracüwa napuracü ga noxrix. ¹⁸—Natürü nüma ga Yuda rü bexma Ngechuchuxũ ínaxuaxũ. Rü yemacax ga áẽxgacügü rü nüxũ nanaxütanü. Natürü yixcama ga Yuda rü naxcax ínicuax ga yema chixexũ ga naxũxũ, rü yemacax nanataeguxẽẽ ga yema díeru. Rü yemawena rü nügü nawëxnaxã rü naítanüwa nügü narütáe. Rü yexguma duũxũgü nadaexũgügu rü inanago, rü niwáixpütiwë rü ínayixũ ga naũnúta. Rü yema díeru ga nataeguxẽẽxũmaã ga áẽxgacügü rü naxcax nataxe ga wüxi ga naãne. ¹⁹—Rü nüxũ nacuáchigagü ga guxũma ga Yerucharẽücüãx, rü yemacax Achédamagu nanaxüéga ga yema naãne. Rü ngéma nixí i “Nagüchitaũ” ñaxüchiga. ²⁰—Rü Wiyaegüiari poperawa yemachiga nanaxümatü ga Dabí, rü ñanagürü: “Yixrüma rü ngéma natá ya napata, rü taxüema nagu pe”,

ñanagürü. Rü toxnamana i ngëma poperawa rü ñanagürü ta:

“Rü name nixi na togue naxüxü i ngëma norü puracü”,

ñanagürü. ²¹⁻²²—Rü nuã tatanüwa nangëxmagü i ñuxre i yatügü ga guxüguma tüxü ümüciügüxü ga yexguma tatanüwa nanuxmagu ga Cori ga Ngechuchu. Rü nümagü rü tawe narüxí ga noxritama Cuáü Ngechuchuxü íbaixëëgü rü ñuxmata yema ngunexü ga daxügüxü ga nañewa naxüxgu. Rü name nixí i ngëmatanüwa na nayaxuxü i wüxi i Yudachicüüxü na tamüci yixüxcax rü tarüü nüxü yaxuxüxcax i ñuxácü wena na namaxüxü ya Ngechuchu. ²³Rü yemawena rü nüxü naxunetagü ga taxre ga yatügü. Rü wüxi nixí ga Yuche ga Yuchugu áëgaxü ga Bachabámañ naxügüxü. Rü Matía nixí ga to. ²⁴⁻²⁵Rü ñaãcü nayumüxcëgü: —Pa Corix, cuma nüxü cucuax i guxüma i duüxügüarü ngúchaü. iRü ñuxma rü toxü nawëx i ngëxürüüxü i cuxcax mexü i ñaã taxrewa na cunamüxcax rü numa na naxüãxüxcax i ñaã puracü ga Yuda ítaxü ga yexguma norü poxcuwa naxüxgu! —ñanagürügü. ²⁶Rü wüxi ga díëru ga cuaxruü ngíxü nañanagügü na yemawa nüxü nacuaxgüxcax ga ngëxürüüxü ga yema taxre tá na ixücuxü. Rü Matíagu nangu na yangucuchixüxcax. Rü yexgumatama rü yema 11 ga duüxügü ga Ngechuchu imugüxütanügu naxá ga Matía.

Ínangu ga Tupanaã i Üünexü

2 ¹Rü nawa nangu ga yema Yudíugüarü peta ga Pëtecóstege áëgaxü. Rü yema ngunexügu rü guxüma

ga yema yaxögüxü rü wüxi ga nachicawa nangutaquexegü. ²Rü ngürüächí daxüwa ne naxü ga wüxi ga naga ñoma wüxi ya buanecü ya taxüchicü icuxcugurüü, rü guxüne ga guma í ga nawa nayexmagünegu nayaxüga. ³Rü naxcax nangox ga ñuxre ga üxüema. Rü nügüna nixígüema ga yema üxüema, rü wüxichigü ga yema yaxögüxügüétüwa ninguchigü. ⁴Rü Tupanaã i Üünexü rü guxünama nangu rü namaã inacuax. Rü yema Naã i Üünexü yadexagüxcëxüãcuma inanaxügüe ga to ga nagawachigü na yadexagüxü. ⁵Rü yema ngunexügügu rü yema petacax Yerucharéüwa nayexmagü ga muxüma ga toxnamana ne íxü ga Yudíugü ga Tupanaga ínüëxü ga guxü ga togü ga nachíüñewa ne íxü. ⁶Rü yexguma nüxü naxínüëgu ga ñuxácü na yadexagüxü ga yema yaxögüxü, rü nangutaquexegü ga muxüma ga yema duüxügü ga toxnamana ne íxü. Rü nañaxächiaëgü yerü yema yaxögüxü rü wüxichigü ga yema togü ga duüxügügawachigü nidexagü. ⁷Rü yema na poraãcü nañaxächiaëgüxcax, rü nügümañ rü ñanagürügü: —¿Tama exna Gariréaanecüãx yixígüxü i guxü i ñaã duüxügü i tagawa idexagüxü? ⁸—¿Rü ñuxácü exna i nüxü ixínüëxü i wüxichigü i yixema i taga i nawa iyaexüwa na yadexagüxü? ⁹⁻¹¹—Yixema tixígü i Pártiaanecüãx, rü Médiaanecüãx, rü Eraüãanecüãx, rü Mechopotámiaãanecüãx, rü Yudéaanecüãx, rü Capadocháanecüãx, rü Pötuanecüãx, rü Áchiaarü nañecüãx, rü Piríquiaanecüãx, rü Paüpríriaanecüãx,

rü Equituarü nañecüãx, rü Díbiaarü nañecüãx i Chirencüãx. Rü tatanüwa nangëxma ta i duüxügü i Cretaanewa rü Arábiaarü nañewa ne íxü. Rü ñuxre i yixema rü Dumacüãx i Yudfugü tixígü. Rü nuã tatanüwa nangëxma ta i Dumacüãx i tama Yudfugü ixígüxü natürü tacümagu íxü. Rü guxãma rü nüxü taxínüë na wüxichigü i tagawachigü na yadexagüxü i ñaã ngüexügü. Rü tagawa tamaã nüxü nixugüë i ñuxacü na namexëchixü ya Tupana —ñanagürügü. ¹²Rü guxüma poraäcü nabaixächiaëgü, rü tama nüxü nacuxgü ga ñuxacü na yíxü ga yema. Rü nügüna nacagüë, rü ñanagürügü: —¿Tacüchiga nixí i guxüma i ñaã? —ñanagürügü. ¹³Natürü ga togü rü nüxü nacugüecüraxü, rü ñanagürügü: —Nangãxëmare rü ngëmacax nixí i ngëmaäcü yadexagüxü —ñanagürügü.

Pedruarü dexa

¹⁴Rü yexguma inachi ga Pedru namaã ga yema 11 ga namücügü, rü tagaäcüma ñanagürü: —Pa Yudfugü i nuxma Yerucharéügu naxíänexü rü Pa Nuãcüãxgüx, írü dücax, meã iperüxínüë i ñaã tá pemaã nüxü chixuxü! ¹⁵—Rü ñaã chomücügü rü tama nangãxë i pema nagu perüxínüëxürüü, erü paxmamata ma nixí rü ngexwacax 9 arü ngorawa nangu. ¹⁶—Natürü ñaã ñuxma nüxü pedauxü nixí ga yema Tupanaärü orearü uruü ga Yoé marü nüxü ixuchigaxü ga yexguma ñaxgux:

¹⁷ “Rü ñanagürü ya Tupana: ‘Ngëma nawa iyacuáxü i ngunexügügu rü guxü i duüxügütanüwa tá chanamu i Chauãë i Üünexü, rü

penegü rü pexacügü rü tá chauchigagu nidexagü. Rü choma rü tá chayangoxetüxëë i perü ngextüxügü rü tá nüxü nadaugü i ngëma tá nüxü chawéxü. Rü perü yaguãxgümaã tá chidexa i nanegüwa. ¹⁸Rü chorü duüxügütanüwa tá chanamu i Chauãë i Üünexü i ngëma ngunexügügu, rü tá chauchigagu nidexagü. ¹⁹Rü naãnetüwewa tá ichanawëx i mexügü i taguma nüxü idauxü. Rü ñoma i nañewa tá ichanawëx i cuaxruügü i nagü, rü üxüema, rü taemaxü. ²⁰Rü üaxcü rü tá nixoema rü tauemacü rü tá nagürüü naduema naxüpa na wenaxärü núma naxüxü ya Cori. Rü ngëma ngunexü i nagu núma naxüxü, rü wüxi i ngunexü i mexëchixü tá nixí. ²¹Rü guxãma ya yixema Corina çaxe na tüxü nangüxëxüçax, rü tá tamaxë’”,

ñanagürü ga yema orewa. ²²Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Duüxügü Pa Yudfugüx, i iperüxínüë i ñaã ore! Rü pema rü meãma nüxü pecux rü Ngechuchu ga Nacharëtucüãx rü guma nixí ga wüxi ga yatü ga Tupana pepëxewa nüxü yaxucü na Nanexüchi yíxü. Rü yemacax ga Tupana rü norü poramaã nüxü nanaxüxëë ga muxüma ga mexügü rü cuaxruügü ga noxri taguma nüxü idauxü. ²³—Rü Tupana pexna nanamu ga guma Ngechuchu na pecaducax nayuxüçax yerü yemaäcü

nanaxüxchaü ga Tupana, rü yemaäcü nagnarüxñü ga noxri tauta naxüxgux ga naäne. Rü pema penamu ga yatügü ga tama yaxögüxü na yayauxgüäxüçax rü curuchawa na yapotagüäxüçax. Rü yemaäcü penayuxëë. ²⁴—Rü woo nayuchirex natürü tama yexma nayacuax, yerü Tupana wena nanamaxëë rü ñanadaxëë. Rü yemaäcü ga yema yu rü taxuacüma marü nüxü narüporamaëëcha. ²⁵—Yerü ga äëxgacü ga Dabí rü Ngechuchuchigagu nidexa, rü ñanagürü:

“Guxüguma nachauxütagu ya Cori ya Tupana rü choxü narüngüxëë na taxucaxma chaxoegaäëxüçax. ²⁶Rü yemaçax marü chataäë rü taäëxü ga oremaä chidexa. Rü choma nüxü chacuax na mexü tá choxü üpetüxü i ngëxguma chayuxgux. ²⁷Erü cuma täütáma yuexüchicawa choxü cutax, rü täütáma cunaxwaxe na yayixixü i chaxune i choma ya Cune ya Üünecü na chiüxü. ²⁸Marü choxü nüxü cucuaxëë i ñuxäcü tá chanayaxu i maxü i taguma gúxü, rü tá poraäcü choxü cutaäëxëë, erü chomaä tá icurüxäüx”,

ñanagürü ga Dabí. ²⁹Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Chaueneëgüx, rü aixcüma pemaä nüxü chixu na nayuxü ga nuxcümaücü ga törü äëxgacü ga Dabí, rü marü inatax, rü ñuxma rü ta tatanüwa nangëxma i naxmaxü. ³⁰—Natürü nüma ga Dabí rü wüxi ga Tupanaärü orearü uruü nixí. Rü yemaçax nüxü nacuax rü wüxi ga nataa

tá nixí i äëxgacü ya Cristuxü ingucuchicü, yerü ga Tupana rü yemaäcü namaä inaxuneta. ³¹—Rü yemaçax nuxcümaxüchima ga Dabí rü ñoma marü nüxü nadauxuchixüü nüxü nixu rü Cristu rü tá yuwa ñariüda rü täütáma naxmaxüwa nangëxmaëcha rü täütáma niyixi i naxüne. ³²—Rü ñuxma ya Tupana rü marü wena nanamaxëë ga guma Ngechuchu, rü guxáma ga toma rü nüxü tadaugü na wena namaxüxü, rü ngëmaçax pemaä nüxü tixuchiga. ³³—Rü Tupana rü daxüguxü ga naänewa nanaga na norü tügü necüwawa yanatoxüçax. Rü Tanatü ya Tupana rü marü nüxna nanamu ga Naäë i Üünexü ga nuxcüma nüxü yaxuxü rü tá nuä na namaxü. Rü ñuxma ya yima Ngechuchu rü núma totanüwa nanamu i ngëma Naäë i Üünexü. Rü ngëma Naäë nuä üxü nixí i ñuxma nüxü pedauxü rü nüxü pexínüëxü. ³⁴⁻³⁵—Rü taguma daxüwa naxü ga Dabí, natürü nümatama rü ñanagürü:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristumaä nüxü nixu rü ñanagürü: ‘IRü chorü tügü necüwawa rüto ñuxmatáta cuxmexwa chanangëxmagüxëë i curü uwanügü!’”

ñanagürü. ³⁶Rü ñanagürü ga Pedru: —Name nixí i guxáma i pema i Yudiügu na nüxü pecuaxgüxü rü guma Ngechuchu ga curuchawa peyapotacü, rü Tupana rü marü perü Cori ya Cristuxü nayaxixëë —ñanagürü ga Pedru. ³⁷Rü yexguma yemaxü naxínüëgu ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü poraäcü nanaxixächiäëgü. Rü Pedruna nacagüe, rü

yema togü ga Pedrumüctügüna rü ta nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Rü tacü tá taxüexü i ñuxmax, Pa Toeneëgüx? —ñanagürügü. ³⁸Rü Pedru nanangãxü, rü ñanagürü: —iNüxü perüoe i pecüma i chixexü rü Tupanacax pedaügüe rü Ngechuchuégagu ípebaiü na pexü nüxü nangechaüxcax i perü pecadugü ya Tupana! Rü Tupana tá pexna nanamu i Naãe i Üünexü. ³⁹—Rü ñaã Tupanaãri uneta, rü pexcax nixi, rü pexacügücax, rü guxü i duüxcügü i yaxüwa ngëxmagüxcax nixi. Erü guxü i duüxcügü i tórü Cori ya Tupana nügüxtawa naxcax caxüxcax nixi i ngëma uneta —ñanagürü ga Pedru. ⁴⁰Rü yema oremaã rü muxüma ga to ga oremaã nayaxucuxëgü ga Pedru, rü ñanagürü: —iNüxna pixigachi i ngëma duüxcügü i chixexü ügüxcü na pema rü ta tama chixexü pexügüxcax! —ñanagürü. ⁴¹Rü yema duüxcügü ga naga inüxcü ga yema ore ga Pedru namaã nüxü ixüxcü, rü ínbaiü. Rü yema ngunexügu rü poraãcü nayexera ga na yamuxü ga yema yaxögüxcü. Yerü maneca 3,000 ga duüxcügü nixi ga Ngechuchuaxü yaxögüxcü ga yexguma. ⁴²Rü yema yexwacax yaxögüxcü rü guxüguma inarüxcü ga yema ngüxcügü ga Ngechuchu imugüxcüärü ngüxcëtae. Rü meã nügümaã nangaugü ga norü yemaxügü. Rü guxüguma nayumüxcëgüxcü rü chibücax nangutaquexëgüxcü.

Ñuxãcü meã nügümaã namaxë ga yema yaxögüxcü

⁴³Rü yema ngüxcügü ga Ngechuchu imugüxcü rü nanaxügü ga muxüma ga mexügü ga Tupanaãrü poramaã naxügüxcü. Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga togü ga duüxcügü, rü

poraãcü nañaxãchiãëgü ga guxüma. ⁴⁴Rü guxüma ga yema yaxögüxcü, rü wüxigu narüxcüncü. Rü meã nügümaã nangaugü ga norü yemaxügü. ⁴⁵Rü namaã nataxëgüxcü ga norü naãnegü rü guxüma ga togü ga norü yemaxügü. Rü nügümaã ngüxcü nitoyëgüxcü ga yema ñëru yëxgumarü na ñuxre natümawaxëxcü ga norü ñatanü ga wüxichigü. ⁴⁶Rü guxü ga ngunexügu tupaucax ga taxünewa nangutaquexëgüxcü, rü chibücax nangutaquexëgüxcü ga napatagüwa, rü taãëacüma nügümaã nachibüxcü. ⁴⁷Rü guxüguma Tupanaxü nicuaxüügüxcü. Rü guxüma ga yema ñanecüãx rü nüxü nangechaügü ga yema yaxögüxcü. Rü wüxichigü ga ngunexügu rü nimüetanü ga duüxcügü ga yaxögüxcü, yerü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü nüxü narüngüxcë na nayauxgüãxcax ga norü maxü i taguma güxcü.

Naxcax nitaane ga wüxi ga yatü ga chixeparacü

3 ¹Rü wüxi ga ngunexügu ga Pedru rü Cuáü rü tomaëxpüxarü ngoragu ga yáuanecü rü tupaucax ga taxünewa naxi, yerü yema nixi ga yumüxcëärü ngora. ²Rü yéma guma tupaucax ga taxünewa nayexma ga wüxi ga yatü ga norü bucümatama chixeparacü. Rü guxü ga ngunexügu rü natanüxcügü rü guma tupaucax ga taxüncüärü íax ga Mexëchixügu äëgaxügu nayamugüxcü, na ñërucax ínacüüxcax nüxna ga duüxcügü ga guma tupaucax ga taxünegu chocuxüxcü. ³Rü yexguma Pedru rü Cuáüxcü nadauxgux ga tupaucax ga taxünegu na nachocuxü, rü guma

chixeparacü rü nüxü nawémex rü
dīērucax nüxna naca. ⁴Rü Pedru rü
Cuáü meäma nüxü narüdaunü, rü Pedru
rü ñanagürü nüxü: —iToxü nadawenü!
—ñanagürü. ⁵Rü nüma ga yatü rü nüxü
nadawenü, yerü nüma nüxü nacuaxgu
rü chi tacü nüxna naxägü. ⁶Natürü ga
Pedru rü ñanagürü nüxü: —Choxü
nataxuma i dīēru. Natürü ngēma choxü
ngēmaxü tá cuxna chaxä. Rü naégagu
ya Ngechuchu ya Cristu ya
Nacharétucüāx cuxü chamu, rü iinachi
rü iixü! —ñanagürü. ⁷Rü yema
ñaxguwena ga Pedru, rü norü
tügünemexēgu nayayauxāchi, rü
inanachixēē, rü yexgumatama napora
ga namextüxügüwa rü nacutügüwa. ⁸Rü
nayuxnagü rü inachi, rü inanaxügü na
iyaxüxü. Rü nümatama iyaxüācuma
Pedru rü Cuáüwe tupauca ga taxünegu
naxücu. Rü nanayuxnagüane rü
Tupanaxü nicuaxüü. ⁹Rü guxüma ga
duüxügü nüxü nadaugü ga na iyaxüxü,
rü Tupanaxü na yacuaxüüxü. ¹⁰Rü
poraācü nabaixāchiāēgü ga duüxügü
naxcax ga yema nüxü ngupetüxü ga
guma yatü. Yerü nüxü nacuaxgu ga na
guma yixü ga tupauca ga taxüneärü iāx
ga Mexēchixügu āégaxüwa
rütooxüchirécü rü yéma dīērucax ícacü.

**Charumóüärü Chopetüchicawa
nidexa ga Pedru**

¹¹Rü guma chixeparachirécü ga marü
naxcax yataanecü, rü tama Pedru rü
Cuáüna nixügachichaü. Rü guma
tupauca ga taxüneäwawa nayexma ga
wüxi ga chopetüchica ga “Charumóüärü
Chopetüchicagu” āégaxü. Rü yema
chopetüchicawa rü Pedru rü Cuáücax

naxítaquexe ga guxüma ga duüxügü
yerü poraācü nabaixāchiāēgü. ¹²Rü
yexguma Pedru nüxü dāxgu ga yema
duüxügü ga yéma naxcax itaquexegüxü,
rü ñanagürü nüxü: —Pa Chautanüxügü i
Yudfugüx, ¿Tüxcüü pebaixāchie namaā i
ngēma ñaā yatümaā ngupetüxü? ¿Rü
tüxcüü toxü perüdaunü ñoma torü
poramaā rü torü mexümaā
tanamexēxürü? ¹³—Nuxcumaügücü
ga tórü oxigü ga Abräü rü Ichaä rü
Acobu rü togü ga tórü oxigü rü nüxü
nayaxögü ga Tupana. Rü yimatama
Tupana nixi ya ñuxma Ngechuchuxü
taxēēcü, na guxüärü yexera yixücax. Rü
gumatama Ngechuchu ya Tupanaärü
ngüxēerü ixicü nixi ga pema āēxgacü
ga Piratuxütawa penagagücü. Rü
yexguma nüxü yangéxchaügu ga Piratu,
rü pema rü tama penaxwaxegü ga na
yangéāxü. ¹⁴—Pema rü tama
penaxwaxe ga na ínanguxuchixü ga
guma üünecü ga aixcuma mecü ga
Ngechuchu, natürü naxcax ípeca na
pexcax ínanguxuchixēāxücax ga wüxi
ga máētaxü. ¹⁵—Rü yemaācü pematama
peyamāxgü ga guma Ngechuchu ya
tüxü maxēxēēcü. Natürü ga Tupana rü
wena nanamaxēē. Rü toma nixi ga nüxü
tadaugüxü ga wena na namaxüxü.
¹⁶—Rü ñaā yatü ga chixeparachiréxü i
pema nüxü pedauxü rü nüxü pecuāxü rü
marü naxcax nitaane erü Ngechuchuaxü
nayaxō. Rü ngēma Ngechuchuaxü na
yaxōōxücax nixi i naxcax yataanexü
ngēma ñuxma guxāma i pema nüxü
pedauxürü. ¹⁷—Rü dücax i ñuxma Pa
Chaueneēgüx, rü yexguma pema rü
wüxigu perü āēxgacügümaā
peyamāxgüga ga Ngechuchu, rü tama

nüxũ pecuaxgü ga tacü na pexüexũ.
 18—Natürü ga Tupana rü yemaäcü
 nayanguxêê ga yema uneta ga nuxcûma
 nümatama nüxũ yaxuxũ nawa ga
 guxûma ga norü orearü uruũgü. Yerü
 yema norü ore ga ümatüxüwa rü
 ñanagürü:

“Cristu rü tá ngúxũ ninge”,
 ñanagürü. 19-20—Rü ngêmacax, Pa
 Chaueneëgüx, rü name nixĩ i nüxũ
 perüxoe i pecûma i chixexũ, rü
 Tupanacax pedaugü, rü nüxũ peyaxögü
 na nüma pexũ ñnapiäxüçax i perü
 pecadugü. Rü ngêxguma i nüma rü tá
 pexũ nataäëgüxêê, rü tá núma nanamu
 ya Ngechuchu ga noxritama naâne
 ixügügu pexçax nüxũ naxunetacü na
 perü äëxgacü ya Cristu na yĩxüçax.
 21—Natürü i ñuxma rü Tupana
 nanaxwaxe i daxüguxũ i naânegu na
 naxáüxũ ya Ngechuchu ñuxmatáta
 nüma ya Tupana wena namexêêägu i
 guxûma i ñoma i naânewa ngêxmaxũ.
 Yerü yemaäcü nixĩ ga nüxũ yaxuxũ ga
 Tupana nawa ga nuxcûmaügüxũ ga
 norü orearü uruũgü ga ixüünexũ.

22—Rü Moiché rü tórü oxigümaã nüxũ
 nixu rü ñanagürü:

“Rü perü Cori ya Tupana rü
 petanüwa tá nüxũ naxuneta i
 wüxi i norü orearü uruũ i
 chauxrü ixixũ. Rü name nixĩ
 na naga pexĩnüëxũ i guxûma i
 ngêma pemaã nüxũ yaxuxũ.
 23Rü texé ya tatanüwa tama
 naga ñnüxê i ngêma orearü
 uruũ, rü tá tüxũ ñnatäxüchi i
 tatanüwa”,
 ñanagürü ga Moiché. 24—Rü Chamué rü
 guxûma ga togü ga Tupanaärü orearü

uruũgü ga naweama ügüxũ rü ta nüxũ
 nixugüe ga tacü tá na üpetüxũ i
 ñomaüçüü. 25—Rü nuxcûmaxüchima ga
 Tupana rü tórü oxĩ ga Abiráümaã nüxũ
 nixu rü ñanagürü:

“Rü wüxi i cutaa tá nixĩ i nüxũ
 rüngüxêëxũ i guxûma i
 duüxügü i ñoma i naânecüäx”,

ñanagürü. Rü yemaäcü ta Tupana
 inaxuneta nawa ga nuxcûmaügüxũ ga
 norü orearü uruũgü. Rü pemaã nüxũ
 chixu i ñuxma, rü pexçax nixĩ ga yema
 unetagü ga nuxcûmaügüxũ ga orearü
 uruũgüwa tórü oxigümaã nüxũ yaxuxũ
 ga Tupana. 26—Rü pemaã nüxũ chixu
 Pa Chautanüxügü i Yudügüx, rü
 yexguma Tupana wena namaxêëgu ga
 Nane ga Ngechuchu rü petanüwaxira
 nanamu na pexũ nangüxêëxüçax, erü
 nanaxwaxe i wüxichigü i pema na nüxũ
 perüxoexũ i pecûmagü i chixexũ
 —ñanagürü ga Pedru.

Äëxgacügüpeçewa nayexmagü ga Pedru rü Cuáũ

4 1Rü yexguma duüxügümaã
 iyadexagügu ga Pedru rü Cuáũ, rü
 yexgumayane yéma nangügü ga guma
 tupauca ga taxüneärü purichíaarü
 äëxgacü, rü paigü, rü Chaduchéugü. 2Rü
 Pedru rü Cuáümaã nanuë ga paigü yerü
 duüxügüxũ nangüxêê ga na marü wena
 namaxüxũ ga Ngechuchu, rü naxrüũ tá
 ta wena namaxêxũ i guxûma i duüxügü
 i marü yuexũ. 3Rü ínanayauxũ, rü
 poxcupataügu nanawocu ñuxmata
 moxüäcü, yerü marü nayáuane. 4Natürü
 muxûma ga yema duüxügü ga nüxũ
 ñnüëxũ ga yema Tupanaärü ore rü
 nayaxögü. Rü maneca 5000 wa nangu

ega yatügüxicatama ixugügu. ⁵Rü moxüäcü Yerucharéüwa nangutaquexegü ga Yudiüguärü äëxgacügü, rü äëxgacügü ga yaguäxgü, rü ngüexëëruüüü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü. ⁶Rü yéma nayexma ta ga Aná ga paigüeru ixücü, rü Caipá, rü Cuáü, rü Aré, rü guxüma ga yema togü ga paigü ga paigüerutanüxü ixügüxü. ⁷Rü nanamu na naxütawa nagagüäxüçax ga Pedru rü Cuáü. Rü yexma norü ngäxütanügu nanachigüxëë rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Texé pexü tamu, rü texé pexna tanaxá i pora na penamexëëxüçax i ñaä yatü? —ñanagürügü. ⁸⁻⁹Rü Pedruwa nayexma ga Tupanaäë ga Üünexü rü nanaporaxëë. Rü yemacax ga Pedru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Ílaneärü Äëxgacügüx, rü Pa Äëxgacügü i Yaguäxgüx, rü ñuxma toxna naxçax peca naxçax ga norü mexëë i ñaä chixeparachiréxü erü nüxü pecuáxchaü ga ñuxäcü na namexü. ¹⁰—Rü ñuxma tá pemaä nüxü tixu na nüxü pecuáxüçax i guxäma i pema rü nüxü nacuaxgüxüçax i guxüma i tatanüxügü i Yudiügu. Rü ñaä yatü i ñuxma pepexewa ngëxmaxü rü Ngechuchu ya Cristu ya Nacharétucüäx nixí ga namexëëcü. Rü guma nixí ga pema curuchawa peyapotacü rü peyuxëëcü. Natürü ga Tupana rü wena nanamaxëë. ¹¹—Rü gumatama Ngechuchu nixí ga pema nüxü pexoecü. Natürü ga Tupana rü nayamucuchi na guxüärü äëxgacü yixüçax. ¹²—Rü yima Ngechuchuxicatama nixí ya tóru maxëëëruü, erü ñoma i nañewa i tatanüwa rü yixicatama nixí ga Tupana

tüxna namucü na tüxü namaxëëëxüçax —ñanagürü ga Pedru. ¹³Rü yexguma yema äëxgacügü nüxü daugügu ga ñuxäcü tama muñëäcüma na yadexagüxü ga Pedru rü Cuáü, rü nabaixächiaëgü, yerü nüxü nicuaxächitanü ga tama meä poperaxü na yacuáxü rü puracütanüxümare yixügüxü. Rü aixcüma nüxü nicuaxächitanü ga Ngechuchuarü ngüexügü na yixügüxü. ¹⁴Rü ñuxüchi nüxü nadaugü ta ga guma yatü ga rümecü ga Pedru rü Cuáüxütagu na nachixü. Rü yemacax ga yema äëxgacügü rü taxuacüma ñuxü ñanagürügüéga nachiga ga yema ngupetüxü. ¹⁵Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü ínanamuxü ga yema ínangutaquexegüxüwa, rü nüxicatama nügümaä nidexagü. ¹⁶Rü ñanagürügü: —¿Tacü tá namaä ixüexü i ñaä yatügü? Erü guxüma i Yerucharéüçüäx i duüxügü rü nüxü nacuaxgü i ngëma mexü i taxü i naxügüxü, rü taxuacüma itayacux. ¹⁷—Natürü ngëma na tama yexeraäcü duüxügütanüwa nanguchigaxüçax i ngëma ngupetüxü, irü ngíxá tanamuñëëë na ñuxmawena rü taxúemaäma ngëma Ngechuchuchigagu yadexagüxüçax! —ñanagürügü. ¹⁸Rü wenaxärü Pedru rü Cuáüçax nacagü, rü nüxna naxäga na tama Ngechuchuchigamaä yadexagüxüçax, rü bai i texëxü na nangüexëëxüçax i nachiga. ¹⁹Natürü ga Pedru rü Cuáü rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —iNagu perüxünüë i pematama! ¿Rü namexü i Tupanapexewa na pega taxínüëxü rü exna Tupanaga taxínüëxü? ²⁰—Erü

toma rü taxuacüma nüxü tarüxoe na nüxü tixuxü ga yema nüxü tadaugüxü rü nüxü taxinüëxü —ñanagürügü. ²¹Rü yexguma ga yema ãëxgacügü rü nayaxäxünegü rü yemaäcü ínayamugü, yerü nataxuma ga tacüçax na napoxcueäxü rü duüxügüxü namuüë, yerü guxüma ga duüxügü rü Tupanaxü nicuaxüügü naxçax ga yema nüxü ngupetüxü ga guma yatü ga chixeparawa rümecü. ²²Rü guma yatü ga yemaäcü Tupanaärü poramaä naxçax itanecü, rü maneca 40 arü yexera nixí ga norü taunecü.

Yaxögüxü rü naxçax ínacagü na Tupana norü puracüçax naporaexëëxü na tama naxãneëäcüma naxügüäxüçax

²³Rü yexguma marü ínamuxüäxgu, rü Pedru rü Cuáü rü namücügü íyexmagüxüwa naxí. Rü namaä nüxü nixugüë ga guxüma ga yema ore ga ãëxgacügü ga yaguäxgü rü paigüarü ãëxgacügü namaä nüxü ixuxü. ²⁴Rü yexguma Pedru rü Cuáüxü naxínüëgu ga namücügü, rü guxüma wüxigu nayumüxëgü rü Tupanamaä nidexagü rü ñanagürügü: —Pa Corix, cuma cunaxü ga daxügüxü ga naäne rü ñoma ga naäne, rü taxü i taxtü, rü guxüma i tacü i nawa ngëxmaxü. ²⁵—Rü cumatama nixí ga nuxcüma Cuäë i Üünexüxü cumuxü na curü ngüxëëruü ga Dabiwa yanadexaxüçax rü ñaxüçax:

“¿Tüxcüü ínipuræ i ñoma i naänecüäx i duüxügü i tama yaxögüxü? ¿Rü tüxcüü ngëma natüçaxmamare ixügüxügu narüxínüë i guxü i nachüãnecüäx? ²⁶—Nümagü i

nachüãnecüarü ãëxgacügü rü Tupanamaä nanuë, rü nügümaä nangutaquëxegü na wüxigu nügümaä nagu naxínüëxüçax na ñuxäcü tá nüxü na nayexeragüxüçax ya Cori ya Tupana rü Nane ya nüxü naxunetacü ya Cristu”,

ñanagürü. ²⁷—Rü aixcüma nixí ga ñoma ga íñewa ga ãëxgacügü ga Erode rü Piratu ga nangutaquëxegüxü namaä ga to ga nachüãnecüçax rü totanüxü ga Yudíugü, na chixexü naxügüxüçax namaä ya curü ngüxëëruü ya üünecü ya Ngechuchu ya Cristuxü nüxü cuxunetacü. ²⁸—Rü yemaäcü ga nümagü rü nayanguxëë ga guxüma ga yema cuma nuxcüma nagu curüxínüxü rü nüxü cuxunetaxü rü tá na yanguxü. ²⁹—iRü düçax, Pa Corix, cuma nüxü cucuax na ñuxäcü toxü naxäxünegüxü! Toma nixí i curü ngüxëëruü rü tanaxwaxe na toxü cuporaexëëxü na tama tamuüëäcüma nüxü tixuxüçax i curü ore. ³⁰—iRü curü poramaä nameëxëë i duüxügü i idaaweexü! iRü duüxügüxü nawex i cuaxruü rü curü poramaä cuxüxü i naégagu ya curü ngüxëëruü ya üünecü ya Ngechuchu! —ñanagürügü. ³¹Rü yexguma yumüxëwa nüxü nachauegu, rü guma ípata ga nawa nangutaquëxegüne rü naxíäxächi. Rü Tupanaäë i Üünexü rü nüxna nangu ga guxüma. Rü tama namuüëäcüma nüxü nixugüë ga Tupanaärü ore.

Yema yaxögüxüärü yemaxügü rü guxüärü nixí

³²Rü namu ga yema yaxögüxü. Rü guxüma rü wüxigu narüxínüë. Rü

taxuũma nagu narũxĩnũ ga
noxrũxicatama na yĩĩxũ ga norũ
yemaxũgũ, natũrũ guxũma ga
namũcũgũmaã nangau. ³³Rũ yema
ngũexũgũ ga Ngechuchu imugũxũ na
Tupa-naãrũ puracũ naxũgũxũcax, rũ
Tupanaãrũ poramaã nũxũ nixugũe ga
ñuxãcũ wena na namaxũxũ ga Cori ga
Ngechuchu. Rũ Tupana rũ poraãcũ nũxũ
narũngũxũẽ ga guxũma ga yema
yaxõgũxũ. ³⁴⁻³⁵Rũ natanũwa rũ
nataxuma ga wũxi ga nũxũ nataxuxũ,
yerũ guxũma ga yema nũxũ yexmaxũ ga
naãnegũ rũ ẽxna ĩpatagũ, rũ namaã
nataxegũ. Rũ yema dĩeru ga ngĩxũ
nayauxgũcũ rũ yema ngĩxũ nangegũ, rũ
yema ngũexũgũ ga Ngechuchu
imugũxũna ngĩxũ nayaxãgũ. Rũ ñuxũchi
nũgũ ngĩxũ ninuũxũ ga ñuxrechigũ
nũxũ nataxuxũ ga wũxichigũ. ³⁶Rũ
nayexma ga wũxi ga yatũ ga Lebítanũxũ
ga Chiprecũãx ga Yuchegu aẽgacũ. Rũ
yema ngũexũgũ ga Ngechuchu imugũxũ
na Tupanaãrũ puracũ naxũgũxũcax rũ
Bernabẽmaã nanaxugũ. Rũ ngẽma
naẽga, rũ: “Taãẽxẽeruũ”, ñaxũchiga
nixĩ. ³⁷Rũ nũma ga Bernabẽ rũ nũxũ
nayexma ga wũxi ga naãne, rũ namaã
nataxe. Rũ yema ngũexũgũ ga
Ngechuchu imugũxũxũtawana ngĩxũ nana
ga yema dĩeru.

Ananíã rũ Chacufraarũ pecaduchiga

5 ¹Rũ nayexma ga wũxi ga yatũ ga
Ananíãgu aẽgaxũ rũ Chacufra ga
namax. Rũ nũmagũ rũ namaã nataxegũ
ga wũxi ga norũ naãne. ²Natũrũ ga
yema yatũ rũ namaxmaã nanamexẽẽ na
nũgũxũ ngĩxne nayauxgũxũ ga ñuxre ga
yema naãnetanũ. Rũ ñuxũchi yema

ngũexũgũ ga Ngechuchu
imugũxũxũtawana ngĩxũ nangegũ ga yema
nũxũ ĩyaxũcũ. ³Rũ yexguma ga Pedru rũ
ñanagũrũ nũxũ: —Pa Ananíãx, ĩtũxcũũ
ngoxo i Chatanága cuxĩnũ rũ Tupanaãẽ i
Üünexũmaã quidora, rũ cugũxũ ngĩxne
cuyaxu i ñuxre i ngẽma curũ
naãnetanũ? ⁴—İExna yexguma tauta
namaã cutaxegu, rũ tama ẽxna cuxrũ
yĩĩxũ ga yema naãne? İRũ yexguma
namaã cutaxegu, tama ẽxna cuxrũ yĩĩxũ
ga yema dĩeru na ngĩxũ cuguxẽẽxũcax i
ngẽma cuma cunaxwaxexũãcũma?
İTũxcũũ i cunaxũxũ i ñaã? Tama
yatũgũmaãxĩca quidora, natũrũ
Tupanamaã rũ ta nixĩ i quidoraxũ
—ñanagũrũ ga Pedru. ⁵Rũ yexguma
yema orexũ naxĩnũgu ga Ananíã, rũ
yuxũma inayangu. Rũ poraãcũxũchima
namuũẽ ga guxũma ga yema duũxũgũ
ga yexguma yemaxũ nacuáchigagũgu.
⁶Rũ ñuxre ga yema yexmagũxũ ga
ngextũxũxũgũ rũ nanayauxgũ ga
naxũne, rũ nananuquegũ, rũ inayataxgũ.
⁷Rũ tomaẽxpũx ga ngora ngupetũxgu rũ
ĩngu ga namax. Rũ yexma ixũcu natũrũ
tama nũxũ icuax ga ĩacũ na ngupetũxũ.
⁸Rũ Pedru ngĩxna naca, rũ ñanagũrũ:
—İYema natanũ ga ipexunetaxũgu
yĩĩxũ ga namaã petaxegũxũ ga perũ
naãne? —ñanagũrũ. Rũ ngĩma rũ:
—Ngũ, ngẽxgumaẽxpũxgu nixĩ
—ngĩgũrũgũ. ⁹Rũ Pedru rũ ñanagũrũ
ngĩxũ: —İTũxcũũ pegũmaã ngẽmaãcũ
wũxigu perũxĩnũẽ na namaã
pidoraexũcax i Tupanaãẽ i Üünexũ?
İDũcax, ngẽma cutexũ iyataxgũxũ rũ
marũ ĩnangugũ, rũ ñuxma rũ cuxũ rũ tá
ta ngẽma nangegũ! —ñanagũrũ. ¹⁰Rũ
yexgumatama yuxcũma Pedrupexegu

iyangu. Rü yexguma nachocuxgu ga yema ngextüxüxügü, rü yuxcüma ngixü inayangaugü. Rü ngixü nayauxgü, rü ngitexütatutama ngixü nayataxgü. ¹¹Rü yexguma nüxü nacuxxügü ga yema ngupetüxü, rü guxüma ga yema yaxögüxü rü yema togü ga duüxügü rü ta poraäcuxüchima namuüë.

Tupanaärü poramaä nanaxügü ga muxüma ga mexügü

¹²Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü, rü duüxügüpexewa nanaxügü ga muxüma ga mexügü ga Tupanaärü poramaä naxügüxü. Rü inanawexgü ga muxüma ga cuaxruügü. Rü guxüma ga yema yaxögüxü rü guxüguma naxítaquexegüxü nawa ga yema tupauca ga taxüneaäri chopetüchica ga Charumóüärü Chopetüchicagu äëgaxü. ¹³Rü yema togü ga duüxügü ga tama yaxögüxü rü namuüë na yema yaxögüxütanügu naxägüxü, natürü poraäcü yema yaxögüxüxü nangechaügü. ¹⁴Rü nimüetanüäma ga yema yaxögüxü yerü muxüma ga duüxügü ga yatüxügü rü ngexügü rü Coriaxü nayaxögüetanü. ¹⁵Rü yema duüxügü rü cayegüwa nanagagüxü ga duüxügü ga idaaweexü, rü yexma nayamugüxü naxchápenüümaä rü norü carüügümaä na yexguma Pedru yéma üpetüxgu, rü naxchipetamare nüxü na nachixüçax. ¹⁶Rü yexgumarüü ta rü yéma naxítaquexegüxü ga muxüma ga duüxügü ga Yerucharéüärü ngaicamana imugüne ga iänewa ne ixü. Rü yéma naxçax nanagagüxü ga yema idaaweexü rü yema ngoxoäxgüxü. Rü guxüma naxçax nitaanegü.

Pedru rü Cuäüwe ningëxütanü ga paigü

¹⁷Rü yexguma ga guma paigüeru rü guxüma ga yema natanüxügü ga Chaduchéugü rü poraäcü nixäüxächigü naxçax ga yema mexügü ga naxügüxü ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü. ¹⁸Rü yemacax norü purichíagüxü namu na inayauxüäxüçax ga yema ngüexügü. Rü iäneärü poxcupataügu nanapoxcue. ¹⁹Natürü Coriarü orearü ngerüü ga daxüçüçax naxçax nayawäxna ga yema poxcupataüärü iäxgü ga chütacü. Rü inanamuxü, rü ñanagürü nüxü: ²⁰—iNgéma tupauca ya taxünewa pexí, rü guxü i duüxügümaä nüxü pixu na ñuxäcü Tupana inaxäxü i ngexwacaxüxü i maxü! —ñanagürü. ²¹Rü yexguma ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü naga naxinüë ga yema ore. Rü moxüäcü ga paxmamaxüchi rü tupauca ga taxünewa naxí, rü duüxügüxü nangüexëë. Rü yoxni ga guma paigüeru rü natanüxügü, rü nanangutaquexexëë ga guxüma ga yema togü ga äëxgacügü ga äëxgacügütücumüwa ügüxü. Rü poxcupataüwa nanamugü ga purichíagü na yagagüäxüçax ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü. ²²⁻²³Rü yexguma poxcupataüwa nangugügu ga yema purichíagü, rü taxuxüxüma inayangaugü. Rü nayawoegu, rü nüxü nayariüxugüë, rü ñanagürügü: —Yima poxcupataü rü narüwäxta, rü meäma natachirex, rü purichíagü nüxna nadaugü i naäxwa. Natürü ngëxguma tayawäxnagu, rü taxuxüxüma itayangaugü i aixepewa —ñanagürügü.

²⁴Rü yexguma yema orexü naxĩnũegu ga yema paigüeru rü yema togü ga paigü ga ãëxgacügü ixĩgüxü rü yema tupauca ga taxũneärü purichĩagüarü ãëxgacü rü guxüma nañaxachiãëgü yerü tama nüxü nacuaḡgü ga ngextá tá na nanguxü ga guxüma ga yema rü ñuxäcü tá na iyanaxoxëëgüãxü. ²⁵Rü yexguma yemagu ínaxĩnũeyane rü yéma nangu ga wüxi ga yatü, rü namaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —Ngëma yatügü i pepoxcuechiréxü, rü tupauca ya taxũnewa nangëxmagü, rü ínangúexëë i duüxügü —ñanagürü. ²⁶Rü yéma naxĩ ga tupauca ga taxũneärü purichĩagüarü ãëxgacü wüxigu namaã ga norü purichĩagü na yagagüãxüçax. Natürü namuüë na duüxügü nutamaã yamuxütanüxü, rü yemaçax meãmare yema ngüexügüxü nigagü. ²⁷Rü yexguma namaã íangugügu, rü yema ãëxgacügüpexewa nanagagü. Rü yema paigüeru rü namaã nidexa rü ñanagürü nüxü: ²⁸—Marü poraäcü pexna tanachuxu na tama ngëma Ngechuchuégamaã penangúexëëxüçax. Natürü i pema rü guxüne ya Yerucharéüwa penangúexëë i duüxügü, rü ñuxüchi toxna penaxuxchaü ga na togagu nayuxü ga yema Ngechuchu —ñanagürü. ²⁹Rü Pedru rü namücügümaã nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Narümemaë nixĩ na Tupanaga taxĩnũëxü rü tama i yatügüga. ³⁰—Guma Tupana ga nuxcümaüḡgüxü ga tórü oxigü nüxü yaxögücü, rü guma nixĩ ga wena namaxëëcü ga Ngechuchu ga pema peyamácu ga yexguma curuchawa peyapotagügu. ³¹—Natürü Tupana rü nanataxëëãma, rü nügüarü

tügünecüwawa nanatoxëë. Rü tórü cuaxruü rü maxëxëëruü nayangucuchixëë na tatanüxügü i Yudfugüxü nangüxëëxüçax na nüxü naxoxëüçax i norü chixexügü, rü Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçax i norü pecadugü. ³²—Rü toma nüxü tacuaḡ na aixcüma yĩxü i guxüma i ngëma pemaã nüxü tixuxü erü tomatama nüxü tadaugü. Rü ngëxgumarüü ta i Tupanaã i Üünexü i Tupana tüxna äxü ya yíxema naga ínũëxë, rü nüxü nacuaḡ na aixcüma yĩxü —ñanagürügü. ³³Rü yexguma yemaxü naxĩnũegu ga yema ãëxgacügü, rü poraäcüxüchima nanuë, rü nanadaixchaü. ³⁴Natürü yema ãëxgacügütanüwa nayexma ga wüxi ga Parichéu ga Gamariéu ga naéga. Rü nüma rü meãma nanangúexëë ga Tupanaärü mugü. Rü guxüma ga duüxügü rü nüxü nangechaügü. Rü nüma ga Gamariéu inachi rü nanamu na paxaächi ínamuxüãxüçax ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü. ³⁵Rü ñuxüchi namücügü ga ãëxgacügümaã nüxü nixu rü ñanagürü: —Pa Chautanüxüx, ipexuãëgü na tacü tá namaã pexüexü i ñaã yatügü! ³⁶—Rü nüxna pecuaḡächie ga üpa ga ñuxäcü ãëxgacüxü nüḡü ningucuchixëëchaü ga Teudá. Rü nüḡütama nixu na wüxi ga tacü na yĩxü. Rü maneca 400 naguxü ga yatügü nawe narüxĩ. Natürü churaragü nayamaḡgü, rü nayu. Rü guxüma ga yema nawe rüxixü rü nangĩächi, rü yexma nayarüxo ga guxüma. ³⁷—Rü yixcüra ínangu ga to ga yexguma tachiüãneärü ãëxgacü duüxügüxü ixugügu, rü yema nixĩ ga

Yuda ga Gariréaanecüãx ga ãëxgacüxü nügü ingucuchixëëchaüxü. Rü nayaxucüxëgü ga duüxügü rü nawe narüxü ga ñuxre. Natürü yemaxü rü ta nimaḡgü rü nayu. Rü guxüma ga yema nawe rüxixü rü nangtãchi. ³⁸—Rü ngëmacax i ñuxma rü pexü chaxucüxë na peyangëxgüxü i ñaã yatügü, rü tama penapoxcuxü. Erü ngëxguma nagagutama yixügu i ngëma nüma naxügüxü, rü tá inayarüxo. ³⁹—Natürü ngëxguma Tupanaärü yixügu i ñaã naxügüxü, rü taxuacüma ipeyanaxoxëë. iRü pexuãëgü na tama ngürüãchi Tupanamaã yiixü i penuëxü! —ñanagürü. Rü guxüma ga yema ãëxgacügü rü naga naxinüë ga yema norü ucuxë. ⁴⁰Rü ñuxüchi nanachocuxëë ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü. Rü nayaçuaixgü. Rü nüxna naxãga na tama Ngechuchuchiga yadëxagüxüçax. Rü yemawena rü nayangëxgü. ⁴¹Rü yema ãëxgacügüna ínixü ga yema ngüexügü. Rü nataãëgü yerü woetama Tupana nanaxwaxe ga yemaacü Ngechuchucax ngüxü na yangëgüxü. ⁴²Rü guxü ga ngunexügu tupaucha ga taxünewa rü ípatagüwa, rü nanangüexëëãma, rü nüxü nixugüetanü ga ore ga mexü ga Ngechuchu ya Cristuchiga.

Yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü nüxü naxuneta ga 7 ga yatügü na nüxü nangüxëëgüxüçax ga Tupanaärü puracüwa

6 ¹Rü yëxgumaüciü rü yëxeraacü nimuchigü ga yema duüxügü ga yaxögüxü. Rü natanüwa nayëxmagü ga Yudfügüchirëx ga Griégüanewa ne íxü

rü Griégügawa idëxagüxü. Rü nayëxma ta ga yaxögüxü ga Yudfügü ga Yerucharëüçüãx ga woetama nagawa idëxagüxü. Rü yema yaxögüxü ga Griégügawa idëxagüxü rü nidëxagüëcha nachigagu ga yema yaxögüxü ga Yerucharëüçüãxgü ixügüxü, rü ñanagürügü: —Totanüwa yutëgüxe rü tama meã ñna tüxna naxãgüxü i ngëxguma ñna inaxägüüxgu i wüxichigü i ngunëxügu —ñanagürügü. ²Rü yëxguma ga yema 12 ga ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü guxüma ga yema yaxögüxüxü nangutaquëxëëgü, rü ñanagürügü nüxü: —Tama name na ítanangëxü i Tupanaärü orearü uchiga i tomach na ñnamaã itacuáxüçax. ³—Rü ngëmacax, Pa Tomücügüx, rü iNaxçax pedäux i petanüwa ya 7 ya yatügü ya guxãma nüxü ngechaücü, rü meã naãëxü cuáci, rü aixcuma Tupanaãë i Üünëxü nawa ngëxmacü! Rü toma tá nüxna tanaxã i ngëma puracü na nümagü ñnamaã inacuaxgüxüçax. ⁴—Rü ngëxguma i toma rü yumüxëwa rü Tupanaärü orearü uchigawaxicatama tá tapuracüë —ñanagürügü. ⁵Rü yëxguma ga guxüma ga yema duüxügü rü: —Ngü —ñanagürügü naxçax ga yema ore. Rü nüxü naxunetagü ga Etébaü ga meã yaxöcü rü aixcuma Tupanaãë i Üünëxü nawa yëxmacü, rü Pirípi, rü Pócoro, rü Nicanúru, rü Timü rü Parumënu, rü Nicuráchi ga Aütioquíacüãx ga tauta Ngechuchuaxü yaxögu Yudfügücüma yaxucü. ⁶Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxüxütawa nanagagü. Rü nümagü naxmëxmaã nüxü yangögüäcuma naxçax nayumüxëgü. ⁷Rü yema

Tupanaärü ore rü yexeraäcü nixüchigü. Rü poraäcü nimuëtanü ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüwa. Rü woo muxüchixüma ga Yudfugüarü paigü rü ta Ngechuchuaxü nayaxögü.

Etébaüxü niyaxugü

⁸Rü Etébaü nixü ga wüxi ga yatü ga Tupana poraäcü nüxü rüngüxëécü rü naporaxëécü na duüxügütanüwa naxüäxüçax ga mexügü ga taxügü rü cuaxrüügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü. ⁹Rü nayexma ga wüxi ga ngutaquexepataü ga Yudfugüarü ga Ínguxüxüärü Ngutaquexepataüga äégane. Rü gumawa nangutaquexegü ga duüxügü ga üpaacü corigümexëwa yexmagüxü. Rü ñuxre ga guma ngutaquexepataüçüäx rü wüxigu namaä ga ñuxre ga Chireneäneçüäx, rü Aleyãdríaanecüäx, rü Chiríchiaanecüäx, rü Áchiaarü naäneçüäx, rü inanaxügüe ga Etébaümaä na iyaporagatanüçüxü. ¹⁰Natürü taxuacüma Etébaüxü narüyexeragü, yerü nüma ga Etébaü rü nidexa namaä ga yema cuax ga Tupanaäe i Üünexü nüxna äxü. ¹¹Rü yexguma ga yema duüxügü rü togüaxü nanaxütanügü na Etébaüchiga doraxü yaxugüxüçax. Rü ñanagürügü ga yema idoraegüxü: —Toma nüxü taxínüëgu, rü Moíchéchiga rü Tupanachigamaä chixexü ga ore nixugü ga Etébaü —ñanagürügü. ¹²Rü yemaäcü nananuëxëe ga duüxügü, rü äëxgacügü ga yaguäxgü, rü ngüxëëruügü ga ore ga mugüwa ngxëëtaegüxü. Rü yemaçax Etébaüçax nibuxmü, rü nayayauxgü, rü äëxgacügü ga tacügü íngutaquexegüxüwa nanagagü. ¹³Rü

naxçax nadaugü ta ga yatügü ga doraxü ixugüemarexü rü yema rü ñanagürügü: —Ñaa yatü rü guxüguma chixexümaä nidexa i nachigagu ya daa tupauca ya taxüne, rü nachigagu i Tupanaärü mugü. ¹⁴—Rü toma rü nüxü taxínüë rü:

“Yima Ngechuchu ya Nacharétucüäx rü tá nanangutaüxëe ya daa tupauca, rü tá inayanaxoxëe i nacümagü ga Moíché tüxü ngüxëëxü”, —ñanagürügü. ¹⁵Rü yexguma Etébaüxü nadaunügu ga guxüma ga yema äëxgacügü ga yéma rütogüxü, rü nüxü nadaugü ga nachametü rü wüxi ga daxü-çüäx ga orearü ngeruüchametürüü na yíixü.

Etébaüärü ore

7 ¹Rü nüma ga paigüeru, rü Etébaüna naca rü ñanagürü: —¿Aixcüma yíixü i ñaa ore i nüxü yaxugüxü? —ñanagürü. ²Rü Etébaü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Chautanüxü Pa Äëxgacügüx, iChoxü iperüxínüë! Guma Tupana ya mexëchicü, rü nuxcümaücü ga tóru oxí ga Abráüçax nangox ga yexguma Mechopotámiäärü naänegu naxächíügu ga yexguma tauta Aráüärü naänewa naxüxgu na yexma yaxächíüxüçax. ³—Rü Tupana rü ñanagürü nüxü:

“iNüxna ixü i cuchiüäne rü cutanüxü, rü ngëma choma tá cuxü nüxü chadauxëëxü i naänewa naxü!”

ñanagürü. ⁴—Rü yexguma ínaxüxü ga Abráü nawa ga yema Cadéucüäxärü naäne ga ngextá noxri ínaxächíüxüwa, rü Aráüärü naänegu nayaxächíü. Rü yexguma nanatü yuxguwena, rü ñoma ga naäne i ñuxma nagu pexächíüxüwa

naxũ, yerũ yemaãcü Tupana núma nanaga. ⁵—Natürũ yexguma rü ta taxuũma ga noxrũxüchi ga naãne nüxna naxã ga Tupana i ñoma i naãnewa, rü bai ga íraxũ ga noxrũxüchi ga naãne. Natürũ Abráũmaã inaxuneta ga yixcama tá nüxna na naxããxũ ga ñoma i naãne na noxrũxüchi yĩxũcax, rü yixcama marũ nayuxguwena rü nanegüarũ na yĩxũcax. Rü yemaãcü Abráũmaã inaxuneta ga woo na nangexacũxũ ga yexguma. ⁶—Rü ñanagürũ Abráũxũ ga Tupana:

“Rü yixcama i cutaagũ rü tá to i nachiũãne i tama noxrũ ixĩxũwa nangẽxmagũ. Rü ngẽma nachiũãnecũãx i duũxũgũ rü norũ duũxũgũxũ tá nayaxĩgũxẽ. Rü 400 ya taunecũ rü ngẽma duũxũgũ rü tá chixri namaã nachopetũ i cutaagũ. ⁷Natürũ choma tá chanapoxcue i ngẽma nachiũãnecũãx i norũ duũxũgũxũ yaxĩgũxẽxũ. Rü ngẽmawena i cutaagũ rü tá ínachoxũ nawa i ngẽma naãne, rü nuã ñaã i naãnewa tá choxũ nicuaxũgũ”,

ñanagürũ ga Tupana. ⁸—Rü yexguma Tupana rü Abráũ rü nügũmaã nanamexẽ, rü ñanagürũ ga Tupana:

“Choma rü tá cuxũ charũngũxẽẽ ega cuma rü guxũma i cutanũxũgũ ípewiũchaxmüpexechiraũgu. Rü ngẽma tá nixĩ i cuaxruũ i yigũmaã imexẽẽxũ”,

ñanagürũ ga Tupana. Rü nabu ga wüxi ga nane ga Abráũ, rü Ichaágu nanaxüéga. Rü yexguma 8 ga norũ

ngunexũwa nanguxgu ga Ichaá, rü nümatama ga Abráũ rü ínanawiechaxmüpexechiraũ. Rü yexguma marũ nayaxgu ga Ichaá rü nabu ga nane ga Acobu, rü nümatama ga Ichaá rü ínanawiechaxmüpexechiraũ. Rü yixcama marũ nayaxgu ga Acobu rü nüxũ nayexma ga 12 ga nanegũ. Rü nümatama ga Acobu rü ínanawiechaxmüpexechiraũ ga guxũma ga yema 12 ga nanegũ. Rü yema 12 ga nanegũ nixĩ ga yema 12 ga nuxcũmaũgũxũ ga tórũ oxigũ. ⁹⁻¹⁰—Rü yema 12 ga Acobu nanegũ ga tórũ oxigũ ixĩgũxũtanũwa rü wüxi rü Yuche nixĩ ga naéga. Natürũ naẽneẽgũ ga guma Yuche rü nixãũxãchie, rü yemacax Equituarũ naãnewa íxũ ga taxetanũxũxũ Yuchemaã nataxegũ na Equituarũ naãnewa nagagũãxũcax. Natürũ Tupana rü Yuchemaã nayexma, rü nüxũ narũngũxẽẽ na tama pecadu naxũxũcax ga yexguma guxchaxũwa nayexmagu. Rü nüxna nanaxã ga cuax, rü Yuchexũ narũngũxẽẽ ga meã na nayauxãxũcax ga Equituaneãrũ ãẽxgacũ ga Faraũ. Rü yemacax ga Faraũ rü ãẽxgacũxũ nayangucuchixẽẽ. Rü nüma ga Yuche nixĩ ga ãẽxgacũ ga Faraũpatawa rü guxũma ga yema nachiũãnewa. Rü Faraũxĩcatama nixĩ ga Yuchearũ yexera na ãẽxgacũ yĩxũ ga yema naãnewa. ¹¹—Rü yexgumaũcüũ nayexma ga taiya ga guxũ ga Equituarũ naãnewa rü Canaããrũ naãnewa. Rü poraãcü taiya nüxũ nangux ga duũxũgũ. Rü yemacax ga yema nuxcũmaũgũxũ ga tórũ oxigũ rü düxwa taxuacũma nüxũ inayangaugũ ga nabũ ga Canaããrũ naãnewa. ¹²—Natürũ yexguma nüxũ

nacuáchigaxgu ga Acobu ga na
 nayexmaxü ga nabü ga Equituanewa, rü
 yéma nanamugü ga nanegü ga guma
 tórü oxigü ixigü. Rü yema nixí ga
 nawa inaxügüxü ga noxrima nabüçax
 Equituanewa na naxixü. ¹³—Rü
 yixcama marü naguxgu ga yema nabü
 rü wenaxârü Equituanewa naxí nawa ga
 nabü. Rü yexguma wenaxârü yéma
 naxixgu ga naëneëgü, rü nügü nixu ga
 Yuche namaã. Rü yexguma nüxü nacuçax
 ga Faraú ga ngextácüãx na yixü ga
 Yuche. ¹⁴—Rü yixcamaxûra ga Yuche rü
 tümacax nangema ga nanatü rü guxüma
 ga natanüxü. Rü maneca 75wa nangu
 ga yema duüxügü ga Yuchetanüxü.
¹⁵—Rü yemaäcü Equituanewa naxü ga
 Acobu na yexma yaxächixüçax. Rü
 yexma nayu ga nümax. Rü yexma nayue
 ta ga nanegü ga tórü oxigü. ¹⁶—Rü
 yexguma nayuxgu ga Acobu, rü
 Chiquéüwa nanangegü ga naxüne na
 yexma yataxgüãxüçax nagu ga yema
 naxmaxü ga Abráü díerumaã naxçax
 taxexü ga Amú nanegüxütawa ga
 Chiquéüwa. ¹⁷—Rü düxwa nawa nangu
 na Equituanewa ínanguxüxüçax ga
 tatanüxü ga yexgumarüü ga Tupana
 Abráümaã ixu-netaxü. Rü yexguma rü
 marü poraäcü nimu ga tatanüxü ga
 Equituanewa. ¹⁸—Rü yexguma
 ningucuchi ga to ga Equituanearü
 äëxgacü ga tama Yuchechigaxü cuáxü.
¹⁹—Rü yema äëxgacü rü tatanüxüxü
 nawomüxëë rü chixri tümamaã
 naxüpetü ga guxema nuxcúmaügxü ga
 tórü oxigü. Rü tüxü namu na yexwaca
 buexe ga tümacäcügüxü ítawogüxü na
 tayuexüçax. ²⁰—Rü yexgumaäcüü nabu
 ga Moiché, rü Tupanaãxü nangúchaü.

Rü tomaëxpüx ga tauemacü nüxna
 tadaugü ga tümapatawa ga naë rü
 nanatü. ²¹—Rü yexguma düxwa
 ítanatäxgügu, rü Faraúxäcü inayaxu, rü
 ngínexü inayaxëë. ²²—Rü yemaäcü
 Moichéxü nanguxëëgü ga guxüma ga
 Equituanecüãxârü cuax. Rü nüma ga
 Moiché rü wüxi ga äëxgacü ga poracü
 nixí, rü norü dexawa rü ta napora.
²³—Rü yexguma 40 ga norü tauneciüwa
 nanguxgu ga Moiché rü nagu narüxínü
 ga natanüxügü ga Yudfugütanügu na
 naxüãneãxü. ²⁴—Rü nüxü nadau ga
 wüxi ga Equituanecüãx ga wüxi ga
 Yudfuxü na açuaxixü. Rü yemacax ga
 Moiché rü yema Yudfuétüwa inayuxu,
 rü yema Equituanecüãxü nimax rü
 nanayuxëë. ²⁵—Rü nüma ga Moiché
 nagu rüxínügu rü chi natanüxügü ga
 Yudfugü rü chi nüxü nacuçaxgü na
 Tupana yéma namuxü na
 ínanguxüxëëãxüçax. Natürü tama nüxü
 nacuçaxgüéga ga yema natanüxügü.
²⁶—Rü moxüäcü ga Moiché rü nüxü
 nadau ga to ga taxre ga Yudfugü ga
 nügü yexma ðaixü, rü nüxna
 nachogüchaü. Rü ñanagürü nüxü:
 “Pema rü pegütanüxügü pixigü. ¿Rü
 tüxcüü pegü pedai i pemax?” ñanagürü.
²⁷—Rü yexguma ga yema namücüxü
 içuaxixü rü Moichéxü nataxneta, rü
 ñanagürü nüxü:
 “¿Texé cuxü tamu na toeru quíxüçax
 rü tomaã icucuáxüçax? ²⁸—¿Exna
 choxü quimáxchaü ta, ga íne quimáxü
 ga Equituanecüãxrüü?” ñanagürü.
²⁹—Rü yexguma yemaxü naxínügu ga
 Moiché, rü niña ga yema naãnewa. Rü
 Madiáüãnewa naxü. Rü yema nachiüãne
 ga tama noxrü ixixügu nayaxächü. Rü

yexma naxãmax rü nabu ga taxre ga nanegü. ³⁰—Rü 40 ga taunecüguwena ga dauxchitawa ga Chinaí ga maxpúneärü ngaicamana, rü wüxi ga naixétaxacü ga yéma iyauraxüwa Moïchéçax nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüãx. ³¹—Rü nañaixächiãe ga Moïché ga yexguma nüxü nadauxgu. Rü naxçax nixü rü nüxna nangaicama na meã nüxü nadauxçax. Rü yexguma Moïchémaã nidexa ga Cori ga Tupana, rü ñanagürü nüxü:

³² “Choma nixí i curü oxigüiarü
Tupana chiixü rü Abráü rü
Ichaá rü Acobuarü Tupana
chiixü”,

ñanagürü. Rü yexguma ga Moïché rü inanaxügü ga norü muümaã na yaduruxü. Rü namuü ga yexma na nadawenüxü. ³³—Rü yexguma ga Cori ga Tupana rü ñanagürü nüxü:

“ÍInacuaixü i curü chapatu erü ñaã
naãne i nagu cuchixü rü
naxüüne, erü chanuxma!
³⁴Choma rü ngóxüwama nüxü
chadau i ñuxaciü poraaciü ngúxü
na yangegüxü i chorü duüxügü
i Equituanewa. Rü nüxü
chaxínü i na naxauxexü. Rü
ngëmacax núma chaxü na
íchananguxüxëexüçax. iNuã
naxü na Equituanewa cuxü
chamuxüçax!”

ñanagürü. ³⁵—Rü woo ga noxri ga nümagü ga natanüxügü rü guma Moïchéxü naxoe ga yexguma ñagügu:

“¿Rü texé cuxü tamu na toeru
quiixüçax rü tomaã icucuáxüçax?”
ñagügu, natürü ga Tupana rü yéma

nanamuãma na yema duüxügüxü
ínanguxüxëexüçax rü norü ãëxgacü na
yiixüçax. Rü yemaaciü Moïchéxü namu
ga Tupana ga yexguma naxütawa
namuãxgu ga yema norü orearü ngeruü
ga yema naixétaxacü ga iyauraxüwa
naxçax ngóxü. ³⁶—Rü Moïché nixí ga
Equituarü naãnewa ínagaxüxü ga
nuxcümaügüxü ga tórü oxigü. Rü
Equituanewa, rü Dauchiüxü ga
Taxtüwa, rü dauxchitawa ga ngextá
taxúema íxãpataxüwa inanawex ga
cuaxruügü, rü nanaxü ga mexü ga
taxügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü.
Rü yemaaciü 40 ga taunecü nüxü na
rü-ngüxëe ga yema duüxügü. ³⁷—Rü
nümatama ga Moïché nixí ga
tatanüxügü ga Yudíugümaã ñaxü:

“Tupana rü yixcüra tá pexçax nüxü
naxuneta i petaniüwa i wüxi i
norü orearü uruü ga
yexgumarüü ga choxü na
naxunetaxürüü”,

ñanagürü. ³⁸—Rü nümatama ga Moïché
nixí ga nuxcümaügüxü ga tórü
oxigümaã nangutaquexexü ga yema
naãne ga ngextá taxúema íxãpataxüwa.
Rü tórü oxigümaã nayexma ga Chinaí
ga maxpúnewa ga yexguma namaã
yadeaxgu ga Tupanaärü orearü ngeruü
ga daxücüãx. Rü nümatama ga Moïché
nixí ga nayauxãxü ga Tupanaärü ore i
maxëxëeruü na nüxí tüxna naxããxüçax.
³⁹—Natürü ga tórü oxigü rü tama naga
naxínüëchaü ga guma Moïché. Rü
ínanatãxüchigüama, rü Equituaneguama
narüxinüãëgü. ⁴⁰—Rü tórü oxigü rü
Moïchéeneë ga Aráüxü ñanagürügü:
“iRü toxçax naxü i tupanachicünaxãgü
na nawe tarüxüxüçax! Erü tama nüxü

tacuxgü i tacü nüxü na üpetüxü i ngëma Moiché ga Equituanewa tüxü yagagüxü”, ñanagürügü. ⁴¹—Rü yexguma nanaxügü ga wüxi ga wocaxacüchicünañã norü tupanaxü. Rü ñuxüchi naxcax nanadai ga ñuxre ga carnerügü na yemamañ nüxü yacuaxüügüxücax. Rü wüxi ga peta naxcax naxügü ga yema wocaxacüchicünañã ga nümatama naxügüxü. ⁴²—Rü yemacax ga Tupana rü nüxna nixügachi ga yema duüxügü. Rü ínanawogü na woramacuri rü üaxcü rü tauemacümañ natupanañxëñxücax. Yerü yemañcü Tupanaärü orearü uruüguarü poperagu naxümatü, rü ñanagürü:

“Pema, Pa Yudíugüx, ¿Chauxcax yíixü ga penañaxü ga carnerügü ga yexguma 40 ga taunecü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa peyexmagügu? ⁴³Tama aixcuma chauxcax nixí yerü ga pema rü ngextá ípexíxüwa rü ípenangeexü ga napata ga perü tupanana ga Moro rü ípenangeexü ga perü tupanana ga Refáärü woramacurichicünañã. Rü yemañcü pegümañ ípenangeexü ga yema tupananaetachicünañãgü ga pematama pexügüxü na nüxü picuaxüügüxücax. Rü ngëmacax i ñuxma rü perü nañewa tá pexü íchawoxü rü yaxüwa i Babiró-ñiääri yexerawa tá pexü chamugü”,

ñanagürü ga Tupana ga yema orewa.

⁴⁴—Rü yema nañe ga ngextá taxúema íxãpataxüwa rü tórü oxigü nüxü

nayexma ga wüxi ga ípata ga naxchirunaxcax ga nagu namañ nanguxügüne ga Tupanaärü mugü ga nutagu ümatüxü. Rü guma ípata ga naxchirunaxcax nixí ga nüxü nawéácüma Tupana Moichéxü naxüxëxëne. ⁴⁵—Rü yexguma nayuxguwena ga Moiché, rü Yochué ningucuchi ga ãëxgacü na yíixü. Rü tórü oxigü rü nuñ tórü nañewa nanangegü ga guma ípata ga naxchirunaxcax ga yexguma Yochuémañ napugüägu ga ñaã nañe nüxna ga yema duüxügü ga Tupana íwoxüxü napexewa ga tórü oxigü. Rü núma nayexma ga guma ípata rü ñuxmata Dabí ingucuchigu ga ãëxgacü na yíixü. ⁴⁶—Rü guma ãëxgacü ga Dabí rü Tupana rü porañcü namañ nataãë, rü nüxü narüngüxëë. Rü núma ga Dabí rü Tupanana naxcax naca na naxüñxücax ga wüxi ga tupauca ga taxüne ga nawa Tupanaxü na yacuaxüügüxücax ga tatanüxügü ga Acobutaagü. ⁴⁷—Natürü Dabí nane ga Charumóü nixí ga naxücü ga guma tupauca ga Tupanacax ixíxüne. ⁴⁸—Natürü ya Tupana ya tacüxüchima rü tama duüxügü üxüne ya tupaucagümañ naxãpata. Rü yemacax ga Tupana rü nuxcumañcü ga norü orearü uruüwa rü ñanagürü:

⁴⁹⁻⁵⁰ “Choma nixí ya ãëxgacü ya tacüxüchima, rü daxügüxü i nañe nixí i chorü toxmaxwaxeruü ixíxü rü ñoma i nañe nixí i chorü chicutüruü ixíxü. ¿Rü ñuxücürüwa i nagu perüxñüxü tá na penaxüxü ya wüxi ya tupauca ya chaugu mexüne?”

ñanagürü ga Cori ya Tupana. Rü
ñanagürü ta ga Tupana:

“¿Tama exna choma yiixü
ichanaxüxü ga guxüma i tacü i
ngëxmaxü? ¿Rü ñuxäcü chi
penaxüxü i wüxi i nachica i
nagu charüngüxü?”

ñanagürü ga norü orewa. ⁵¹Rü
ñanagürü ga Etébaü: —Dücax Pa
Äëxgacügüx, pema rü guxüguma nüxü
pexoe i Tupanaärü ore, rü tama
iperüxñüëchaü. Rü peäëwa rü tama
peyaxögüchaü. Rü pema rü guxüguma
Tupanaäë i Üünexümaä penuëëcha.
Yema nuxcümaügüxü ga perü
oxigürüütama pixigü i pemax. ⁵²—Rü
perü oxigü rü chixeäcüma namaä
nachopetü ga guxüma ga Tupanaärü
orearü uruügü. Rü nanadai ga yema
orearü uruügü ga nüxü ixuchigagüxü ga
na núma naxüxü tá ga guma mecü ya
Ngechuchu. Rü yexguma ínanguxgu ga
guma Ngechuchu rü pema Piratuna
penamu rü penayuxëë. ⁵³—Rü woo
pema rü Tupanaärü orearü ngeruügü ga
daxücüäxütawa penayaxu ga Tupanaärü
ore, natürü tama naga pexñüë
—ñanagürü ga Etébaü.

Nayu ga Etébaü

⁵⁴Rü yexguma nüxü naxñüëgu ga
yema ore, rü nanuëxüchiamä ga yema
duüxügü. Rü norü numaä Etébaücax
nixüxchapütagü. ⁵⁵Natürü ga Etébaü rü
aixcüma Tupanaäë i Üünexü nawa
nayexma. Rü daxü nadawenü, rü nüxü
nadau na ñuxäcü namexëchixü ga
Tupana. Rü nüxü nadau ga Ngechuchu
ga Tupanaärü tügüneguama chicü. ⁵⁶Rü
yexguma rü ñanagürü: —Nüxü chadau i

na yangoxnaächixü i nañnetüwe, rü
nüxü chadau ya Cristu ya Tupana Nane
ya duüxüxü ixicü ya Tupanaärü
tügüneguama chicü —ñanagürü ga
Etébaü. ⁵⁷Natürü nümagü rü nügü
narütütamachixëgü, rü tagaäcü aixta
naxüëäcüma nüxna nayuxgü. ⁵⁸Rü
ínanagaxüchigü ga íänewa, rü
nutagümaä ínamamuxüchigü. Rü yéma
nayexma ga wüxi ga ngextüxüxü ga
Chaurugu äëgaxü. Rü yemaxü
nanawotanü ga norü gáuxüchirugü ga
ínacuxuchigüxü ga yema duüxügü ga
Etébaüxü imaxgüxü. ⁵⁹Rü yexguma
nutamaä ínamuxüchigüäguyane, rü
nayumüxë ga Etébaü rü ñanagürü: —Pa
Cori Pa Ngechuchux, íNayaxu i chauäë!
—ñanagürü. ⁶⁰Rü yemawena rü
ínacaxápüxü, rü tagaäcü aixta naxü, rü
ñanagürü: —Pa Cori Pa Tupanax, íTäxü
i ñaä pecaducax cunapoxcuexü i ñaä
duüxügü! —ñanagürü. Rü yexguma
yema ñaxguwena rü nayu.

Chauru rü guxema yaxögüxewe ningëchigü

8 ¹Rü Chauru rü norü me nixü ga
Etébaüxü na yamaxgüxü. Rü
yematama ngunexügu rü norü uwanügü
rü inanaxügüë ga na poraäcü nawe
yangëxütanüxü ga yema yaxögüxü ga
Yerucharéüwa yexmagüxü. Rü düxwa
ga guxüma rü Yudéaanegu rü
Chamáriaanegu nügü nawoone. Rü
yema ngüexügü ga Ngechuchu
imugüxüxicatama ínayaxügü ga
Yerucharéüwa. ²Rü ñuxre ga yatügü ga
meäma Tupanaäxü yaxögüxü rü
nanayauxgü ga Etébaüxüne, rü
ínanataxgü rü poraäcü naxcax naxauxe.

³Natürü ga Chauru rü chixri tümamañ naxüpetü ga guxema yaxöğüxe. Rü tümapatagu nixücuchigü na tüxü inayauxüçax. Rü yéma tüxü inatüxü ga yatüğü rü ngexegü, rü ñuxüchi poxcupataügu tüxü nawocu.

**Chamáriawa nüxü nixuchiga ga
Tupanaärü ore i mexü**

⁴Rü yema yaxöğüxü ga Chauruchaxwa ibuxmüxü ga Yerucharéüwa, rü guxüwama ga ngextá inaxüüwa rü nüxü nixuchigagü ga ñuxäcü Ngechuchu tüxü na maxëëëxü. ⁵Rü Piripi nixi ga wüxi ga yema orexü ixuchigacü. Rü nüma rü ñäne ga Chamáriawa naxü, rü yéma inanaxügü ga Cristuchigaxü na yaxuxü. ⁶Rü yema duüxügü ga Chamáriacüäx, rü Piripicax nangutaquexegü. Rü guxüma meäma inarüxüñü ga yema ore ga namañ nüxü yaxuxü, yerü nüxü nadaugü ga yema mexügü ga taxügü ga Tupanaärü poramañ naxüxü ga Piripi. ⁷Rü muxëma ga duüxëgü ga ngoxogü tümawa yexmaxë rü tümacax nitaanegü. Rü yema ngoxogü rü tagaäcü aita naxüëäcüma tümawa inachoxü. Rü yexgumarüü ta rü muxëma ga nawäixächigüxe rü chixeparagüxe rü tümacax nitaanegü. ⁸Rü yemacax poraäcü nataäëgü ga guxüma ga duüxügü ga guma ñäne ga Chamáriawa. ⁹Natürü guma ñänewa nayexma ga wüxi ga yatü ga Chimáügu äëgaxü ga ñuxre ga taunecü norü yuümañ duüxügüxü womüxëëxü ga guma ñänewa. Rü nügü nixu ga na wüxi ga tacüxü cuäxü na yüxü. ¹⁰Rü guxüma meäma nüxü inarüxüñü woo ga buxügü rü yaxügü.

Rü ñanagürügü: —Ñañ yatü rü aixcüma nüxü nangëxma i Tupanaärü pora i taxü —ñanagürügü. ¹¹Rü naga naxüñü ga duüxügü, yerü mucüma ga taunecü rü norü yuümañ nanawomüxëë. ¹²Rü Piripi rü yema duüxügümañ nüxü nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchu ya Cristuchiga, rü ñuxäcü na äëxgacü yüxü ya Tupana. Rü yexguma yema ore yaxöğügu ga duüxügü, rü Piripi inanabaiüxëë ga yatüxü rü ngexügü. ¹³Rü nümatama ga Chimáü rü ta nayaxö, rü inabaie. Rü inanaxügü ga Piripixü na naxümücüxü. Rü yexguma nüxü nadauxgu ga yema cuäxruügü rü mexügü ga taxü ga Tupanaärü poramañ naxüxü ga Piripi, rü poraäcü nabaixächiäë ga Chimáü. ¹⁴Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü ga Yerucharéüwa yexmagüxü rü nüxü naxüñüëchiga ga meñ na nayauxgüäxü ga Tupanaärü ore ga Chamáriawa. Rü yemacax yéma nanamugü ga Pedru rü Cuáü. ¹⁵Rü yexguma Chamáriawa nangugüga ga Pedru rü Cuáü, rü naxcax nayumüxëgü ga yema yexwaca yaxöğüxü ga duüxügü, na nayauxgüäxüçax ga Tupanaäë i Üünexü. ¹⁶Yerü yexguma noxri yaxögüägu ga yema duüxügü rü Piripi marü inanabaiüxëëmare naëgagu ga Cori ga Ngechuchu, natürü taxuxüñata nangu ga Tupanaäë i Üünexü. ¹⁷Rü yemacax ga Pedru rü Cuáü naxmëxmañ nüxü ningögügü ga yema yaxöğüxü, rü yexguma nanayauxgü ga Tupanaäë i Üünexü. ¹⁸⁻¹⁹Rü nüxü nadau ga Chimáü ga na duüxügüna nanguxü ga Tupanaäë i Üünexü ga yexguma Pedru rü Cuáü naxmëxmañ yema duüxügüxü

yangõgügügu. Rü yemacax dñeru Pedru rü Cuáña ngĩxũ naxãxchaũ ga Chimáũ rü ñanagürü nüxũ: —iChoxna rü ta penaxã i ngẽma pora, na yíxema tũxũ chingõgũxe rü ta tũxna nanguxũcax i Tupanaãe i Üünexũ! —ñanagürü. ²⁰Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxũ: —iCuxrũõtama iyanataxux i curü dñeru, erü ngĩmaã naxcax cutaxechaũ i Naãe i Üünexũ i Tupana tũxna mumarexũ! ²¹Cuma rü taxucürüwama cunayaxu i ngẽma pora, erü curü maxũ rü tama name i Tupanapexewa. ²²iNüxũ rüxo i ngẽma curü chixexũ, rü Tupanana naxcax naca na cuxũ nüxũ nangechaũxũcax! Rü bexmana tá cuxũ nüxũ nangechaũ i ngẽma chixexũ i cuãewa nagu curüxĩnũxũ. ²³Erü nüxũ chacuax rü poraãcü cunuãewaxe, rü ngẽma curü chixexũ rü cumaã inacuxax rü ñoma cupoxcuxũrüü cuxũ nixĩxẽe —ñanagürü. ²⁴Rü Chimáũ nanangãxũ, rü ñanagürü: —iPema Tupanana chauxcax peça na tama choxũ nangupetũxũcax i ngẽma nüxũ pixuxũ! —ñanagürü. ²⁵Rü Pedru rü Cuáũ rü yema Chamáriaanecũãx ga duũxũgũmaã nüxũ nixugüe ga Cori ga Ngechuchuchiga, rü namaã nüxũ nixugüe ga Tupanaãrü ore. Rü yemawena rü Yerucharẽcax nawoegu. Rü namawa rü muxũne ga Chamáriaanewa yexmane ga ñanexãcügüwa rü nüxũ nixuetanü ga Tupanaãrü ore i mexũ.

Piripi rü namagu nüxũ nangau ga wüxi ga ãëxgacü ga Etiópiaanecũãx

²⁶Rü yemawena, rü Tupanaãrü orearü ngeruũ ga daxũcũãx rü Piripimaã nüxũ

nixu, rü ñanagürü: —iRü paxa inaxũãchi rü ñane ya Gachawaama naxũ nawa i ngẽma nama i Yerucharẽüwa ne daxũ rü Gachawa iyarügoxũ! —ñanagürü. Rü ngẽma nixĩ i nama i dauxchitawa i ngextá taxúema íxãpataxũwa dapetũxũ. ²⁷Rü inaxũãchi ga Piripi rü yema namawa naxũ. Rü yexma nügü nangau namaã ga wüxi ga yatü ga Etiópiaanecũãx. Rü nüma nixĩ ga wüxi ga ãëxgacü ga tacü ga Etiópiaanecũãxgüarü ãëxgacüarü ngũxẽeruũ yĩĩxũ. Rü ngĩmaã nanguxũ ga guxcüma ga yema ãëxgacüarü dñeru. Rü ñeacü Yerucharẽüwa naxũ na Tupanaxũ yanacuxũxũcax. ²⁸Rü nachiũãnecax nataegu, rü norü autu ga cowaru ítúchigünewa narüto. Rü nawa ningúchigü ga yema ore ga Tupanaãrü orearü uruũ ga Ichaía ümatũxũ. ²⁹Rü Tupanaãe i Üünexũ rü Piripixũ ñanagürü: —iPaxa naxcax ixũ i ngẽma autu! —ñanagürü. ³⁰Rü paxa yema autucax niña ga Piripi. Rü yexguma naxütawa nanguxgu rü nüxũ naxĩnũ ga na Tupanaãrü orearü uruũ ga Ichaía ümatũxũ ga orewa nangúxũ ga yema ãëxgacü. Rü yexguma ga Piripi rü nüxna naca rü ñanagürü nüxũ: —¿Nüxũ cucuáxũ i tacüchiga na yĩĩxũ i ngẽma nawa cungúxũ? —ñanagürü. ³¹Rü nüma ga ãëxgacü ga Etiópiaanecũãx rü nanangãxũ, rü ñanagürü: —¿Ñuxücürüwa i nüxũ chacuáxũ ega taxúema chomaã inanguxũxẽëgux? —ñanagürü. Rü Piripicax naca na naxĩnagũxũcax, rü naxütawa na natoxũcax. ³²Rü yema nawa yangúchigüxũ ga Tupanaãrü ore ga ümatũxũ, rü ñanagürü:

“Rü ñoma wüxi i carneru i norü
 ma_xwa nagagüxüüüäcü
 nayagagü. Rü wüxi i
 carneruxacü i ngëma
 yayoxtaxagüxpexewa tama
 aita üxüüü nachianemare, rü
 taxu ñanagürü. ³³Rü yexguma
 duüxügü poraäcü chixri namaã
 chopetügu rü taxúema naétüwa
 tachogü. ¿Rü texé tá meã
 nachiga tidexa ga yema
 duüxügü ga yemaäcü
 poraäcüxüchima chixexü
 ügüxü? Yerü nayama_xgü na
 nataxuxüçax i norü maxü i
 ñoma i nañewa”,

ñanagürü ga yema ore ga nawa
 nangüxü. ³⁴Rü Piripina naca ga yema
 äëxgacü ga Etiópiaanecüäx, rü
 ñanagürü: —iChomaã nüxü i_xu! ¿Rü
 texéchigagu nixí ga yadexaxü ga yema
 Tupanaärü orearü uruü?
 ¿Nügüchigagutama rü exna
 toguechigagu? —ñanagürü. ³⁵Rü
 yexguma nanangäxü ga Piripi. Rü
 yematama ore ga ümatüxümaã
 inanaxügü na namaã nüxü yaxuxü ga
 ore i mexü ga Ngechuchuchiga. ³⁶Rü
 yixcamaxüra ga yexguma inaxíyane, rü
 dexá íyexmaxüwa nangugü. Rü
 ñanagürü ga yema äëxgacü: —Nuã
 nangëxma i dexá. ¿Rü tama exna
 inamexü na nuã choxü ícubaixëëxü?
 —ñanagürü. ³⁷Rü ñanagürü ga Piripi:
 —Ngëxguma aixcuma meãma
 cuyaxöxgux, rü marü name i na cuxü
 íchabaixëëxü —ñanagürü. Rü
 nanangäxü ga yema äëxgacü, rü
 ñanagürü: —Ngëmáäcü chayaxö na
 Ngechuchu ya Cristu yíixü ya Tupana

Nane —ñanagürü. ³⁸Rü yexguma
 ínayachaxächixëë ga norü autu, rü
 wüxigu dexächüüwa nachoü. Rü Piripi
 ínababaixëë ga yema äëxgacü. ³⁹Rü
 yexguma dexáwa ínachoöchigu, rü
 Tupanaãë i Üünexü rü Piripixü niga. Rü
 yema äëxgacü rü marü tama wena
 Piripixü nadau. Natürü taãëäcü namagu
 nixü. ⁴⁰Natürü Achotowa nayangox ga
 Piripi. Rü yema íñewa inaxüächi, rü
 nüxü nixuchigü ga ore i mexü ga
 guxüma ga íñewa ñuxmata
 Checharéaarü nañewa nangu.

Ngechuchuaxü nayaxö ga Chauru

9 ¹⁻²Rü yoxni ga Chauru rü daimaã
 nayaxäxünechigüama ga yema
 duüxügü ga Cori ga Ngechuchuaxü
 yaxögüxü. Rü yemacax paigüeruxütawa
 naxü, rü naxçax nüxna naca ga popera
 ga nüxna ägaxü na Yudfügiarü
 ngutaquexepataügü ga Damacuwa
 yexmagünegu yaxücuchigüxüçax rü
 yexma tümacax nadauxüçax ga guxema
 yaxögüxe ga yatüxe rü ngexegü na
 Yerucharéüwa tüxü nagagüxüçax rü
 yexma tüxü yapoxcuexüçax. ³Natürü
 yexguma marü Damacuxü yangaicagu,
 rü ngürüächi meãma nüxü nabáxi ga
 wüxi ga omü ga poraxü ga daxüwa
 ibáxixü. ⁴Rü ñaxtüanegu nayangu ga
 Chauru, rü nüxü naxínü ga wüxi ga
 naga ga nüxna çagüxü ga ñaxü: —Pa
 Chauru Pa Chaurux, ¿tüxçüü i nawe
 quingëchigüxü i ngëma duüxügü i
 choxü yaxögüxü? —ñaxü. ⁵Rü Chauru
 nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Rü texé
 quixí, Pa Corix? —ñanagürü. Rü nüma
 ga Cori rü nanangäxü rü ñanagürü:
 —Choma nixí i Ngechuchu, rü choriü

duñxügü nixi i ngëma nawe quingëchigüxü. ⁶iRü inachi, rü ngëma Damacuarü ñanewa naxü! Rü ngëma rü wüxi ya yatü tá cumaã nüxü nixu na tacü tá cuxüxü —ñanagürü. ⁷Rü yema yatügü ga Chauruxü fixümücügüxü, rü inayanguãëgü, yerü nüxü naxînüë ga yema ore natürü taxüexüma nadaugü. ⁸Rü ñuxüchi inachi ga Chauru ga ñaxtüanewa ga íyanguxüwa, rü nidauchixetü, natürü taxüüma nadau yerü nioxetü. Rü yemaçax ga namücügü, rü nachacüügu nayayauxâchi, rü yemaãcü Damacuwa nanagagü. ⁹Rü tomaëxpüx ga ngunexügu, rü nangexetü, rü tama nachibü, rü tama naxaxe. ¹⁰Rü Damacuwa nayexma ga wüxi ga yatü ga Ngechuchuaxü yaxöxü ga Ananîa ga naéga. Rü nangoxetü, rü Corixü nadau, rü ñanagürü: —Pa Ananîax —ñanagürü. Rü nüma ga Ananîa nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Tacü? Pa Corix —ñanagürü. ¹¹⁻¹²Rü nüma ga Cori nanangäxü, rü ñanagürü: —iDücax, ngëma caye i Meã i Wéxügu äëgaxüwa naxü! iRü ngëma Yudapatawa naxçax ínaca i wüxi i yatü i Tarsucüãx i Chaurugu äëgaxü! Rü nüma rü ngëma ínayumüxë rü nangoxetü rü marü cuxü nadau, Pa Ananîax, na ngëxma cuxücuxü rü naxëtügu quingögüxü na wena yadauchixüçax —ñanagürü ga Cori ga Tupana. ¹³Rü yexguma yemaxü naxînügu ga Ananîa, rü ñanagürü: —Pa Corix, muxüma i duñxügü chomaã nüxü nixu i ngëma yatüchiga na ñuxre i chixexü naxüxü namaã i curü duñxügü i Yerucharéüwa. ¹⁴Rü ñuxma rü paigüarü äëxgacügüarü mumaã núma naxü na

ínayauxüãxüçax i guxüma i duñxügü i cuégagu yumüxëgüxü —ñanagürü. ¹⁵Natürü nüma ga Cori rü ñanagürü nüxü: —iNgëma naxü erü choma chanayaxu i ngëma yatü na choxü yaxuchigaxüçax namaã i togü i nachiüãnecüãxgü, rü norü äëxgacügü, rü Yudügü ta! ¹⁶Rü choma tá nüxü nüxü chadauxëë i ñuxre i ngüxü i tá yangexü i chauxçax —ñanagürü ga Cori. ¹⁷Rü guma ípata ga Chauru nawa yexmanewa naxü ga Ananîa. Rü nagu naxücu, rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chaueneë Pa Chaurux, nüma ya Cori ya Ngechuchu ga guma namawa cuxçax ngöcü ga yexguma núma cuxüxgu, rü núma choxü namu na wenaxärü quidauchixüçax, rü cuxna nanguxüçax i Naãë i Üünexü —ñanagürü. ¹⁸Rü yexgumatama rü ñoma tacüchicutexerüü naxëtüwa ínayi, rü yexguma wenaxärü meã nidauchixetü. Rü yexguma inachi ga Chauru, rü Ananîa ínanabaixëë. ¹⁹Rü yemawena nachibü, rü wenaxärü napora. Rü ñuxre ga ngunexügu yexma Damacugu narüxäüx namaã ga yema yaxögüxü ga yexma ächiügüxü.

Chauru rü Damacuwa nüxü nixu ga Ngechuchuchiga

²⁰Rü yexguma inanaxügü ga Chauru ga ngutaquexepataügüwa nüxü na yaxuchigaxü na Ngechuchu yüxü ya Tupana Nane. ²¹Rü guxüma ga yema nüxü ñnüëxü rü poraäcü nañaxâchiãëgü, rü ñanagürügu: —¿Tama exna ñaã yatü yüxü ga Yerucharéüwa íyayauxügüxü ga guxüma ga duñxügü ga Ngechuchuaxü

yaxögüxü? ¿Rü tama ɛxna ñaātama
yĩxü ga yema núma üxü na
ínayauxüäxüçax rü ñuxüchi paigüari
äëxgacüxütawa nagagüäxüçax i
duüxügü i yaxögüxü? —ñanagürügü.
²²Natürü ga Chauru rü guxü ga
ngunexügu yexeraäcü tama
namuüäcüma nüxü nixuchigaama ga
ore ga Ngechuchuchiga. Rü
inayanangeaxgüxëë ga Yudíugü ga
Damacuwa yexmagüxü, yerü meäma
nanangoxëë na Cristu yĩxü ga
Ngechuchu.

Chauru rü Yudíugüchaxwa niña

²³Rü marü muxüma ga ngunexügu
ngupetüguwena rü yema Yudíugü rü
wüxigu nügümaä nagu narüxinüë na
Chauruxü yamäxgüxüçax. ²⁴Natürü
nüma ga Chauru rü nüxü nacuáchiga ga
na yamäxgücháüäxü. Rü yema Yudíugü
rü ngunecü rü chütacü rü guma ñañeärü
poxeguxüärü ñäxgügu Chauruxü
nanaixgüxü na yamäxgüäxüçax.
²⁵Natürü ga Chauruariü ngüexügu rü
chütacü rü wüxi ga pexchi ga tacügu
guma ñañeärü poxeguxütapüxétüwa
ínanaçhüxüetaüguäma, rü yemaäcü
niña ga Chauru.

Yerucharéüwa nayexma ga Chauru

²⁶Rü yexguma Yerucharéüwa
nanguxgu ga Chauru, rü yema
yaxögüxümaä nangutaquexechaü.
Natürü yema yaxögüxü rü nüxü
namuüë, yerü nüma nüxü nacuaxgügu
rü tama aixcüma Ngechuchuxü nayaxö.
²⁷Natürü Bernabé rü yema ngüexügu ga
Ngechuchu imugüxütanüwa nanagaama.
Rü yema ngüexügümaä nüxü nixu ga

ñuxäcü Cori ya Ngechuchuxü na
nadauxü ga Chauru ga namawa, rü
ñuxäcü Cori namaä na idexaxü. Rü
nüxü nixu ta ga ñuxäcü Damacuwa rü
tama namuüäcüma nüxü na yaxuxü ga
Ngechuchuchiga. ²⁸Rü yemaäcü ga
Chauru rü Yerucharéügu narüxäüx. Rü
yema ngüexügu ga Tupana
imugüxütanügu naxä. Rü tama
namuüäcüma Cori ya
Ngechuchuchigaxü nixuchigü. ²⁹Rü
yema Yudíugü ga Griégugawa
idexagüxümaä nidexaxü ga Chauru, rü
Ngechuchuchigagu nügümaä
nayaporaaxü. Natürü ga nümagü rü
naxçax nadaugüama ga ñuxäcü tá na
yamäxgüäxü. ³⁰Rü yexguma nüxü
yacuaxächitanügu ga yema togü ga
yaxögüxü, rü Checharéawa Chauruxü
nagagü. Rü yexguma yéma nangugügu
rü wüxi ga wapurugu nayamuëgü rü
Tarsuwa naxü. ³¹Rü yexguma rü meäma
nüxü naxüpetü ga yema yaxögüxü ga
guxüma ga Yudeaanewa, rü
Gariréaanewa rü Chamáriaanewa. Rü
yexeraäcü meä nayaxögüetanü rü
aixcüma Tupana naxwäxexüäcüma meä
namaxë. Rü Tupanaä i Üünexüärü
ngüxëëmaä nimüetanüäma ga yema
yaxögüxü.

Eneä rü naxçax nitaane

³²Rü yexguma Pedru yema
yaxögüxütanügu ixüägüchigüxgu, rü
yema Didágu ächiügüxü ga
yaxögüxütanüwa rü ta nangu. ³³Rü
yexma nüxü nayangau ga wüxi ga yatü
ga Eneä ga naéga ga 8 ga taunecü norü
pechicagu cacü, yerü nanawäixächü.
³⁴Rü Pedru ñanagürü nüxü: —Pa Eneäx,

Ngechuchu ya Cristu cuxĩ narümexẽẽ.
 İInachi rü namexẽẽ i cuxchapenüxũ!
 —ñanagürü. Rü yexgumatama inachi.
³⁵Rü guxũma ga yema Didácũãxgü rü
 Charunacũãxgü rü nüxũ nadaugü ga na
 inachixũ ga guma yatü, rü nüxũ
 narüxoe ga nacümagü ga chixexũ, rü
 Cori ya Ngechuchuwe narüxi.

Wena imaxũ ga Dorca

³⁶Rü yexgumaũcüü ga ñane ga
 Yopewa rü iyexma ga wüxi ga
 Tupanaãxũ yaxõxcü ga ngecü ga Tabita
 ga ngíéga. Rü ngẽma naéga i
 Griégugawa rü Dorca ñaxũchiga nixĩ.
 Rü ngĩma rü wüxi ga mecü iyixĩ ga
 ngĩrũ üwa, rü guxũguma nüxũ
 irüngũxẽẽ ga yema duũxũgü ga tacü
 nüxũ taxuxũ. ³⁷Rü yexgumaũcüü
 iyadaawe ga Dorca, rü iyu, rü
 ngĩmücügü nanamexẽẽ ga ngĩxĩne. Rü
 ĩpataarũ daxũchiũwa yexmaxũ ga
 ucapugu nanaxũgü ga ngĩxĩne. ³⁸Rü
 Yopearũ ngaicamana nayexma ga guma
 ñane ga Didá ga Pedru nawa yexmane.
 Rü yema yaxõgũxü ga Yopecũãx rü
 nüxũ nacuaxgü ga Didáwa na
 nayexmaxũ ga Pedru. Rü naxcax yéma
 nanamugü ga taxre ga yatü ñaxũmaã:
 —İRü paxa toxcax nuã naxũ!
 —ñaxũmaã. ³⁹Rü yexguma ga Pedru rü
 nawe narüxũ. Rü yexguma ĩnanguxgu,
 rü yema ucapu ga yema yueta nawa
 yexmaxũwa nanagagü. Rü guxũma ga
 yutegũxü rü Pedruxũ ĩnachomaẽguachi,
 rü naxauxe, rü nüxũ nayawégü ga yema
 naxchirugü ga Tabita nüxũ ĩxũxũ ga
 yexguma namaũxgu. ⁴⁰Rü Pedru rü
 düxétũwa nanamugü ga guxũma. Rü
 ĩnacaxápũxi, rü nayumüxẽ. Rü ñuxũchi

ngĩxcax nadauegu ga yema yuxcü, rü
 ñanagürü: —Pa Tabitax, ĩrũda!
 —ñanagürü. Rü yexguma rü
 iyadauchixetü, rü Pedruxũ idau, rü
 ĩrũto. ⁴¹Rü yexguma ngĩxmexgu
 nayayauxachi, rü ngĩxũ inachixẽẽ. Rü
 ñuxũchi naxcax naca ga yema yaxõgũxü
 rü yema yutegũxü, rü maxũxcü nüxũ
 ngĩxũ nawex. ⁴²Rü guxũma ga yema
 duũxũgü ga Yopewa yexmagũxü rü
 nüxũ nacuáchigagü ga yema. Rü Cori ga
 Ngechuchuaxũ nayaxõgü ga muxũma.
⁴³Rü muxũma ga ngunexũ Yopegu
 narũxãx ga Pedru napatagu ga Chimáũ
 ga naxchaxmüärü paxẽewa puracũxü.

Pedru rü Cornériuchiga

10 ¹Rü ñane ga Checharéawa
 nayexma ga wüxi ga yatü ga
 Cornériu ga naéga. Rü 100 ga
 Itáriaanecũãx ga churaragüarü capitáũ
 nixĩ. ²Rü nũma nixĩ ga wüxi ga yatü ga
 meãma Tupanaãxũ yaxõcü. Rü wüxigu
 namaxmaã rü naxácũgũmaã Tupanaxũ
 nangechaũgü. Rü mucũma ga norü
 dĩerumaã nüxũ narüngũxẽẽ ga duũxũgü
 ga Yudĩgü ga tacü nüxũ taxuxũ. Rü
 guxũguma nayumüxẽ rü Tupanamaã
 nidexa. ³Rü wüxi ga ngunexũ ga
 yexguma tomaẽxpũxaru ngorawa
 nanguxchaũgu ga yáuanecü, rü
 nangoxetü. Rü meãma nüxũ nadau ga
 wüxi ga Tupanaãrũ orearü ngerũ ga
 daxũcũãx ga yema ucapu ga nawa
 nayexmaxũgu ücuxũ. Rü ñanagürü
 nüxũ: —Pa Cornériux —ñanagürü.
⁴Natürü nũma ga Cornériu rü meãma
 nüxũ nadawenü, rü poraãcü
 namuũãcũma nüxna naca, rü ñanagürü:
 —İTacü cunaxwaxe, Pa Corix?

—ñanagürü. Rü nanangãxũ ga yema orearü ngeruũ ga daxũcũãx, rü ñanagürü: —Curü yumüxëgü rü Tupana marü cuxũ nüxũ naxĩnũ, rü cumaã nataãe na ñuxacü nüxũ curüngũxëxũ i duũxũgü i tacü nüxũ taxuxũ. ⁵—iRü chanaxwaxe i Yopewa cunamugü i ñuxre i yatügü na naxcax yacagũxũcax i wüxi i yatü i Chimáu i Pedru ga áégaxũ! ⁶—Rü to i Chimáu i naxchaxmũärü paxëwa puracũxũpatawa nangëxma rü ngëxma nape. Rü yima napata rü taxtũ i taxũcutüwa nangëxma —ñanagürü. ⁷Rü yexguma nüxna iyanatauxgu ga yema orearü ngeruũ ga namaã yéma idexaxũ, rü Cornériu rü naxcax naca ga taxre ga norü puracütanũxũ rü wüxi ga churara ga meã naga ñnũxũ ga meã Tupanaãxũ yaxõxũ. ⁸Rü namaã nüxũ nixu ga guxũma ga yema nüxũ nadauxũ, rü ñuxũchi Yopewa nanamugü. ⁹Rü moxũãcü ga yexguma namagu naxĩyane rü marü Yopexũ yangaicagũgu ga yema duũxũgü ga Cornériu yéma mugũxũ, rü Pedru rü daxũ naxĩ ga ñpataëtüwa na yéma nayumüxëxũcax. Rü tocuchiarü ngoragu nixĩ ga yexguma. ¹⁰Rü nataiya, rü nüxũ nachixéga ga na nachibũxũ. Rü yexguma norü õna ñnaxũgüyane, rü nangõxetü ga Pedru. ¹¹Rü nüxũ nadau ga na yangõxnaxũ ga naãnetüwe, rü yéma ñnarũxĩ ga wüxi ga naxchiru ga ñoma wüxi ga taxũ ga naxchápenuũrüü ixĩxũ. Rü norü ágũmücüpexewa naxãtũxũ rü yemaãcü ñnarũchũxũe ñuxmata ñaxtũanewa nangu. ¹²Rü yemagu ñnarũchũxũewetaxũ ga nagũxũraũxũ ga naëxũgü, rü äxtapegü, rü werigü. Rü yema naxchápenuũwa nayexma ta ga tacü ga tama

nangõxgũxũ ga Yudfugü. ¹³Rü Pedru nüxũ naxĩnũ ga Tupanaga ga nüxũ ñaxũ: —Pa Pedrux iInachi, rü ta imax, rü nangõx! —ñaxũ. ¹⁴Rü Pedru nanangãxũ rü ñanagürü: —Taxucürüwa nixĩ, Pa Corix, erü taguma chanangõx i tacü i toxcax äũächixũ —ñanagürü. ¹⁵Rü yexguma ga yema Tupanaga, rü wenaxärü ñanagürü: —Ngëma choma chamexëxũ rü tama name i äũächi nüxũ cuwogü —ñanagürü. ¹⁶Rü tomaëxpũxcüna yemaãcü nangupetü. Rü yexguma wenaxärü daxũ naxchũxnagü ga yema naxchápenuũ namaã ga guxũma ga nawa yexmagũxũ. ¹⁷Rü poraãcü nagu narũxĩnũ ga Pedru ga tacüchiga na yĩxũ ga yema nüxũ nadauxũ ga yexguma nangõxetügu. Rü yemagu ñnaxĩnüyane, rü guma ñpataaxwa nangugü ga yema yatügü ga Cornériu yéma mugũxũ ga naxcax ícaetanũxũ ga Chimáũpata. ¹⁸Rü yéma naxcax ñnacagü rü aixcuma yexma nape ga wüxi ga yatü ga Chimáu ga Pedru ga áégaxũ. ¹⁹Rü Pedru nagu írũxĩnüyane ga yema nüxũ nadauxũ ga yexguma nangõxetügu, rü Tupanaãe i Üünexũ rü ñanagürü nüxũ: —Ngëägü nixĩ i tomaëxpũx i yatügü i cuxcax daugũxũ. ²⁰—iInachi, rü írũxĩ, rü tama cuxoegaãëcũma nawe rüxũ! Erü choma nixĩ i núma chanamugũxũ —ñanagürü. ²¹Rü yexguma naxcax ñnarũxĩ ga Pedru, rü ñanagürü nüxũ ga yema yatügü: —Choma nixĩ i chauxcax pedaugũxũ. ¿Rü tacüwa nuã pexĩ? —ñanagürü. ²²Rü nümagü nanangãxũgü, rü ñanagürügü: —Capitáu ya Cornériuxũtawa ne taxĩ rü nüma nixĩ i nuã toxũ namugũxũ. Rü wüxi ya yatü ya mecü nixĩ, rü Tupanaxũ

nangechaũ. Rũ guxũma i Yudũgũ nüxũ nangechaũ i nümax. Rũ wũxi ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ ga daxũcũãx nanamu na cuxcax toxũ yacaxẽẽxũcax ga Cornériu rũ napatawa cuxũũcax rũ nüxũ na naxĩnüxũcax i curũ ore —ñanagürũgũ. ²³Rũ yexguma nanachocuxẽẽ ga Pedru, rũ yexma nanapegũxẽẽ ga yema chũtaxũgu. Rũ moxũãcũ inaxĩãchi rũ nawe narũxũ ga Pedru. Rũ ñayaxũmũcũgũ ga ñuxre ga Yopecũãx ga yaxõgũxũ. ²⁴Rũ moxũãcũ Checharéawa nangugũ ga ngextá Cornériu ñanguxẽẽxũwa namaã ga guxũma ga natanũxũgũ rũ namũcũgũ ga nüxũ nangechaũgũxũ ga nüxna naxuxũ. ²⁵Rũ yexguma Cornériupatawa nanguxgu ga Pedru, rũ ñãxtũwa naxcax naxũ ga Cornériu, rũ Pedrupexegu nayacaxápũxũ, rũ nüxũ nicuaxũũ. ²⁶Natürũ ga Pedru rũ inanachixẽẽ rũ ñanagürũ: —İnachi! Rũ choma rũ ta cuxrũũ duũxũmare chixĩ rũ tama Tupana chixĩ —ñanagürũ. ²⁷Rũ nügũmaã yadexagũãcũma wũxigu nichocu. Rũ Pedru yéma namaã inayarũxũ ga muxũma ga duũxũgũ ga yexma ngutaquexegũxũ. ²⁸Rũ yexguma ga Pedru rũ ñanagürũ nüxũ ga yema duũxũgũ ga yexma ngutaquexegũxũ: —Pema nüxũ pecuax i toma i Yudũgũcax rũ nangẽxma i torũ mugũ i toxna nachũxuxũ na pemaã tangutaquexegũxũ, rũ pepatagu na tachocuxũ. Natürũ Tupana choxũ nangoxetũxẽẽ rũ choxũ nüxũ nadauxẽẽ na tama namexũ na ngẽmaãcũ nagu na charũxĩnüxũ pemaã. ²⁹Rũ ngẽmacax tama chaxoõcũma núma chaxũ i ngẽxguma chauxcax pengemagu. Rũ

ñuxma rũ chanaxwaxe i chomaã nüxũ pixu na ñacũcax chauxcax pengemaxũ —ñanagürũ. ³⁰Rũ Cornériu nanangãxũ, rũ ñanagürũ: —Marũ ägũmũcũ i ngunexũ nangupetũ ga ñũxgumaãcũ ga tomaẽxpũxarũ ngoragu ga yáuanecũ, rũ nuã chopatawa chayumũxẽ erũ guxũguma ngẽmaãcũ chanaxũ. Rũ yexguma chayumũxẽgu rũ changoxetũ, rũ chauxcax nangox ga wũxi ga yatũ ga iyaurachirucũũxũ. ³¹—Rũ ñanagürũ choxũ:

“Pa Cornériux, Tupana marũ nüxũ naxĩnũ i curũ yumũxẽ rũ cumaã nataãẽ na ñuxãcũ nüxũ curũngũxẽẽxũ i duũxũgũ i ñacũ nüxũ taxuxũ. ³²—İRũ Yopewa namugũ i ñuxre i yatũgũ na naxcax yacagũxũcax i Chimáũ i Pedrugũ äẽgaxũ! Rũ to i Chimáũ i naxchaxmũãrũ paxẽewa puracũxũpatagu pexũ. Rũ yima napata rũ taxtũ i taxũcutũwa nangẽxma”, ñanagürũ choxũ. ³³Rũ yemacax rũ yexgumatama paxa cuxcax yéma chanamugũ, rũ cuma rũ mexũ toxcax cuxũ erũ núma cuxũ. Rũ ñuxma i guxãma i toma rũ Tupanapexewa tangẽxmagũ. Rũ nüxũ taxĩnũẽchaũ i gux-ũma i ngẽma ore i Cori namaã núma cuxũ muxũ na tomaã nüxũ quixuxũcax —ñanagürũ ga Cornériu.

Pedru rũ Cornériupatawa nüxũ nixu ga Ngechuchuchiga

³⁴Rũ yexguma inanaxũgũ ga Pedru ga na yadexaxũ, rũ ñanagürũ: —Ñuxma waxi nixĩ i nüxũ chacuaũxũ na Tupanacax nawũxiguxũ i guxũma i duũxũgũ erũ nüma rũ aixcũma guxãxũma nangechaũ. ³⁵—Rũ nüma rũ wũxichigũ i nachiũãnewa nanade i ngẽma duũxũgũ i nüxũ

ngechaüügüxü rü mexü ügüxü. ³⁶—Rü nüma ga Tupana rü Yudfugütanüwaxfra nanamu ga norü ore rü marü nüxü nixu na tüxü nüxü nangechaüxü i törü pecadugü i ngëxguma Cristu ya guxäärü Cori ixücüaxü yaxögügu. ³⁷—Pema rü meäma nüxü pecuax na tacü ngupetüxü ga guxüwama ga Yudfugüarü naänewa. Rü noxri ga Cuäü rü nüxü nixu na Tupana naxwaxexü na ínabaiüxü ga duüxügü. Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxigü ga duüxügümaä nüxü na yaxuxü ga ore i mexü. ³⁸—Rü pema nüxü pecuax ga ñuxäcü Tupana na naporaxëëxü ga Ngechuchu ya Nacharétucüäx yerü nüxna nanaxä ga Naäë i Üünexü. Rü nüma ga Ngechuchu rü mexü naxü ga yema íyaxügüxüwa, rü nanameëxë ga guxüma ga yema duüxügü ga ngoxoäxgüxü. Rü yemaäcü nanaxü yerü Tupana nüxü narüngüxëë. ³⁹—Rü toma nixi ga nüxü tadaugüxü rü nüxü tixuchigaxü i guxüma ga naxüxü ga Ngechuchu ga Yudeaanewa rü Yerucharéüärü iänewa. Rü yemawena rü nayamaxgü rü curuchawa nayapotagü. ⁴⁰—Natürü ga Tupana rü tomaëxpüx ga ngunexü ngupetügu rü wena nanamaxëë rü toxçax nanangoxëë. ⁴¹—Natürü tama guxü ga duüxügüçax nangox. Rü toxçaxicatama nangox ga toma ga üpamama Tupana toxü idexechixe na nüxü tixuxüçax i Ngechuchuchiga. Rü yexguma marü yuwa ínadxguwena rü namaä tachibüe rü namaä taxaxegü. ⁴²—Rü nümatama ga Ngechuchu toxü nimugü na duüxügümaä nüxü tixuxüçax na Tupana marü äëxgacüxü yangucuchixëëxü na guxü i duüxügüarü ngugüruü na yixüçax. Rü nüma ya Ngechuchu nixi i törü maxüxü nangugüxü,

rü nüma tá nixi i guxü i duüxügü i maxëxü rü yuexüxü yacagüxü naxçax i norü maxüchiga. ⁴³—Rü üpamamatama guxüma ga Tupanaärü orearü uruügü rü Ngechuchuchiga nidexagü, rü ñanagürügü: “Rü nüma tá nüxü nüxü nangechaü i norü pecadugü i guxüma i duüxügü i nüxü yaxögüxü”, ñanagürügü.

Tupanaäë i Üünexü rü yema duüxügü ga tama Yudfugü ixigüxütanüwa nangu

⁴⁴Rü yexguma íyadexayane ga Pedru, rü Tupanaäë i Üünexü nüxna nangu ga guxüma ga yema yéma irüxünüëxü ga yema ore. ⁴⁵Rü yema yaxögüxü ga Yudfugü ga Pedrumaä yéma íxü, rü poraäcü nañaxächiaëgü yerü Tupanaäë i Üünexü rü nüxna rü ta nangu ga yema duüxügü ga tama Yudfugü ixigüxü. ⁴⁶Rü nüxü naxünüë ga to ga nagawachigü na yadexagüxü, rü Tupanaxü na yacuaxüügüxü. ⁴⁷Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —¿Exna nangëxmaxü i texé na nüxna nachuxuxü i na ínabaiüxü i ñaä duüxügü i marü taxrüü Tupanaäë i Üünexü nüxna nguxü? —ñanagürü. ⁴⁸Rü nanamu na Ngechuchu ya Cristuégagu na ínabaiüxü ga yema duüxügü ga yexwaca yaxögüxü. Rü yexguma Pedruxü nacaaxügü na yexma naxáüxüçax ga ñuxre ga ngunexü.

Pedru rü Yerucharéüwa yexmagüxü ga yaxögüxümaä nüxü nixu ga tacü na ngupetüxü ga Checharéawa

11 ¹Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxü ga Yudeagugüxü, rü nüxü nacuächigagü na yema tama Yudfugü

ixîgûxû rû ta nayauxgûâxû ga
Tupanaârû ore. ²Natûrû yexguma
Yerucharéüwa nanguxgu ga Pedru, rû
ñuxre ga Yudûgû ga yaxôgûxû rû
Pedruxû nixugûie. ³Rû ñanagûrûgû:
—¿Rû tûxcûü natanüwa cuxû i ngêma
tama Yudûgû ixîgûxû, rû namaã
cuchibû? —ñanagûrûgû. ⁴Rû Pedru
meãma namaã nüxû nixu ga guxûma ga
ñacû na ngupetûxû, rû ñanagûrû nüxû:
⁵—Choma rû Yopearû ñanewa
chayexma, rû yexguma
íchayumûxëyane, rû changoxetû. Rû
nüxû chadau ga wûxi ga
naxchápenûürrû ixîxû ga norû
âgûmûcûpexewa âtûxûxû ga
írûchûxûxû ñuxmata chauxûtawa
nguxû. ⁶—Rû meãma nüxû chadawenû
na nüxû chadauxûcax na ñacû yexmaxû
ga aixepewa. Rû nüxû chadau ga
naxûnagû ga ixâgûmûcûparaxû rû
naêxûgû ga idûraexû, rû âxtapegû rû
werigû. Rû yema naxchápenûüwa
nayexma ta ga ñacû ga tama ingôxû, erû
taxcax i yixema i Yudûgû rû naxâüâchi.
⁷—Rû nüxû chaxînü ta ga Tupanaga ga
choxû ñaxû:

“¡Inachi! Pa Pedrux. ¡Rû ta imax, rû
nangôx!” ñaxû. ⁸—Natûrû choma
chanangâxû, rû ñacharûgû:

“Taxucûrûwa nixî, Pa Corix, erû
taguma chanangôx i ñacû i toxcax
âüâchixû”, ñacharûgû. ⁹—Rû yexguma
wenaxârû ñanagûrû choxû ga yema
Tupanaga ga daxûwa inaxûxû:

“Ngêma choma i Tupana chamexêêxû,
rû tama name i âüâchi nüxû cuwogû”,
ñanagûrû. ¹⁰—Rû tomaêxpûxcûna
yemaâcû nangupetû, rû yexguma
wenaxârû daxû naçûxûnagû ga yema

naxchápenûü namaã ga guxûma ga
nawa yexmagûxû. ¹¹—Rû yexgumatama
guma í ga nawa chayexmanewa
nangugû ga tomaêxpûx ga yatûgû ga
Checharéawa ne mugûxû ga chauxcax
daugûxû. ¹²—Rû Tupanaãe i Üünexû
choxû namu na tama chaxoegaãêâcûma
nawe charûxûxûcax. Rû chomaã ta
yéma naxî ga ñaã 6 ga yaxôgûxû. Rû
napatawa tangugû ga guma yatû ga
Cornériu, rû yexma tachocu. ¹³—Rû
tomaã nüxû nixu ga ñuxâcû na
napatawa nüxû nadauxû ga Tupanaârû
orearû ngerûü ga daxûcûâx ga yexma
chixû ga ñaxû nüxû:

“¡Yopewa namugû i yatûgû na naxcax
yacagûxûcax i Chimáü i Pedrugu
âêgaxû! ¹⁴—Rû nüma tá cumaã nüxû
nixu na ñuxâcû tá cuma rû guxû i
cupatagugûxûmaã penayaxuxû i perû
maxû i taguma gûxû”, ñanagûrû nüxû.
¹⁵—Rû yexguma ichanaxûgûgu ga na
chidexaxû, rû nüxna nangu ga Tupanaãe
i Üünexû, yexgumarûü ga noxri tûxna
nanguxgurûü. ¹⁶—Rû yexguma ga
choma rû nüxna chacuaxâchi ga Cori ya
Ngechucharû ore ga yexguma ñaxgu:

“Rû aixcûma nixî ga Cuáü ga
dexáwamare ínabaiüxêêxû, natûrû i
pema rû Tupanaãe i Üünexû tá pexna
nangu”, ñaxgu. ¹⁷—Rû pema nüxû
pecuax na ñuxâcû Tupana tûxna
nanguxêêxû ga Naãe i Üünexû i yixema
na Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxû
yaxôgûxû. Rû ñuxma na taxrûü Tupana
yema duüxûgûna nanguxêêxû ga Naãe i
Üünexû, ¿rû ñuxûcûrûwa i choma i
nüxû chaxoxû na naga chaxînüxû ya
Tupana? —ñanagûrû ga Pedru. ¹⁸Rû
yexguma yema orexû naxînüêgu ga

yema yaxögüxü ga Yerucharéüçüãx, rü nachianegümare. Rü Tupanaxü nicuaxüüü. Rü ñanagürüü: —Rü ngēmawa nüxü tacuax na Tupana tüxü dexü ya yíxema woo tama Yudfugü ixīgüxe. Rü ngëxguma nüxü tarüxoegu i tümaärü chixexü rü Tupanacax tadaugüü, rü nüma tüxna nanaxã i maxü i taguma gúxü —ñanagürüü.

**Yaxögüxü ga Aütioquíawa
yexmagüxüchiga**

¹⁹Rü yexguma Etébaüxü yamaḡgüguwena, rü norü uwanüüü poraäcü nawe ningëxütanü ga yema yaxögüxü. Rü yemacax nüü nawoone. Rü Peníchiawa, rü Chiprewa rü Aütioquíawa nabuxmü. Rü yéma nüxü nixugüe ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga. Natürü Yudfugümaãxícatama nüxü nixugüe ga yema ore rü tama ga togümaã. ²⁰Natürü yéma Aütioquíawa nangugü ta ga ñuxre ga togü ga yaxögüxü ga Chípereçüãx, rü Chirenecüãx. Rü nümagü rü yema tama Yudfugü ixīgüxümaã rü ta nüxü nixugüe ga ore i mexü i Cori ya Ngechuchuchiga. ²¹Rü Tupana nüxü narüngüxëë, rü nanaporaexëë. Rü yemacax muxüma ga yema duüxüü rü nüxü narüxoë ga nuxcümaüxü ga nacümagü, rü Cori ya Ngechuchuxü nayaxögü. ²²Rü yexguma yemaxü nacuéchigagüü ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüwa yexmagüxü, rü Aütioquíawa nanamugü ga Bernabé. ²³Rü yexguma yéma nanguxgu ga Bernabé, rü nüxü nadau ga ñuxäcü Tupana nüxü na rüngüxëëxü ga yema yaxögüxü ga Aütioquíacüãx, rü poraäcü namaã nataãë. Rü

nayaxucüxëgü ga guxüma na meãma Cori ya Ngechuchuwe naxiãmaxüçax, rü taguma nüxü naxoexüçax. ²⁴Yerü nüma ga Bernabé rü wüxi ga yatü ga mecü nixü. Rü aixcüma Tupanaãë i Üünexü rü nawa nayexma, rü napora ga norü ôwa. Rü yemacax muxüchixüma ga duüxüü rü Cori ya Ngechuchucax naxü rü nüxü nayaxögü. ²⁵Rü yemawena ga Bernabé rü Tarsuwa naxü na Chauruçax yadauxüçax. ²⁶Rü yexguma nüxü iyangauxgu, rü Aütioquíawa nanaga. Rü wüxi ga taunecü wüxiwa yéma nayexmagü namaã ga yema yaxögüxü. Rü nanangüexëë ga muxüchixüma ga duüxüü. Rü Aütioquíawa nixü ga inaxügüxü ga duüxüü na Cristutanüxümaã na naxugüãxü ga yema yaxögüxü. ²⁷Rü yexgumaücüü Yerucharéüwa ne naxü ga ñuxre ga Tupanaärü orearü uruüü rü Aütioquíawa naxü. ²⁸Rü natanüwa nayexma ga wüxi ga orearü uruü ga Agabu ga naéga. Rü nanangutaqexëë ga yema yaxögüxü ga Aütioquíawa yexmagüxü. Rü yema ngutaqexewa rü inachi ga Agabu rü Tupanaãë i Üünexü nanamu ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Wüxi i taiya i taxü tá ínangu i guxü i ñaã nachüãnewa —ñanagürü. Rü aixcüma ínangu ga yema taiya ga yexguma Cádiu äëxgacü ixügu. ²⁹Rü yexguma ga yema yaxögüxü ga Aütioquíawa yexmagüxü, rü marü wüxigu nagu narüxüñüë na yéma ngixü namugüxüçax ga dñeru na nüxü nangüxëëgüxüçax ga yema yaxögüxü ga Yudéaanegu ächiügüxü. Rü wüxichigü ngixü inaxã ga dñeru yexgumarüü ga ñuxre ga nüxü yexmacü. ³⁰Rü yemaäcü

nanaxügü, rü Bernabé rü Chaurumañ yéma ngĩxũ namugü ga yema diëru naxçax ga yema yaxögüxũârü âëxgacügü ga Yudeaanewa yexmagüxũ.

Âëxgacü ga Erobe rü Chaütiáguxũ nimax rü Pedruxũ napoxcu

12 ¹Rü yexgumaüciü inanaxügü ga âëxgacü ga Erobe ga na ínayauxũâxũ ga ñuxre ga yaxögüxũ ga Yerucharéüçüâx na napoxcuexüçax. ²Rü norü churaragüxũ namu na taramaä Chaütiágu ga Cuáüëneëxũ yamäxgüxüçax. ³Rü yexguma nüxũ nadäuxgu ga Erobe ga norü me na yĩxũ ga Yudüfügü ga yema na naxüxũ, rü norü churaragüxũ namu na Pedruxũ rü ta yayauxgüxüçax. Rü yema nangupetü ga Yudüfügiarü peta ga Üpetüchigagu ga yexguma pâü ga ngearü puxëëruüâxũ nangöxgügu. ⁴Rü yexguma Pedruxũ yayauxgügu, rü poxcupataügu nayataxcuchi. Rü ñuxüchi ga Erobe rü nanamu ga ägümücütücumü ga norü churaragü na nüxna nadaugüxüçax. Rü wüxitücumüwachigü rü nayexma ga ägümücü ga churaragü. Rü yemaäcü nanaxü ga Erobe, yerü nagu narüxiniü ga yema petawena guxũ ga duüxügüpexewa na nagaäxüçax na yamäxgüâxüçax. ⁵Rü yemaäcü ga Pedru rü poxcupataüwa nayexma rü churaragü rü meäma nüxna nadaugü. Natürü ga yema yaxögüxũ ga Yerucharéüçüâx rü poraäcü nayumüxëgü, rü Tupanana naxçax nacagü.

Tupana rü Pedruxũ ínanguxuchixëë ga poxcupataüwa

⁶Rü yematama ga chütaxügu naxüpa ga yema ngunexũ ga Erobe duüxügüpexewa nagaxchaüxũ, rü taxre

ga churaragiariü ngäxüwa nape ga Pedru. Rü taxre ga cadenamaä ninaixgüchacüü. Rü togü ga churaragü ga dauxütaexũ nüxna nadaugü ga poxcupataüârü iäx. ⁷Rü ngürüächi yema poxcupataüwa nangox ga wüxi ga orearü ngeruü ga daxüçüâx ga Coriarü. Rü poraäcü nangóone ga guma poxcupataüwa. Rü yema orearü ngeruü Pedruxũ nacüxagü, rü nanañaixächixëë. Rü ñanagürü: —iPaxama írüda! —ñanagürü. Rü yexgumatama íniwëgü ga guma cadena ga Pedru namaä inaixgüchacüüciü. ⁸Rü Pedruxũ ñanagürü ga yema orearü ngeruü: —iRü icüxcuchichiru rü nacuaixcu i curü chapatu! —ñanagürü. Rü yemaäcü nanaxü ga Pedru. Rü ñanagürü ta: —iRü icüxcuchi i curü gäuxüchiru, rü chowe rüxü! —ñanagürü. ⁹Rü nawe narüxü ga Pedru. Rü tama nüxũ nacuax ga aixcüma na yĩxũ ga yema orearü ngeruü namaä üxũ. Rü naxçax rü nangoxetümare. ¹⁰Rü nüxũ nachopetü ga nüxíraüxũ ga dauxütaexũ, rü ñuxüchi ga yema to ga dauxütaexũ. Rü yexguma nawa nangugügu ga yema iäx ga áchumenäxanaxçax ga cayewaama üxũ, rü nüëchama niwäxna. Rü ínachoxũ. Rü yexguma marü wüxi ga caye inaxixgu, rü nüxna inayarütaxu ga yema orearü ngeruü. ¹¹Rü yexguma nüxũ nicuaxächi ga Pedru, rü nügümaä ñanagürü: —Ñuxma waxi i nüxũ chacuäxũ na aixcüma Cori ya Tupana núma namuxũ i norü orearü ngeruü na Erodemëxëwa choxũ napuxũ, rü nawa choxũ ínanguxuchixëëxũ i guxüma i ngëma chomaä naxügüchaüxũ i ngëma Yudüfügü i tama yaxögüxũ —ñanagürü.

¹²Rü yexguma yemaxü yacuaxächigu ga Pedru, rü ngĩpatawa naxü ga wüxi ga ngecü ga Maríagu áégacü. Rü ngĩma iyixĩ ga Cuáü Marcu naë. Rü yéma nangutaquexegü ga muxüma ga duüxügü ga yéma yumüxëgüxü. ¹³Rü ãxtüarü poxeguxüärü ãxwa, rü: —Tu tu tu —ñanagürü ga Pedru. Rü wüxi ga pacü ga Rode ga ngíëga íyadau. ¹⁴Rü yexguma nagawa nüxü nacuaxgu ga na Pedru yíixü, rü ngĩrü taãëmaã rü íiyañamare na nüxü yanaxuxü ga na Pedru yíixü ga ãxtüarü ãxgu chicü. Rü tama iyawāxna ga ãx. ¹⁵Rü yema yexmagüxü rü: —Cungëãëmare —ñanagürügü ngĩxü. Natürü ngĩma rü: —Aixcüma nixĩ —ngĩgürügü. Rü yexguma ñanagürügü: —Maneca tama nüma nixĩ. Rü norü dauruü i daxücüãxmare nixĩ —ñanagürügü. ¹⁶Natürü ga Pedru rü yoxni ãxwa: —Tu tu tu —ñanagürüama. Rü yexguma naxçá x yawāxnaāgu rü nüxü nadaugü ga Pedru na yíixü, rü nañaxächiaëgü. ¹⁷Natürü nüma naxunagümexë, rü naxmexmaã nayanachianexëëgü. Rü namaã nüxü nixu na ñuxäcü Cori ínanguxuchixëëxü ga poxcupataüwa. Rü ñanagürü ta: —iChaütiágumaã rü ngëma togü i yaxögüxümaã nüxü pixu i ngëma ore! —ñanagürü. Rü yexguma inaxüächi, rü toxnamana naxü. ¹⁸Rü yexguma yangunegu, rü yema churaragü ga poxcupataüwa dauxütaegüxü rü poraäcü nanaxixächiaëgü yerü tama nüxü nacuaxgu ga tacü na ngupetüxü namaã ga Pedru. ¹⁹Rü yemacax ga Erobe rü yema churaragüxü namu na Pedrucax yadaugüxüçax. Rü yexguma

taxuxüüma iyangaugügu, rü Erobe rü yema churaragügutama nananguxëë na nayuxüçax. Rü yemawena ga Erobe rü ínaxüxü ga Yudeaanewa, rü Checharéagu nayaxächüü.

Nayu ga Erobe

²⁰Rü Erobe rü namaã nanu ga Tirucüãxgü rü Chi-dáücüãxgü. Natürü ga yema Tirucüãxgü rü Chidáücüãxgü rü naxçax nadaugü na ñuxäcü Erodexü nangüxmüxëëgüxü, yerü Erodexüñanewa nixĩ ga nayauxgüãxü ga nabü. Rü yemacax wüxi ga Erodexü duüxü ga äëxgacü ga Batumaã naxámücügü na nüxü nangüxëëxüçax na Erodemaã yadexagüxüçax. ²¹Rü Erobe rü namaã inaxuneta ga wüxi ga ngunexü na namaã yadexaxüçax. Rü yexguma yema ngunexü ga nagu inaxunetaxüwa nanguxgu, rü yema Tirucüãx rü Chidáücüãx rü Erodexütawa nangugü. Rü nicüxcuchi ga Erobe ga norü äëxgacüchiru, rü norü tochicaxüwa narüto, rü duüxügümaã nüxü nixu ga norü ore. ²²Rü yexguma ga guxüma ga yema duüxügü rü tagaäcü ñanagürügü: —Ñaa äëxgacü rü tama duüxüärü dexarüü nixĩ i norü dexe, natürü ñoma Tupanaärü dexarüü nixĩ —ñanagürügü. ²³Rü Erobe rü yema duüxügüarü oremaã nataäë, rü tama Tupanaxü nicuaxüüchaü ga ñuxäcü Tupana nüxü narüngüxëëxü. Rü yemacax wüxi ga Tupanaärü orearü ngerü ga daxücüãx rü yexgumatama Erodexü niðaawexëë. Rü öxmigü nanangöx, rü yemamaã nayu. ²⁴Natürü yema yaxögüxü rü yexeraäcü guxüwama nüxü nixugü ga Cori ga

Tupanaärü ore. Rü muxûchixû ga duûxûgü nüxû nayaxögü. ²⁵Rü yexguma marü yanguxêêagu ga norü puracü ga Chauru rü Bernabé, rü ínachoxû ga Yerucharéüwa, rü wenaxârü Aütioquíacax nawoegu. Rü nayagagü ga Cuáü Marcu.

**Bernabé rü Chauru rü inanaxügüe ga to
ga nachiüânewa na nangeüâxû ga
Tupanaärü ore**

13 ¹Rü yema yaxögüxû ga Aütioquíawa yexmagüütaniüwa rü nayexma ga ñuxre ga yatügü ga Tupanaärü orearü uruügü, rü ñuxre ga yatügü ga Tupanaärü orewa ngxêêtaegüxû. Rü yemataniüwa nayexma ga Bernabé, rü Chimáü ga Waxwegu áégaxû, rü Dúchiu ga Chirenecüâx, rü Manaé ga wüxigu áëxgacü ga Erodemaâ yaexû, rü Chauru. ²Rü wüxi ga ngunexû ga yexguma Coricax ínangutaquexegügu rü tama nachibüeácüma ínayumüxëgüguyane, rü Tupanaäe i Üünexû rü ñanagürü nüxû: —iChoxna penamugü i Chauru rü Bernabé na naxügüâxûcax i ngëma puracü i choma nawa chanamugüchaüxû! —ñanagürü. ³Rü yexguma nüxû nachauegu ga tama nachibüeácüma na nayumüxëgüxû, rü Chauru rü Bernabéétügu naxümëxgü ga yema yaxögüxû, rü ñuxûchi inanamuächitanü na naxügüâxûcax ga Tupanaärü puracü.

Chiprewa naxi ga Bernabé rü Chauru

⁴⁻⁵Rü Tupanaäe i Üünexû rü inanamuächitanü ga Bernabé rü Chauru. Rü ñäne ga Cheúchiawa naxi, rü

gumaärü türewa inaxîächi, rü Chipre ga capaxüwa naxi. Rü Cuáü Marcu nawe narüxü na nüxû nangûxêêxûcax. Rü yexguma Charamína ga ñänearü türewa nangugügu, rü inanaxügüe ga nüxû na yaxugüxû ga Tupanaärü ore ga Yudíugüarü ngutaquexepataügüwa. ⁶Rü guxûgu nixîägütanü ga yema capaxüwa ñuxmata Papu ga ñänewa nangugü. Rü yéma namaâ inayarüxi ga wüxi ga Yudíu ga yuüxû ga Barechúgu áégaxû. Rü nüma rü wüxi ga idorataxáxü nixî yerü nügü yaxuxgu rü aixcüma Tupanaärü orearü uruü nixî. ⁷Rü nayexma ga yema capaxüärü áëxgacü ga Chérquiu Paurugu áégaxû. Rü nüma nixî ga wüxi ga yatü ga meâ naäëxû cuácü. Rü yema yuüxû rü guma áëxgacüarü ngûxêêruü nixî. Rü nüma ga áëxgacü rü norü duûxûgüxû namu na Chauru rü Bernabécax yacagüxûcax, yerü nüxû naxínüchaü ga Tupanaärü ore. ⁸Natürü yema yuüxû ga Griégugawa Erimínugu áégaxû, rü Chauru rü Bernabéna nayanuxû na Tupanaärü orexü yaxugüxû. Yerü tama nanaxwaxe na yaxôôxû ga guma áëxgacü. ⁹⁻¹⁰Natürü ga Chauru ga Paurugu ta áégaxû, rü aixcüma Tupanaäe i Üünexû nawa nayexma. Rü nüma ga Pauru rü meâma nüxû nadawenü ga yema yuüxû, rü ñanagürü nüxû: —Pa Idorataxáxü Pa Ngoxo Nanex, cuma rü chixexüxícatama cuxüxchaü, rü naxchi cuxai i guxüma i mexû. ¿Ñuxgura tá ta i nüxû curüxoxû na ícuyatóxêêxû i Cori ya Tupanaärü ore i aixcüma íxíxü? ¹¹—Ñuxmatátama cuxû napoxcu ya Cori ya Tupana. Rü tá cungexetü, rü ñuxre i ngunexügu rü

tãütãma nüxü cudau ya üaxcü
—ñanagürü. Rü yexgumatama naxcax
naxëñexüchi ga yema yuüxü, rü
naxmexmaã nadaugü na texé naxmexgu
yayauxächixüçax rü namaã ítixüxüçax.
¹²Rü yexguma yemaxü nadauxgu ga
yema capaxüârü âëxgacü rü nayaxô ga
Tupanaârü ore, yerü namaã
nabaixächiãë ga yema Pauru rü Bernabé
nüxü ngxëëxü ga Cori ya Tupanachiga.

**Pauru rü Bernabé rü Pichídiaanewa
yexmane ga iãne ga Aütioquíawa
nangugü**

¹³Rü Papuwa inaxiãchi ga Pauru
namücügümaã rü nixü ga taxtü ga
taxüwa. Rü Pérupe ga iãnewa nangugü ga
Paüpíriaanewa. Natürü yéma nüxna naxo
ga Cuáü Marcu, rü Yerucharéüçax nataegu.
¹⁴Rü Pérupewa inaxiãchi ga Pauru rü
Bernabé rü iãne ga Aütioquíawa nangugü
ga Pichídiaanewa. Rü yéma rü
ngüxchigaarü ngunexügu rü Yudfugüarü
ngutaquexepataügu nachocu, rü yéma
narütogü natanüwa ga yema
íngutaquexegüxü. ¹⁵Rü yema
ngutaquexewa rü nüxü nadaumatügü ga
Tupanaârü mugü ga Moiché ümatüxü rü
yema ore ga Tupanaârü orearü uruügü
ümatüxü. Rü yemawena, rü guma
ngutaquexepataüârü âëxgacügü, rü
Bernabé rü Pauruna nacagü, rü
ñanagürügü: —Pa Toeneëgüx, ngëxguma
pexü nangëxmagu i perü ore i taãëxëëruü i
toxçax rü marü name i ñuxma tomaã nüxü
pixu —ñanagürügü. ¹⁶Rü yexguma inachi
ga Pauru, rü naxunagümexë na
iyanachianexüçax ga duüxügü. Rü
yexguma duüxügümaã nidexa, rü
ñanagürü: —Pa Duüxügü Pa

Chautanüxügüx rü Guxãma i Pema i To i
Nachiüñanecüãx Ixgüxex ya Tupanaxü
Ngechaügüxe, rü iiperüxínüë! ¹⁷—Yima
törü Tupana i yixema i Yudfugü, rü tüxü
nidexechi ga nuxcumaügüxe ga törü oxigü
na tüxü nangüxëëxüçax. Rü poraäcü tüxü
nimuxëë ga yexguma woo to ga nachiüñane
ga Equituanewa tayexmagügu. Rü
yemaäcü wüxi ga taxü ga nachiüñane tüxü
nixgüxëë. Rü ñuxüchi yemawena, rü norü
poramaã tüxü ínagaxü ga yema naãnewa.
¹⁸—Rü dauxchitawa ga ngextá taxüema
íxãpataxüwa tüxü nagagü. Rü yéma 40 ga
taunecü Tupana yaxna tümamaã naxínü
ga guxema törü oxigü. ¹⁹—Rü Tupana
nanadai ga yema 7 ga âëxgacügü ga
Canaãñanecüãxgü guxüma ga norü
duüxügümaächigü. Rü yemaäcü nanaxü
na törü oxigüna naxãaxüçax ga yema
naãne na tümäärigüxüchi yüxüçax.
²⁰—Rü 450 ga taunecü rü yemaäcü tüxü
narüngüxëë. Rü yemawena rü tüxna
nanamu ga togü ga âëxgacügü ga
dauruügü ñuxmata Tupanaârü orearü
uruü ga Chamué ingucuchix. ²¹—Rü
yexguma ga duüxügü rü Tupanana naxcax
nacagü ga wüxi ga âëxgacü ga rei na
namaã inacaxüçax. Rü Tupana rü nüxna
nanamu ga Chaü ga Chiche nane ga
Beyamítaa ixücü. Rü nüma nüxna nadau ga
duüxügü ga 40 ga taunecügu. ²²Rü
yemawena ga Tupana rü ínatatüxüchi ga
Chaü, rü Dabíxü naxuneta na guma norü
rei yüxüçax. Rü Dabíxü nixuchiga ga
Tupana, rü ñanagürü:

“Nüxü chadau rü Dabí ya Ichaf nane
rü wüxi ya yatü ya poraäcü
choxü ngúchaücü nixí. Rü
nüma tá nanaxü i guxüma i
ngëma choma chanaxwaxexü”,

ñanagürü ga Tupana. ²³Rü nuxcûma ga Tupana rü marü inaxuneta rü wüxi i Dabítaa tá nixí i Cristu ixíxü, rü tá nanamaxëxë i Yudiügü. Rü Ngechuchu nixí ga guma maxëxëerüü ga tórü oxigümaa nüxü yaxucü ga Tupana. ²⁴Natürü naxüpa ga Ngechuchu na íngxü, rü Cuáü ga baiüxëerüü rü guxüma ga Yudiügümaa nüxü nixuchiga ga ore i mexü rü ñanagürü:

“Rü name nixí i nüxü perüxoe i pecüma i chixexü, rü Tupanacax pedaugü, rü ípebaiü”, ñanagürü. ²⁵Rü yexguma marü yangaicaxgu ga tá na nayuxü ga Cuáü, rü ñanagürü:

“Rü tama choma nixí i ngëma pema nagu perüxínüëxü i Cristu chiüxü. Natürü chowëama ne naxü i nüma ya aixcûma Cristu ixícü. Rü choma rü napëxewa taxuwama chame, rü bai i norü chapatucunüärü wëgüwaxüra chame erü nüma rü wüxi i äëxgacü i tacüxüchima nixí”, ñanagürü ga Cuáü. ²⁶Rü ñanagürü ga Pauru, —Pa Chautanüxügü i Abráütaagüx, rü Guxäma i Pema i To i Nachiüñanecüäx i Tupanaxü Ngechaügüxex, rü pëcxax nixí i ñaä ore i tüxü maxëxëxü. ²⁷—Rü aixcûma yema Yerucharëücüäxgü ga duüxügü rü yema norü äëxgacügü rü tama nüxü nacuaüxgü ga Tupana Nane na yíxü ga Ngechuchu. Rü tama meä nüxü nacuaüxgü ga tacüchiga na yíxü ga yema ore ga nuxcûmaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü i ñuxma perü ngutaquexepataüwa nüxü pedaumatügüxü i wüxichigü i ngüxchigaarü ngunëxügu. Rü yemaäcü nümagütama ga yema duüxügü ga Ngechuchuxü imäxgüxü rü yexguma yamäxgüägu rü nayanguxëë ga yema ore ga nuxcûma ümatüxü. ²⁸—Rü woo

taxuüma ga tacü ga chixexü nawa inayangaugü na nayuxëëäxüçax, natürü Piratuna naxçax nacagü na yamáäxüçax.

²⁹—Rü ningü ga guxüma ga yema ore ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü ga Ngechuchuchiga ga ñuxäcü tá na nayuxü. Rü yemawena rü nanayauxgü ga naxüne ga curuchawa, rü wüxi ga naxmaxügu nayanaxüchigü. ³⁰—Natürü ga Tupana rü wena nanamaxëë ga woo marü na nayuxü. ³¹—Rü nüma ga Ngechuchu rü muxüma ga ngunëxü naxçax nangox ga yema duüxügü ga nawe rüxíxü ga yexguma Garirëaanewa ne naxüxgu rü Yerucharëüwa naxüxgu. Rü ngëma duüxügü nixí i ñuxma i guxü i duüxügümaa nüxü ixugüxü i nachiga.

³²⁻³³Rü ngëmaäcü i toma rü núma tangugü na pema nüxü tixuxüçax i ngëma ore i aixcûma mexü. Rü dücax, rü yema uneta ga nuxcûmaügüxü ga tórü oxigümaa nüxü yaxuxü ga Tupana, rü taxçax nayanguxëë ga yexguma Ngechuchuxü wena namaxëëgu. Rü wiyaegüpanewa i norü taxre i capíturuwa rü ngëmachiga nüxü nixu i ngëxguma:

“Cuma nixí i Chaune, rü choma nixí i Cumatü chiüxü”, ñaxgu. ³⁴—Rü Tupana rü nuxcûma rü marü nüxü nixu ga wena tá na namaxëëäxü ga Ngechuchu na tama yayixixüçax ga naxüne. Rü norü orewa rü ñanagürü:

“Rü choma tá pëcxax chayanguxëë ga yema unetagü i üünegüxü i aixcûma ixigüxü ga nuxcûma Dabímaa nüxü chixuxü”, ñanagürü. ³⁵—Rü ngëmacax toxnamana i Tupanaärü orewa rü ñanagürü ta:

“Tama cunaxwäxe na yayixixü i naxüne ya Cune ya üünecü,”

ñanagürü. ³⁶—Rü yexguma namaũxgu ga Dabí, rü nüxü narüngüxëë ga norü duũxügü, yexgumarüü ga ñuxäcü Tupana namuxü. Natürü ñuxüchi nayu, rü nanatü rü naëxütägu natäx ga naxüne, rü niyixi. ³⁷—Natürü guma Tupana wena namaxëëcü ga Ngechuchu rü tama niyixi ga naxüne. ³⁸—Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgüx, rü chanaxwäxe i nüxü pecuax rü yimatama Ngechuchugagu Tupana tüxü nüxü nangechaü i törü pecadugü ngëxgumarüü i pemaã nüxü tixuxürüü. ³⁹—Rü ñuxma ya guxäma ya yíxema nüxü yaxögüxe, rü Ngechuchugagu Tupana tüxü nüxü nangechaü i guxüma ga yema pecadugü ga noxri taxucürüwa tüxü nüxü nangechaüxü ga yexguma nagu taxíxgu ga yema mugü ga Moíché ümatixü. ⁴⁰—Rü pexuãëgü na tama pegu nanguxüçax i ngëma poxcu i Tupanaärü orearü uruügü nüxü ixuchigaxü ga yexguma ñagügu:

⁴¹ “Rü dücax, Pa Duũxügü i

Tupanaärü Orexü Cügüexüx, rü tá pebaixächie rü tá peyue erü pema pemaxëyane rü tá chanaxü i tacü i taxü. Rü pema rü täütäma peyaxögü i woo texé pemaã nüxü ixuxgu”,

ñanagürü. Rü yexma nayacuaxëë ga Pauru ga norü ore. ⁴²Rü yexguma guma ngutaquexepataüwa ínachoxügu ga Pauru rü namücügü, rü yema duũxügü ga tama Yudfugü ixígüxü rü nüxü nacäxügü na to ga ngüxchigaarü ngunexügu rü wenaxärü yematama orexü namaã yaxuxüçax. ⁴³Rü yexguma marü nüxü nachauegu ga na nangutaquexegüxü, rü Pauru rü

Bernabéwe narüxí ga muxüma ga Yudfugü rü müxüma ga togü ga duũxügü ga tama Yudfugü ixígüxü natürü Yudfugürüü yaxögüxü. Rü Pauru rü Bernabé rü namaã nidexagü rü nayaxucüxëgü na guxüguma nagu naxünüëchaxüçax ga ñuxäcü Tupana nüxü ngechaüäcuma na nadexü. ⁴⁴Rü yema to ga ngüxchigaarü ngunexügu, rü wixgutaax guxüma ga yema ñanecüãx nangutaquexegü na inaxünüëxüçax ga Tupanaärü ore. ⁴⁵Natürü nayexma ga ñuxre ga Yudfugü ga tama ngutaquexegu chocuxü. Rü yexguma nüxü nadaugügu ga na namuxüchixü ga duũxügü ga Pauruçax ngutaquexegüxü rü poraäcü nixäüxächie. Rü inanaxügüe ga na Pauruxü nachoxügagüxü rü namaã naguxchigagüxü. ⁴⁶Natürü ga Pauru rü Bernabé rü tama namuüëäcuma yema Yudfugüxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Tupana nanaxwäxe na pemaäxíra nüxü tixuxü i norü ore. Natürü ñuxma na nüxü pexoexü i ngëma ore rü tama na penayauxgüchaüxü i maxü i taguma gúxü, rü ngëmacax i ñuxmax i toma rü tá ngëma tama Yudfugü ixígüxütanüwa taxí. ⁴⁷—Yerü yemaäcü toxü namu ga Cori, rü ñanagürü:

“Duũxügü i tama Yudfugü

ixígüxüärü ngóonexëëruü marü cuxü chixíxëë, na guxüwama i ñoma i naãnewa cunangexüçax i chorü ore i maxëxëëruü”,

ñanagürü. ⁴⁸Rü yexguma yema orexü naxünüëgu ga yema duũxügü ga tama Yudfugü ixígüxü, rü nataäëgü rü ñanagürügü: —Rü namexëchi nixí i ñaã Cori ya Tupanaärü ore —ñanagürügü.

Rü nayaxögü ga guxüma ga yema duüxügü ga Tupana marü nüxü unetaxü na nayauxgüäxüçax i maxü i taguma gúxü. ⁴⁹Rü yemaäcü guxüwama ga yema naänewa nanguchigü ga Cori ya Tupanaärü ore. ⁵⁰Natürü yema Yudüfügü ga tama Ngechuchuaxü yaxögüchaüxü, rü chixexümaä nayaxucüxëgü ga ñuxre ga ngexügü ga mexügü ga Tupanaxü ngechaügüxü rü guma ñäneärü äëxgacügü na Pauru rü Bernabéxü ínawoxüxüçax. Rü yemacax ínanawoxü ga yema naänewa. ⁵¹Rü yexguma ga Pauru rü Bernabé rü inapagücutü ga norü üxaxücutü na yemawa nüxü yacuaxächitanüxüçax ga norü chixexü ga yema ñānecüāxgü ga duüxügü. Rü ñuxüchi ga Pauru rü Bernabé rü ñāne ga Icíniüwa naxí. ⁵²Natürü yema yaxögüxü ga guma ñāne ga nawa ínachoxünewa yexmagüxü rü poraäcü Tupanamaä nataāëgü, rü Naä i Üünexü rü aixcüma nawa nayexma.

**Pauru rü Bernabé rü ñāne ga
Icíniüwa nayexmagü**

14 ¹Rü Icíniüwa rü wüxigu Yudüfügiarü ngutaquexepataügu nachocu ga Pauru rü Bernabé. Rü meāma nüxü nixuchiga ga Tupanaärü ore rü yemaäcü nayaxögü ga muxüma ga duüxügü ga Yudüfügü rü yema tama Yudüfügü ixigüxü rü ta. ²Natürü yema Yudüfügü ga tama Ngechuchuaxü yaxögüxü, rü chixexümaä nayaxucüxëgü ga yema tama Yudüfügü ixigüxü na yema yaxögüxüchi naxaieüçax. ³Rü yemacax muxüma ga ngunexü yexma narücho ga Pauru rü Bernabé, rü tama

namuüēācüma nüxü nixuchiga ga Cori ya Tupanaärü ore. Rü yema duüxügümaä nüxü nixu na ñuxācü Tupana poraäcü tüxü nangechaüxü. Rü nüma ga Cori rü yema duüxügüxü nüxü nadauxëë na namaä nataāëxü ga yema ore. Rü yemacax Pauru rü Bernabéxü narüngüxëë na inawëxgüāxüçax ga cuaxruügü rü na naxigüāxüçax ga mexügü ga Tupanaärü poramaä naxügüxü. ⁴Natürü ga guma ñānecüāx ga duüxügü rü nitoye. Rü nümaxü rü yema Yudüfügiwaama naxügü rü togü rü Pauru rü Bernabéwaama naxügü. ⁵Rü yexguma ga yema Yudüfügü, rü yema duüxügü ga tama Yudüfügü ixigüxü, rü guma ñāneärü äëxgacügümaä wüxigu nagu narüxünië na Pauruxü rü Bernabéxü yayauxgüxü na nutamaä ínamuxüchigüāxüçax. ⁶⁻⁷Natürü yexguma nüxü nacuāchigagügu ga Pauru rü Bernabé, rü nibuxmü. Rü Diciónüānewa yexmane ga ñānegü ga Dita rü Derbewa naxí. Rü guma ñānegüwa rü guxüma ga yema naänewa ipeagüxü ga duüxügümaä rü ta nüxü nixuchigagü ga ore i mexü.

**Ditawa rü Pauruxü
ínamuxüchigü nutamaä**

⁸⁻⁹Rü yéma Ditawa nayexma ga wüxi ga yatü ga ínapogücutüxü norü bucümatama. Rü yéma narüto rü inarüxüni ga yema Pauru nüxü ixuxü ga ore. Rü Pauru rü meāma nüxü nadawenü, rü nüxü nadau ga na nüxü nayexmaxü ga norü ò na naxçax yataanexüçax. ¹⁰Rü yexguma ga Pauru rü tagaäcü ñānagürü nüxü: —íInachi, rü meāma ínangacutü! —ñānagürü. Rü yexguma inayuxnagü ga guma yatü, rü

inanaxügü ga na iyaxüxü. ¹¹Rü yexguma yema muxüma ga duüxügü nüxü daugügu ga yema na naxüxü ga Pauru, rü tagaäcü yema Dicóniügawa nidexagü, rü ñanagürügü: —Tupanagü i naduüxügüraüxü ínarixügü, rü tataniüwa nangugü —ñanagürügü. ¹²Rü Bernabé rü tupana ga Chéumañ nanaxüéagü. Rü Pauru rü Érememañ nanaxüéagü yerü nüma nixí ga yadexaxü. ¹³Rü guma ñane íxixucuxüwa nayexma ga tupana ga Chéuarü tupauca ga taxüne. Rü guma tupaucaarü pai rü yéma nanagagü ga wocagü ga iyatixü ga putürumañ ngaxäégüxü. Rü nüma ga pai rü ga duüxügü rü nanadaixchau ga yema wocagü naxcax ga Pauru rü Bernabé na yemamañ nüxü yacuaxüügüxüxü. ¹⁴Natürü yexguma nüxü yacuaxächitanügu ga Bernabé rü Pauru, rü norü gáuxüchirugu nagágüe na yema duüxügü nüxü cuaxgüxüxü na tama namexü ga yema naxcax naxüechaüxü. Rü yema muxüma ga duüxügütaniüwa nabuxmü, rü ñaxümañ aita naxüe: ¹⁵—Pa Yatügüx, ¿tüxcüü toxcax penaxü i ngéma? Toma rü pexrüü duüxügümare tixügü. Rü nuñ taxí na pemañ nüxü tayarixuxüxü na nüxü perüxoexüxü i ngéma chixexügü i taxuwama mexü rü naxcax pedaugüxüxü ya Tupana ya maxücü ga naxücü ga daxügüxü i nañe, rü ñoma i nañe, rü taxtü i taxü, rü guxüma i nawa ngëxmaxü. ¹⁶—Rü nuxcümayerü nixí ga Tupana ga yaxna namañ naxínüxü ga duüxügü ga woo nümagü nanaxwaxegüxü naxügügu. ¹⁷—Natürü nüma ga Tupana rü taguma nüxü narüchau na duüxügüxü nangüxëxü. Rü yemaäcü tüxü nüxü nacuaxë na Tupana yíxü i nümax. Rü

nümatama nixí i núma namuaxü ya pucü rü meñ pexü nayaexëxëxü i penetügü. Rü nüma nixí i pexna naxäaxü i pewemü na ngémaäcü petaäégüxüxü —ñanagürügü ga Pauru rü Bernabé. ¹⁸Natürü woo yema orexü namañ na yaxugüxü rü poraäcü nüxü naguxcha ga Pauru rü Bernabé ga nüxna na nachogüxü ga duüxügü ga tama naxcax na nadaixüxüxü ga yema wocagü na yemamañ nüxü yacuaxüügüxüxü. Rü düxwa yemacax tama naxcax nanadai. ¹⁹Natürü yexgumayane rü ínangugü ga ñuxre ga Yudígu ga Aütioquíawa rü Icúniüwa ne íxü. Rü chixexümañ nayaxucüxëgü ga yema muxüma ga duüxügü na tama Pauru rü Bernabéga naxínüxüxü, rü namañ nanuëxüxü. Rü yemacax ga yema duüxügü rü nutamañ Pauruxü ínamuxüchigü, rü ñaneärü íxpemawa nanatüchigügü, yerü nüma nüxü nacuaxgügu rü marü nayu. ²⁰Natürü yexguma yema yaxögüxü naxütawa ngutaquexegu, rü inachi ga Pauru, rü wenaxärü nagu naxücu ga guma ñane. Rü moxüäcü inaxüächi ga yéma, rü Bernabémañ Derbewa naxü. ²¹Rü guma ñanewa nüxü nixugüe ga ore ga mexü. Rü nanangüxëxë ga duüxügü, rü muxüma Tupanaaxü nayaxögü. Rü yemawena rü wenaxärü naxcax nawoegu ga Dita, rü Icúniü, rü Aütioquí. ²²Rü guma ñanegüwa rü yema yaxögüxüxü nixucüxëgü, rü nüxü nanangücháxëxë ga guxügüma meñ na yaxögüaxüxü. Rü namañ nüxü nixugüe, rü ñanagürügü: —Ngéma Tupana äëxgacü íxüüwa na ixücuxüxü, rü tanaxwaxe na muëxpüxcüna guxchaxügümañ yaxna ixínüxü i ñoma i nañewa —ñanagürügü. ²³Rü Pauru rü Bernabé rü wüxichigü ga ñanewa rü nüxü nixunetatanü ga ñuxre ga

yatügü na yaxögüxüärü äëxgacügü
yixügüxüçax. Rü tama nachibüëäcuma
naxçax nayumüxëgü. Rü yemawena rü
yima Cori ya Tupana ga nüxü
yaxögiäcuna nanaxuaxügu na guxüguma
namaä inaxäüxüçax rü meä nüxna
nadauxüçax ga yema yaxögüxüärü
äëxgacügü.

**Pauru rü Bernabé rü naxçax nawoegu ga
Aütioquía ga Chíríaanewa yexmane**

²⁴Rü Pichídiaanewa nichopetü, rü
Paüpíriaanewa nangugü. ²⁵Rü Pérupe
ga iānewa nüxü nixugüe ga Tupanaärü
ore, rü ñuxüchi Atária ga iānewa naxí.
²⁶Rü yéma rü wüxi ga wapurugu nichoü
na Aütioquíaçax nawoeguxüçax. Rü
guma iāne ga Aütioquíawa nixí ga noxri
duüxügü Tupanana namugüxü ga Pauru
rü Bernabé na naxügüäxüçax ga yema
puracü ga ñuxma marü yanguxëëgüxü.
²⁷Rü yexguma ínangugü ga Pauru rü
Bernabé, rü nanangutaquexexëë ga
guxüma ga yema duüxügü ga yaxögüxü.
Rü namaä nüxü nixugügü ga guxüma ga
ñuxäcü Tupana poraäcü nüxü na
rüngüxëëxü. Rü yexgumarüü ta rü
namaä nüxü nixugügü ga ñuxäcü na
yaxögüäxü ga yema duüxügü ga tama
Yudíugü ixígüxü, yerü Tupana nüxü
nanatauxchaxëë na yaxögüäxüçax. ²⁸Rü
muxüma ga ngunexügu yema
yaxögüxütanüwa nayexmagü ga Pauru
rü Bernabé.

Yerucharéüwa nangutaquexegü

15 ¹Rü yexgumaäcüü rü nayexma
ga ñuxre ga duüxügü ga
Yudéaanewa ne íxü ga Aütioquíawa
ngugüxü. Rü nümagü inanaxügüe ga

tüxü na nangüexëëxü ga guxema
yaxögüxe ga Aütioquíacüäx, rü
ñanagürügü: —Ngëxguma tama pegü
ípewiüchaxmüpexechiraügu yema
Moiché tüxü muxüüü rü taxuacütáma
pexü nangëxma i maxü i taguma gúxü
—ñanagürügü. ²Natürü ga Pauru rü
Bernabé rü tama norü me nixí ga yema,
rü yemacax poraäcü nügü namaä
nachoxügagü ga yema duüxügü ga
Yudéaanewa ne íxü. Rü düxwa Pauru rü
Bernabé rü ñuxre ga togü ga
Aütioquíacüäx ga yaxögüxüxü
naxunetagü na Yerucharéüwa naxíxüçax
na yema ngüexügü ga Ngechuchu
imugüxü rü yema yaxögüxüärü
äëxgacügümaä yamexëëgüäxüçax ga
yemachiga. ³Rü yemaäcü ga yema
yaxögüxü ga Aütioquíacüäx rü
Yerucharéüwa nanamugü ga yema
yatügü na naxçax íyacagüxüçax rü
yamexëëgüäxüçax ga yema ore. Rü
Peníchíaanewa rü Chamáriaanewa
nachopetü ga Pauru rü Bernabé. Rü
yéma rü duüxügümaä nüxü nixugüe ga
ñuxäcü yema tama Yudíugü ixígüxü rü
nüxü na naxoexü ga nuxcümaüxü ga
nacümagü na Tupanawe naxíxüçax. Rü
yema oremaä poraäcü nanataäxëëgü
ga guxüma ga yema yaxögüxü. ⁴Rü
Yerucharéüwa nangugü ga Pauru rü
Bernabé. Rü guxüma ga yema yaxögüxü
rü yema ngüexügü ga Ngechuchu
imugüxü rü yema yaxögüxüärü
äëxgacügü rü meäma nanayauxgü. Rü
Pauru rü Bernabé namaä nüxü nixugügü
ga guxüma ga ñuxäcü Tupana poraäcü
nüxü na rüngüxëëxü na duüxügümaä
nüxü yaxugüxüçax ga ore i mexü.
⁵Natürü ñuxre ga Parichéugü ga

Ngechuchuaxü yaxögüxü, rü inachigü, rü ñanagürü: —Name nixi na nügü ínawüchaxmüpechiraügüxü i ngëma tama Yudfugü ixigüxü i ngexwaca yaxögüxü. Rü name nixi na naga naxînüëxü i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü —ñanagürü. ⁶Rü yexguma nangutaquexegü ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüârü âëxgacügü na namexëëgüâxüçax ga yema ore. ⁷Rü yixcama marü ñuxgumama nügümaã yéma yaporagatanücüügu, rü inachi ga Pedru, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chaueneëgüx, pema nüxü pecuax ga na üpamama Tupana choxü yaxuxü ga petanüwa na yema duüxügü i tama Yudfugü ixigüxümaã nüxü chixuxüçax i norü ore i mexü i maxëëëruü, na nümagü rü ta Ngechuchuaxü yaxögüâxüçax. ⁸—Rü yima Tupana ya guxâëëxü cuácü rü tüxü nüxü nadauxëë na nadeâxü i ngëma duüxügü i tama Yudfugü ixigüxü, yerü nüxna nanamu ga Naäë i Üünexü yema tüxna namuâxüruü. ⁹—Rü Tupanapexewa rü yixema i Yudfugü rü namaã tawüxigu i ngëma duüxügü i tama Yudfugü ixigüxü. Yerü nümagü rü ta Tupana nüxü nüxü nangechaü ga norü pecadugü ga yexguma nüxü yaxögüâgu. ¹⁰—¿Rü tüxcüü tama namaã petaäë i ñuxma i ngëma Tupana üxü? ¿Rü tüxcüü ngëma ngexwacax yaxögüxüxü penaxüëëchaü i ngëma Moichéaru mugü i guxchaxü ga tóru oxigü rü taxuacüma naga taxînüëxü rü woo yixemagü rü ta taxuacüma inguxëëxü? ¹¹—Rü tama ngëma mugü nixi i tüxü maxëëëxü. Natürü yixema rü tayaxögü

na tóru Cori ya Ngechuchu tamaã mecümaxügagu yîxü na tüxna naxâmareâxü i maxü i taguma gúxü. Rü ngëxgumarüü ta nixi i naxçax i nümagü i tama Yudfugü ixigüxü —ñanagürü ga Pedru. ¹²Rü inanaxügü ga Bernabé rü Pauru na yadexagüxü. Rü guxüma ga yema duüxügü rü inarüchianegü rü inarüxînüëmare. Rü Bernabé rü Pauru rü namaã nüxü nixugüë ga ñuxäcü Tupana na nüxü rüngüxëëgüxü na naxügüâxüçax ga mexü ga taxügü ga Tupanaârü poramaã naxügüxü natanüwa ga yema duüxügü ga tama Yudfugü ixigüxü. ¹³Rü yexguma Bernabé rü Pauru igüëgagügu, rü nüxîxârü nidexa ga Chaütiágu, rü ñanagürü: —Pa Chaueneëgüx, ichoxü iperüxînüë! ¹⁴—Pedru i Chimáu rü tamaã nüxü nixu na ñuxäcü Tupana inaxügüxü ga nüxü na nangüxëëxü ga yema duüxügü i tama Yudfugü ixigüxü. Rü tamaã nüxü nixu ta na ñuxäcü Tupana yema duüxügütanüwa nadeâxü ga ñuxre ga duüxügü na noxrü yixigüxüçax. ¹⁵—Rü ngëma Pedru nüxü ixuxü rü nawüxigu namaã ga yema ore ga nuxcümaügüxü ga orearu uruügü ümatüxü ga ñaxü:

¹⁶ “Rü ngëmawena rü tá chataegu, rü tá nüxü charüngüxëë i Dabítaagu i Yudfugü. Rü woo nawoonemare i ñuxmax, natürü wena táxaru wüxiwa chanaxîxëë, rü tá íchanadagüxëë na noxrirüü naporaëxüçax. ¹⁷Rü ngëmaäcü tá nüxü charüngüxëë na ngëma duüxügü i tama Yudfugü ixigüxü rü chauxçax

nadaugüxüçax, wüxigu namaã i
guxüma i chorü duüxüğü i
Yudfugü i choma chidexechixü.

¹⁸Rü yemaäcü nüxü nixu ga
nüma ga Cori ya Tupana ga
nuxcümama tüxü nüxü
cuaxëëcü ga yema”,

ñanagürü ga yema ore ga nuxcüma
ümatüxü. ¹⁹Rü ñanagürü ga Chaütiágu:
—Rü ngëmacax, Pa Chaueneëgüx, rü
chauxçax rü tama name na guxü i
Moïché ümatüxü i mugümaã nüxü
ichixewexü i ngëma duüxüğü i tama
Yudfugü ixigüxü i nüxü rüxoexü i
nuxcümäxü i nacümagü na Tupanawe
naxüxüçax. ²⁰—Rü narümemae nixi i
naxçax tanaxümatü i popera, rü
ngëmawa namaã nüxü tixu:

- (1) Rü tama name na nangõxgüäxü
i ngëma naxünagümachi i togü
norü
tupananetachicünaxägüçax
daixü .
- (2) Rü tama name na naï i ngemaã
rü exna naï ya yatümaã
inapexü.
- (3) Rü tama name na nangõxgüäxü
i namachi i ngëma naëxü rü
exna naxüna i wëxnäaxü rü
exna natügu nguxü.
- (4) Rü tama name na nangõxgüäxü
ya nagü.

Rü ngëxícatama nixi i inaxwaxexü na
naxçax naxümatüxü. ²¹—Erü guxüne ya
ñanewa nangëxma ya Yudfugüarü
ngutaquexepataü i ngextá nuxcümama
guxü i ngüxchigaarü ngunexügu nawa
ínangúe rü nüxü nixuchigagü i guxüma
i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü
—ñanagürü ga Chaütiágu.

Popera ga yema duüxüğü ga tama Yudfugü ixigüxüçax ümatüxü

²²Rü yema ore rü norü me nixi ga
yema ngüexüğü ga Ngechuchu
imugüxü, rü yema yaxögüxüärü
äëxgacügü, rü guxüma ga yema
yaxögüxü. Rü nügümaã ñanagürüğü:
—iNgixä tatanüwa tanade ya taxre ya
yatügü na Aütioquíawa namugüxüçax
namaã ya Pauru rü Bernabé!
—ñanagürüğü. Rü nüxü naxunetagu ga
Yuda ga Barsabágu äëgaxü rü Chira. Rü
nümagü ga Yuda rü Chira rü äëxgacügü
nixi ga natanüwa ga yema yaxögüxü ga
Yerucharéüwa yexmagüxü. ²³Rü namaã
yéma nanamugü ga popera, rü ñaã nixi
ga yema ore ga nagu naxümatügüxü:

“Pa Toeneëgü i Tama Yudfugü Ixigüxe
i Aütioquíagu rü Chíríiaanegu rü
Chiríchiaanegu Ächiügüxe, rü toma i
peeneëgü i Ngechuchu toxü imugüxe rü
toma i yaxögüxüärü äëxgacügü
ixigüxex, rü pexü tarümoëgü. ²⁴Rü
nüxü tacuáchigagü rü ñuxre ga duüxüğü
ga núma ne ixü rü woo tama toma yéma
tanamugü natürü nümagü rü yéma naxi
rü Moïchéarü mugümaã pexü
nachixewegü rü yemaäcü pexü
ínatiexëë. ²⁵Rü yemaçax guxäma ga
toma rü wüxigu nagu tarüxínüë na
totanüwa nüxü taxunetaxü ga taxre ga
taeneëgü na pexçax ngëma
tanamugüxüçax namaã i taeneëgü i
nüxü ingechaügüxü i Bernabé rü Pauru.
²⁶Rü nümagü i Bernabé rü Pauru nixi ga
poraäcü äücümäxüwa nayexmagüxü
naxçax ga törü Cori ya Ngechuchu ya
Cristu. ²⁷Rü ñuxma rü pexçax ngëma
tanamugü i Yuda rü Chira na

nümagüxüchi pemañ nüxü yaxugüxüçax rü pemañ nangoxëëgüäxüçax i guxüma i torü ore. ²⁸⁻²⁹Erü Tupanaäë i Üünexüçax name, rü toxçax rü ta name na tama muxüma i mugü pexna taxägüxü. Rü ñaä ägümücü i mugüxicatama nixi i pexü tamuxü:

- (1) Rü tama name na penangóxü i naxünagümachi i togü norü tupananetachicünaxägüçax ñaixü.
- (2) Rü tama name na penangóxü i namachi i ngëma naxünagü i wëxnaäxü.
- (3) Rü tama name na penangóxü ya nagü.
- (4) Rü tama name na nañ i ngemañ rü exna nañ ya yatümaä ipepexü.

Rü mexü tá pexügü ega penaxauregu i ngëma mugü. Rü nuäma pexna”, ñanagürü ga yema ore ga naxümatügüxü. ³⁰Rü natanüxüxü namoxëgüguwena, rü inaxiächi ga yema yéma mugüxü, rü Aütioquíawa naxi. Rü yexguma yéma nangugügu rü nanangutaquexexëë ga guxüma ga yema yaxögüxü ga düxügü, rü nüxna nanaxägu ga yema popera. ³¹Rü yexguma nüxü nadaumatügügu, rü poraäcü nataäëgü namaä ga yema ucuxëgü ga nüxna naxägüxü. ³²Rü Yuda rü Chira ga Tupanaärü orearü uruügü na yixigüxü, rü muxüma ga oremaä nayaxucuxëgü ga yema yaxögüxü, rü nüxü narüngüxëë na yexeraäcü yaxögüäxüçax. ³³Rü marü ñuxre ga ngunexü yéma nayexmagüguwena, rü inixi. Rü yema yaxögüxü ga Aütioquíacüäx, rü taäëcüma Yuda rü Chiraxü narümoxëgü rü meäma

ínayamugü na naxçax nawoeguxüçax ga yema Yerucharéüçüäx ga noxri natanüwa namugüxü. ³⁴Natürü ga Chira rü nagu narüxüni na yexma Aütioquíagu naxäxü, rü yemaçax Yudaxicatama Yerucharéüçax nataegu. ³⁵Rü Pauru rü Bernabé rü ta yexma narücho. Rü wüxigu namaä ga muxüma ga togü, rü nanangüexëë ga düxügü, rü namaä nüxü nixugügü ga Cori ya Tupanaärü ore i mexü.

**Pauru rü wenaxärü inaxüachi ga to ga
nachiüänegüwa na nangeaxü ga
Tupanaärü ore**

³⁶Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexü ngupetügu, rü ñanagürü ga Pauru Bernabéxü: —iNgixä wenaxärü natanügu tanaxiäne i ngëma yaxögüxü i guxüne ya iäne ga ngextá nüxü íxuchigaxüwa ga Cori ya Tupanaärü ore na nüxü idauxüçax na ñuxäcü nüxü ínangupetügüxü! —ñanagürü. ³⁷Rü Bernabé rü nayagaxchaü ta ga Cuáü Marcu. ³⁸Natürü ga Pauru rü tama nanaxwaxe ga na yagaäxü, yerü Paüpíriawa nüxna naxo ga noxri, rü tama ínayaxümücü ga yema puracüwa. ³⁹Rü poraäcü nügümaä niporagatanüciü naxçax ga yema, rü düxwa nügüna nixigü. Rü Bernabé nayaga ga Marcu, rü Chiprearü capaxüwa naxü. ⁴⁰Rü yoxni ga Pauru rü Chiraxü niga. Rü yema Aütioquíacüäx ga yaxögüxü rü naxçax nayumüxëgü na Tupana nüxü rüngüxëëgüxüçax. Rü yexguma inaxiächi. ⁴¹Rü Chíríaanewa rü Chíríchiaanewa nachopetü, rü yéma Tupanaärü oremaä nanataäëxëëgü ga yema yaxögüxü.

Pauru rü Chirawe narüxü ga Timutéu

16 ¹Rü Derbe rü Ditawa nangugü ga Pauru rü Chira. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yaxöcü ga Timutéu ga naéga. Rü naë rü wüxi ga Yudú ga yaxöxcü iyixí. Rü nanatü rü wüxi ga Griégu tixí. ²Rü meäma Timutéuchigagu nidexagü ga guxüma ga yema yaxögüxü ga Ditacüäxgü rü Icünücüäxgü. ³Rü nanaxwaxe ga Pauru ga na nüxü íyaxümücüxü ga Timutéu. Natürü naxüpa ga na yagaäxü rü ínanawiechaxmüpechiraü, yerü yemaäcü nanaxwaxegü ga yema Yudiugü ga yema naänewa yexmagüxü. Yerü guxüma nüxü nacuaxgü ga na Griégu tíxü ga nanatü. ⁴Rü guxünema ga guma íänegü ga nawa nachopetünewa, rü duüxügümaä nüxü nixugüetanü ga yema ucuxë ga yema Yerucharéücüäx ga ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüärü äëxgacügü nüxü ixugüxü. ⁵Rü yemaäcü yexeraäcü meä nayaxögü ga guxüma ga yema yaxögüxü, rü guxü ga ngunexü rü yexeraäcü nimüetanü ga yema yexwacax yaxögüxü.

Pauru nangoxetü rü wüxi ga yatü ga Machedóniäcüäxü nadau

⁶Rü Áchiaanewa naxíchaü na yéma nüxü yaxugüxüçax ga ore i mexü. Natürü Tupanaäë i Üünexü rü nüxna nanachüxu ga yema. Rü yemacax Piríquiaanewa rü Gáratanaanewaama nachopetü. ⁷Rü Míchiaarü naänewa nangugü, rü yéma nagu narüxínüë ga na Bitíniaärü naänewa naxíxü. Natürü yéma rü ta Tupanaäë i Üünexü nüxna

nanachüxu ga na yéma naxíxü. ⁸Rü yemacax Míchiaanewa nachopetümare rü íäne ga Túruawa nangugü. ⁹Rü yema chütaxügu rü Pauru nangoxetü rü nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga Machedóniäcüäx ga napexegu chicü. Rü nüxü nacaaxü, ñaxümaä: —iMachedóniäwa naxü, rü toxü rüngüxë! —ñaxümaä. ¹⁰Rü yexguma yemaxü nadauxgu ga Pauru, rü yexgumatama togü tamexëëgü na Machedóniäwa taxíxüçax. Yerü nüxü tacuaxgü rü aixcümamaxüchi nixí ga Tupana toxçax çaxü na yema duüxügümaä nüxü tixuxüçax ga ore i mexü.

Piripuwa nayexmagü ga Pauru ru Chira

¹¹Rü Túruaarü türewa itaxíächi, rü capaxü ga Chamotáchiucax wëxgu taxí. Rü moxüäcü Neáporiwa tangugü. ¹²Rü yéma rü dauxchitagu taxí rü Piripuwa tangugü. Rü guma nixí ya Dumacüäxgiarü íäne ga Machedóniäänegu naxügüne. Rü guma nixí ya guxüne ya íänearü tamaëne ga yéma. Rü yéma tayexmagü ga ñuxre ga ngunexügü. ¹³Rü ngüxchigaarü ngunexügu, rü guma íäne iyacuáxüwa taxí ga natüpechinüwa, yerü nagu tarüxínüëgu rü yéma nayexma ga Yudiugüarü yumüxëchica. Rü yéma tarütogü, rü namaä tidexagü ga ñuxre ga ngexügü ga yéma ngutaquexegüxü, rü namaä nüxü tixugü ga Tupanaärü ore. ¹⁴Rü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga Díria ga ngíëga ga Tupanaxü icuaxüxücü. Rü Tiatíra ga íänecüäx iyixí. Rü dauxracharaxü ga naxchirumaä itaxe yerü yema nixí ga

ngĩrũ puracũ. Rũ ngĩma rũ meãma yẽma irũxĩnũ, yerũ nũma ga Cori ya Tupana rũ ngĩxũ nanangũchaũxẽẽ na meã inaxĩnũxũcax ga yema ore ga Pauru nũxũ ixuxũ. ¹⁵Rũ yemawena rũ ñuxũchi ĩbaie wũxigu namaã ga guxũma ga ngĩtanũxũgũ. Rũ yixcama rũ toxũ icaaxũ ñaxũmaã: —Ngẽxguma pema choxũ pedaũxgu na aixcũma nũxũ chayaxõxũ ya Cori ya Tupana, rũ marũ name ega chopatagu peyapegũgu —ngĩgũrũgũ. Rũ yẽma toxũ ixixẽẽ. ¹⁶Rũ wũxi ga ngunexũgu ga yexguma yumũxẽwa taxĩxgu ga tomach, rũ yexma ngĩxũ tayangau ga wũxi ga pacũ ga corigũxũtaxũ ixĩcũ ga ngoxoãxcũ. Rũ yema pacũ rũ wũxi ga tacũxũ cuaxcũ iyixĩ, rũ duũxũgũmaã nũxũ iyaxu ga tacũ tá yixcũra na ngupetũxũ. Rũ yemaçax ga duũxũgũ rũ dĩẽrũmaã ngĩxũ nanaxũtanũ na nũxũ yaxuxũcax na tacũ tá na ngupetũxũ. Rũ yemaãcũ poraãcũ dĩẽruxũ itũ naxcax ga ngĩrũ corigũ. ¹⁷Rũ ngĩma towe ingẽ ga toma rũ Pauru, rũ tagaãcũ ngĩgũrũgũ: —Ñaa yatũgũ rũ Tupana ya tacũxũchimaãrũ duũxũgũ nixĩ, rũ pemaã nũxũ nixu na ñuxãcũ tá penayaxuxũ i maxũ i taguma gũxũ —ngĩgũrũgũ. ¹⁸Rũ yemaãcũ iyixĩ ga muxũma ga ngunexũgu. Rũ dũxwa nũxũ nawaxtũmũxũ ga Pauru, rũ ngĩxcax nadauegu, rũ ñanagũrũ nũxũ ga yema ngoxo ga ngĩwa yexmaxũ: —Ngechuchu ya Cristuégagu cuxũ chamu, na ngĩwa ĩcuxũxũcax —ñanagũrũ. Rũ yexgumatama ngĩwa ĩnaxũxũ ga yema ngoxo. ¹⁹Rũ yexguma nũxũ nadaugũgu ga ngĩrũ corigũ ga marũ tama ngĩgagu dĩẽru ngĩxũ na nayauxgũxũ, rũ Pauru rũ Chiraxũ ĩnayauxũ, rũ ãẽxgacũgũarũ

ngutaquẽxechicawa nanagagũ. ²⁰Rũ ãẽxgacũgũna nanaxuaxũ ga yema ngĩrũ corigũ, rũ ñanagũrũgũ: —Ñaa Yudũgu rũ tũrũ ĩanewa nanachixẽãẽxẽẽgũ i duũxũgũ. ²¹—Rũ tũxũ nangũxẽẽ na naxaurexũcax i nacũmagũ i tũxna chũxuxũ i yixema i Dumacũãxgũ —ñanagũrũgũ. ²²Rũ yexguma ga guxũma ga yema ĩanecũãx, rũ Pauru rũ Chirana nayuxgũ. Rũ yema ãẽxgacũgũ nanamu na ĩnacũxũãxũcax rũ ngexchiruxũma naĩxmenaxãmaã yaçuaixgũãxũcax. ²³Rũ yexguma marũ poraãcũ yaçuaixgũãguwena, rũ poxcupataũgu nanawocu. Rũ nũxna naxãga ga yema poxcupataũãrũ dauruũ na meãma nũxna nadauxũcax. ²⁴Rũ yexguma yemaxũ naxĩnũgu ga yema dauruũ, rũ poxcupataũãrũ aixepexgũxũchixũ ga ucapugu nanawocu, rũ meãma nayachotaparagũ. ²⁵Natũrũ ngãxũcũũgu rũ nayumũxẽgũ ga Pauru rũ Chira, rũ nawiyaegũ, rũ Tupanaxũ nicuaxũũgũ. Rũ yema togu ga poxcuexũ rũ nũxũ naxĩnũẽ. ²⁶Rũ ngũrũãchi poraãcũ naxĩãxãchiane, rũ ĩnayangogũtanũãchi ga guma poxcupataũãrũ caxtagũ. Rũ yexgumatama niwãxnagũ ga guxũma ga ĩãxgũ ga guma poxcupataũ. Rũ guxũma ga yema poxcuexũãrũ cadenaparagũ rũ niwẽgũ. ²⁷Rũ pewa naãaixãchi ga yema poxcupataũãrũ dauruũ. Rũ yexguma nũxũ nadaũxgu ga na yawãxnagũxũ ga ĩãxgũ ga guma poxcupataũ rũ nanayaxu ga norũ tara na nũgũ yamãxũcax, yerũ nũma nũxũ nacuaxgu rũ marũ nibuxmũ ga yema poxcuexũ. ²⁸Natũrũ tagaãcũ aixta naxũ ga Pauru, rũ ñanagũrũ nũxũ: —ĩTãxũ i cugũ quimãxũ! Rũ guxãma i

toma rü tanuxmagü —ñanagürü. ²⁹Rü yexguma ga yema poxcupatañärü dauruñ rü naxçax ínaca ga wüxi ga omü, rü inañaächiaćuma yema duñxügü ípoxcuexügu nayangaxi, rü yaduruxaćuma Pauru rü Chirapexegu nayacaxápüxü. ³⁰Rü yexguma ñaxtúwa Pauru rü Chiraxü nagagü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corigüx, ¿Tacü tá chaxüxü i choma na choxü nangëxmaxüçax i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ³¹Rü nümagü rü nanangaxügü rü ñanagürügü nüxü: —iNüxü yaxó ya Cori ya Ngechuchu, rü tá cuxü nangëxma i maxü i taguma gúxü i cuma rü guxü i cupatañäx! —ñanagürügü. ³²Rü namaã rü guxüma ga yema napatañäxgümaã rü ta nüxü nixugü ga Cori ya Tupanaärü ore. ³³Rü yematama ngoragu ga chütacü, rü yema poxcupatañärü dauruñ nayayauxgü ga norü oxrigü ga Pauru rü Chira. Rü yexgumatama ga Pauru rü Chira rü ínanabaixexë ga yema poxcupatañärü dauruñ wüxigu namaã ga guxüma ga napatañäxgü. ³⁴Rü ñuxüchi napatawa nanagagü, rü óna nüxna naxã, rü nataã ga nüma rü guxüma ga napatañäxgü ta, yerü Tupanaãxü nayaxögü. ³⁵Rü moxüãcü pařmama rü yema ñañeärü äëxgacügü rü yema poxcupatañärü dauruñxütawa nanamugü ga purichíagü na namaã nüxü yanaxugüçax na Pauru rü Chiraxü ínamuxüxü. ³⁶Rü yexguma ga yema poxcupatañärü dauruñ rü ñanagürü Pauruxü: —Rü ngëma äëxgacügü rü nuã nanamugü i ore na pexü íchamuxüçax. iRü ëcü ípechoxü, rü meã ípixi! —ñanagürü. ³⁷Natürü ga Pauru rü ñanagürü nüxü ga yema

purichíagü: —Marü chixri tomaã nachopetü i toma i Dumacüñäxüchigü na tixígüxü, rü tama toxna nacaxiraãćuma toxü nićuaixgü ga napexewa ga guxüma ga duñxügü, rü ñuxüchi poxcupatañgu toxü nawocu. Rü ñuxma rü cúacüma toxü ínamuxüchañ. Rü tãtúma ngëmaãcü nixi. iRü ëcü nümatama núma naxi i äëxgacügü na nümatama toxü íyamuxüçax! —ñanagürü ga Pauru. ³⁸Rü yexguma ga yema purichíagü rü äëxgacügümaã nüxü nayarüxugü ga yema ore. Rü poraãcü nabaixächiaëgü ga yema äëxgacügü ga yexguma nüxü naxinüëgu ga na Dumacüñäxüchi yixígüxü. ³⁹Rü yéma naxi, rü Pauru rü Chirana nayacagü na nüxü nüxü nangechañgüçax naxçax ga yema namaã naxügüxü. Rü ínamamuxü, rü nüxü nacaxüxü na nawa ínachoxüçax ga guma ñañe. ⁴⁰Rü yexguma poxcupatañwa ínachoxügu ga Pauru rü Chira, rü Díriapatawa naxi. Rü yema yaxögüxümaã nangutaquëxegü, rü nayaxucüxëgü, rü Tupanaärü oremaã nanataãëxëgü. Rü ñuxüchi yemawena rü inaxiächi.

Pauru rü Chiramaã nanuë ga duñxügü ga Techarónicawa

17 ¹Rü ñañegü ga Aüpípori rü Aporóniäwa nachopetü ga Pauru rü Chira, rü ñañe ga Techarónicawa nangugü. Rü yéma nayexma ga Yudíguärü ngutaquëxepatañ. ²Rü nawa naxü ga Pauru, yerü woetama yema nixi ga nacüma. Rü tomaëxpüx ga ngüxchigaarü ngunexügu namaã yéma

nidexa nachiga ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. ³Rü meäma namaä inananguxüxëë ga yema ore, rü namaä nüxü nixu ga tüxcüü ngúxü na yangexü ga Cristu rü tüxcüü wena na namaxüxü. Rü ñanagürü: —Rü yima Cristu rü Ngechuchu nixí, rü nachiga nixí i pemaä nüxü chixuxü —ñanagürü ga Pauru. ⁴Rü ñuxre ga yéma yexmagüxü ga Yudíugü rü nayaxögü, rü Pauru rü Chiratanügu naxägi. Rü yexgumarüü ta Ngechuchuxü nayaxögü ga muxüma ga Griégugü ga noxri Yudíugürüü yaxögüxü. Rü muxüma ga ngexügi ga díeruäxgüxü rü ta nayaxögü. ⁵Rü yemacax ga yema Yudíugü ga tama yaxögüxü, rü nanuë rü nixäüxächigü yerü muxüma ga duüxügi nüxü nayaxögü ga Pauru rü Chiraarü ore. Rü norü numaä nanaxítaquexexëë ga ñuxre ga yatügi ga chixexügi ga taxuwama mexü. Rü yemaxü namugü na nanuëxëëxü ga yema ñānecüāx ga duüxügi. Rü Yacháüpatawa nabuxmü ga yema chixexü ga duüxügi na Pauru rü Chiracax nadaugüxücax, yerü yema muxüma ga duüxügüpexewa nanagagüchaü. ⁶Natürü yexguma tama yexma nüxü yangaugügu, rü Yacháüxü niyauxgi, rü ñuxre ga yaxögüxüxü rü ta ínayauxü. Rü nayagauxütanü, rü guma ñānēärü äëxgacügüpexewa nanagagü. Rü tagaäcü ñanagürügi: —Ngēma Pauru rü Chira i guxü i naānewa duüxügüxü chixexëëgüxü, rü núma rü ta nangugü. ⁷—Rü Yacháü nixí ga nayaxuxü ga napatawa. Rü guxüma i nümagü i ngēma yatügi rü tama naga naxínüëchaü i tóru äëxgacü ya Dumacüāxärü mugü, erü nüxü nixugüe

rü nangëxma i to i äëxgacü i Ngechuchu —ñanagürügi ga yema chixexü ga duüxügi. ⁸Rü yexguma nüxü naxínüëgu ga yema oregü, rü poraäcü nanuë ga yema muxüma ga duüxügi rü yema ñānēärü äëxgacügü ta. ⁹Natürü ga Yacháü rü namücügi rü díerumaä nügi naxütanügi, rü yemacax nayangexgü.

Pauru rü Chira rü Beréawa nayexmagü

¹⁰Rü yematama ga chütaxügu rü yema yaxögüxü ga Techarónicacüāx rü ñāne ga Beréawa nanamugü ga Pauru rü Chira. Rü yexguma yéma nangugügu, rü Yudíugüarü ngutaquexepataüwa naxí. ¹¹Rü yema Yudíugü ga Beréacüāx, rü yema togü ga Yudíugü ga Techarónicawa yexmagüxüärü yexera narümemaeëgi. Rü norü ngúchaümaä meäma nanayauxgi ga yema ore. Rü guxü ga ngunexügu rü Tupanaärü ore ga ümatüxüwa nangüe na meä nüxü nacuaüxgüxücax ngoxi aixcüma yíüxü ga yema ore ga Pauru rü Chira namaä nüxü ixuxü. ¹²Rü muxüma ga yema Beréacüāx ga Yudíugü rü Ngechuchuxü nayaxögü. Rü yexgumarüü ta ga muxüma ga Griégugü ga Yatüxügi rü ngexügi ga äëxgacügü namax ixígüxü, rü nayaxögü. ¹³Natürü yexguma yema Yudíugü ga Techarónicacüāx nüxü cuächigagügu ga na Beréawa rü ta nüxü na yaxuxü ga Tupanaärü ore ga Pauru, rü yéma naxí, rü nananuëxëë ga yema ñānecüāx ga duüxügi na Paurumaä chixri nachopetüxücax. ¹⁴Natürü yexguma yemaxü nacuächigagügu ga yema yaxögüxü, rü paxama Pauruxü ínaxüxüxëëgi ga guma ñānewa. Rü ñuxre ga yema yaxögüxü rü Pauruxü

ínixümücügü. Rü dauxchitagu naxĩ rü ñuxmata taxtũpechinüwa nangugü. Natürü ga Chira rü Timutéu rü Beréagu narüchooma. ¹⁵Rü yema duũxügü ga Pauruxũ fixümücügüxũ, rü wapurugu ínayaxümücügü ñuxmata ñane ga Atenawa nangugü, rü ñuxũchi Beréacax nawoegu. Rü Pauru rü yema duũxügüxũ yéma namuga na paxa naxĩtawa naxĩxũcax ga Chira rü Timutéu.

Atenawa nayexma ga Pauru

¹⁶Rü yexguma Pauru rü Atenawa Chira rü Timutéuxũ nanguxẽegu, rü tama nataãecũraxũ yerü nüxũ nadau ga guma ñanewa ga na poraãcü naxchicũnaxãmaãmare na natupanaãxgüxũ. ¹⁷Rü yemacax ga Pauru rü Yudíugüarü ngutaquexepataũwa namaã niporagacüü ga yema Yudíugü rü yema togü ga tama Yudíugü ixígüxũ ga Tupanaxũ icuaxũügüxũ. Rü guxũ ga ngunexũgu ga ñaneärü ngãxũwa üxũ ga üanechicawa rü ta namaã niporagacüü ga yema yéma ngutaquexegüxũ. ¹⁸Rü nayexmagü ta ga ñuxre ga yatügü ga Epicúriugüarü nguxẽetaewa ngúexũ, rü togü ga Etóicugüarü nguxẽetaewa ngúexũ. Rü nümagü rü inanaxügüe ga Paurumaã na yaporagatanücüxũ. Rü ñuxre ga nümagü rü ñanagürügü: —¿Rü tacü nixĩ i nüxũ yaxuxũ i ñaã yatü i idexaechamarexũ? —ñanagürügü. Rü togü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Maneca wüxi i to i nachiũñanecũãxãrü tupanagüarü orearü uruü nixĩ —ñanagürügü. Rü yemaãcü nidexagü ga yema duũxügü, yerü Pauru rü nüxũ nixu ga ore ga mexũ ga

Ngechuchuchiga ga nuxãcü wena na namaxũxũ. ¹⁹Rü düxwa norü ãẽxgacügüarü ngutaquexechica ga Areópagu ãẽgaxũwa nanagagü. Rü yéma nüxna nacagü, rü ñanagürügü nüxũ: —Toma nüxũ tacuáxchaũ na tacü rü nguxẽetae i ngexwacaxũxũ yĩxũ i ngẽma namaã cunguxẽetaexũ. ²⁰Erü toxçax rü wüxi i taguma nüxũ taxĩnũẽxũ nixĩ i ngẽma ore, rü nüxũ tacuáxchaũ na tacüchiga yĩxũ i ngẽma nüxũ quixuxũ —ñanagürügü. ²¹Rü yemaãcü nidexagü, yerü guxũma ga Atenacũãxgü rü yema to ga nachiũñanecũãxgü ga yexma açhiũgüxũ, rü woetama yexicagu narüxĩnüẽ ga na nüxũ yaxuxũcax rü nüxũ naxĩnũẽxũcax ga yexwacaxũxũ ga oregü. ²²Rü yemacax ga Pauru rü inachi norü ngãxũtanüwa ga yema duũxügü ga yema Areópaguwa ngutaquexegüxũ, rü ñanagürü: —Pa Atenacũãxgüx, nüxũ chadau na poraãcü perü tupanagügu perüxĩnũẽxũ. ²³—Erü ngẽxguma perü ngutaquexechicagüwa chixüpetüchigügu, rü nüxũ chadau i naxchicũnaxãgü i nüxũ picuaxũügüxũ. Rü wüxi i nachicawa namaã chayarüxü i wüxi i yumüxẽchica, rü ngẽxma naxümatü i naéga i ñaxũ: “Tupana ya tama nüxũ icuácü”, ñaxũ. Rü yima Tupana ya tama nüxũ pecuáacüma nüxũ picuaxũügücü nixĩ ya choma pemaã nüxũ chixuchigacü. ²⁴—Rü guma Tupana ga naxücü ga guxũma ga naãnegü rü guxũma i nawa ngẽxmaxũ, rü nüma nixĩ i norü yora yĩxũ i daxüguxũ i naãne rü ñoma i naãne. Rü ngẽmacax nüma rü tama duũxügü üxũne ya tupaucagügu naxächĩü. ²⁵—Rü nümatama ya Tupana rü taxuçaxma

nanaxwaxe i duũxũgüarü ngũxẽẽ na namaxũxũcax i nũmax, erü taxuũma nũxũ nataxu. Rü nũmatama guxãna nanaxã i maxũ, rü tũxna nanaxã ya buanecü ya namaã ingũãtanüciüci. Rü nũmatama tũxna nanaxã i guxũma.
²⁶—Nũma rü wũxi ga duũxũwatama nanaxü ga guxũma ga duũxũgü na guxũ i naãnewa nangẽxmagũxũcax. Rü nũma inaxuneta i ñuxgu tá na nabuxũ i duũxũgü rü ngexta tá naxãchiũxũ i wũxichigü. ²⁷⁻²⁸—Rü yemaãci nanaxü na naxcax nadaugũxũcax ga duũxũgü rü ñoma ãanexũwa tacücax idaugũxũrü nũxũ iyangaugũxũcax. Natürü nũma ya Tupana rü woetama guxũguma tũxna nangaicamachirẽx, erü nagagu nixĩ i imaxẽxü rü ixĩãxtanüciüxũ rü ingẽxmaxũ, ngẽxgumarüü i ñuxre i perü poperaarü ümatũxũgü naxümatũxũrüü, rü ñanagürügü:

“Rü Tupanaxãci tixĩgü”, ñanagürügü.
²⁹—Rü ñuxma na Tupanaxãcügü ixĩgũxũ, rü tama name i nagu tarũxĩnũ rü Tupana rü wũxi i naxchicũnãxã i uirumüwa rü exna ñĩerumüwa rü exna nutawa ixũxũrüü nixĩ. Erü guxũma i ngẽma naxchicũnãxãgü rü nũmatama i duũxũgü nagu naxĩnũẽxũãcũma nanaxũgü. ³⁰—Rü nuxcũma ga duũxũgü rü naẽchitamare ínatiẽ, natürü nũma ga Tupana rü namaã yaxna naxĩnũ. Natürü i ñuxma ya Tupana rü nanamu i duũxũgü i guxũwama na naxcax nadaugũxũ rü nũxũ naxoexũ i nacũma i chixexũgü. ³¹Yerü nũma ga Tupana rü marü nũxũ naxuneta i wũxi i ngunexũ i nagu tá aixcũma guxũ i ñoma i naãnecũãx i duũxũgũna naçaxũ i norü maxũchiga. Rü marü nũxũ naxuneta ya

wũxi ya yatü ya Ngechuchu, rü yima tá nixĩ ya duũxũgũna çacü. Rü Tupana rü guxãxũma nũxũ nacuãxẽẽ ga yema ga yexguma Ngechuchuxũ wena namaxẽẽgu —ñanagürü ga Pauru. ³²Rü yexguma yema wena na namaxẽũchigaxũ naxĩnũẽgu ga duũxũgü, rü ñuxre ga nũmagü rü Pauruxũ nacugüẽ. Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Rü wenagu táxarü cuxũ itarũxĩnũ i ngẽmachiga —ñanagürügü. ³³Rü yexguma ga Pauru rü ínaxũxü ga natanüwa. ³⁴Natürü ñuxre ga duũxũgü rü Pauruwe narũxĩ, rü Ngechuchuxũ nayaxögü. Rü natanüwa nayexma ga Diuníchiu ga wũxi ga Areópagutanũxũ, rü wũxi ga ngecü ga Dámari ga ngĩẽga. Rü ñuxre ga togü rü ta nayaxögü.

Corítuwa nayexma ga Pauru

18 ¹Rü yemawena rü inaxũãchi ga Pauru ga Atenawa, rü ñane ga Corítuwa naxü. ²Rü yéma namaã inayarũxü ga wũxi ga yatü ga Aquiru ga Põtuanecũãx ga yexwacax Dumawa ga Itáriaanewa ne üxũ namãx ga Prisilamaãx. Rü yéma Corítuwa nayexma yerü Dumacũãxgüarü ãẽxgacü ga Cádiu nanamu ga na ínachoxũxũcax ga guxũma ga Yudfugü ga Dumawa. Rü Pauru rü naxũtagu nanaxũãne. ³Rü yexma nape rü naxchirunaxcax ga dũxenüãrü üwa nũgũmaã napuracüẽ yerü woetama yema nixĩ ga norü puracü ga Pauru rü Aquiru rü Prisila. ⁴Rü guxũ ga ngũxchigaarü ngunexũgu rü Yudfugüarü ngutaquexepataũwa naxũxũ ga Pauru, rü duũxũgũmaã nidexaxũ, rü nayaxucũxẽgũxũ. Rü yexgumarüü ta nayaxucũxẽgũxũ ga yema duũxũgü ga

tama Yudíugü ixíngüxü. ⁵Rü yixcamaxüira ínangugü ga Chira rü Timutéu ga Machedóniäwa ne íxü. Rü yexguma ínanaxüügü ga Pauru ga aixcuma poraäcü nüxü na yaxuxü ga Tupanaärü ore. Rü meäma Yudíugüxü nangúexë na Ngechuchu rü Tupana Nane ya Cristu na yíixü. ⁶Natürü nümagü ga yema Yudíugü rü ínanaxüügü ga Paurumaä na nanuëxü, rü namaä naguxchigagüxü. Rü yexguma ínapamüchiru ga Pauru, yerü yema nixí ga wüxi ga cuaxruü naxcax ga yema duüxügü na yemawa nüxü yacuaxächitanüxcax ga norü chixexü. Rü ñanagürü nüxü: —Pegagu tátama nixí i na ipeyarütauxexü, rü marü tama chaugagu tá nixí. Rü ñomaücüü i choma rü tá ngëma tama Yudíugü ixíngüxütanüwa chaxü —ñanagürü ga Pauru. ⁷Rü ínaxüxü ga guma ngutaquexepataüwa. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga Tíchiu ga Yuchugu äégaxü. Rü nüma rü Tupanaxü nangecháü rü yexma ngutaquexepataücwagu naxápata. Rü yemaxütawa naxü ga Pauru, rü yexma nape. ⁸Rü Cripu ga ngutaquexepataüärü äëxgacü rü namax rü guxüma ga naxäcügü rü Cori ya Ngechuchuaxü nayaxögü. Rü yexgumarüü ta rü muxüma ga Corítiucüäxgü rü nayaxögü ga yexguma nüxü naxínüëgu ga yema ore, rü ñuxüchi Pauru ínanabaiüxë. ⁹Rü wüxi ga chütaxü rü nangoxetü ga Pauru. Rü Cori ya Tupana namaä nidexa, rü ñanagürü: —iRü táxü i cumuüxü! iRü nüxü ixuama i chorü ore! iRü táxü i curüchianexü! ¹⁰—Erü choma rü chacuxütagu, rü taxüetáma chixexü cumaä taxü. Erü daa íñewa rü choxü nangëxma i muxüma i chorü duüxügü —ñanagürü ga Tupana. ¹¹Rü wüxi ga taunecüarü ngäxü

Corítiuwa nayexma ga Pauru. Rü yéma yema duüxügütanüwa namaä nangúexëëtae ga Tupanaärü ore. ¹²Natürü yexguma Acayaaneärü äëxgacü yixígu ga Garióü, rü yema Yudíugü rü wüxigu Pauruxü niyauxgü, rü äëxgacüpexewa nanagagü. ¹³Rü ñanagürügü nüxü ga guma äëxgacü: —Ñaa yatü rü duüxügüxü naxucyxë na Tupanaxü yacuaxüügüxcax rü tama naga na naxínüëxcax i tachiüñaneärü mugü —ñanagürügü. ¹⁴Rü Pauru marü nachonagücháü, natürü nüma ga äëxgacü ga Garióü rü yema Yudíugüxü nangäxü, rü ñanagürü: —Rü ngëxguma chi wüxi i taxü i chixexü naxüxgu, rü exna namáëtagu, rü ngëxguma chi nixí i choma i pexü ichaxínüxü, Pa Yudíugüx. ¹⁵—Natürü ngëma pecümachiga rü perü mugüchiga rü perü nguxëëtaechiga na yíixü, rü choma rü tama nüxü chacuáxcháü i ngëma. iRü pematama penamexëx! Rü choma rü tama ngëmachigaarü äëxgacü chixíxcháü —ñanagürü. ¹⁶Rü yexguma ínanawoxü ga yéma. ¹⁷Rü yexguma guxüma ga yema duüxügü rü Yudíugüarü ngutaquexepataüärü äëxgacü ga Chótenegu äégaxüxü yexma niyauxgü. Rü yexmatama äëxgacü ga Garióüpexegu nanaçuaixgü. Natürü nüma ga Garióü rü taxu ñanagürüama.

Pauru rü Aütioquíacax nataegu, rü ñuxüchi wenaxärü inaxüächí na norü tomaëxpüxcüna to ga nachiüñanegüwa nangeaxü ga Tupanaärü ore

¹⁸Rü yemawena rü muxüma ga ngunexü yéma Corítiuwa nayexma ga Pauru. Rü yixcama nüxü narümoxë ga yema yaxögüxü rü nüxna inaxüächí. Rü íñe ga

Chëcreawa naxü namaã ga Prisila rü Aquiru. Rü Chëcreawa nügü nidüpüxüeru ga Pauru yerü marü nayanguxëë ga wüxi ga uneta ga Tupanamaã nüxü yaxuxü. [Rü woetama yema nixi ga nacümagü ga Yudfugü ga yexgum a yanguxëëgüãxgu ga wüxi ga uneta ga Tupanamaã nüxü yaxuxü.] Rü ñuxüchi Chëcreaarü türewa rü wüxi ga wapurugu nichoü na Chíriaanewa naxüxüçax. ¹⁹Rü yexguma Epëchiuwa nangugügu, rü Pauru nüxna nixügachi ga Prisila rü Aquiru, rü Yudfugüarü ngutaquexepataüwa naxü. Rü yéma namaã nidexa ga yema Yudfugü ga guma ngutaquexepataüwa ngutaquexegüxüxü. ²⁰Rü yema Yudfugü, rü muxüma ga ngunexügü nüxü nacaaxügü ga yexma na naxäüxüçax, natürü ga nüma rü tama nanaxwaxe. ²¹Rü yemacax nüxü narümoxëãma, rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma Tupana naxwaxegu, rü wena táxarü pexçax chataegu —ñanagürü. Rü yemawena rü Epëchiuarü türewa nayarüxüe, rü inaxüächi. ²²Rü Checharéaarü türewa nangu, rü yéma ínaxüe. Rü ñuxüchi Yerucharéüwa naxü na nüxü yanamoxëxüçax ga guxüma ga yema yaxögüxü. Rü ñuxüchi Aütioquíawa naxü. ²³Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexü yéma Aütioquíawa nayexmagu, rü wenaxärü inaxüächi ga Pauru na wüxichigü ga iäne ga Gárateanewa rü Fríyiaanewa yexmagünewa íyadauxüçax rü yataäëxëëgüãxüçax ga guxüma ga yema yaxögüxü ga guma iänegüwa yexmagüxü.

**Aporu rü Epëchiuwa nüxü nixu
ga Tupanaärü ore**

²⁴Rü yexgumaücüü rü Epëchiuwa nangu ga wüxi ga Yudü ga Aporugu äëgaxü. Rü

nüma rü iäne ga Aleyãdríacüãx nixi, rü nüxü natauxcha ga duüxügüpexewa na yadexaxü. Rü meãma nüxü nacuaç ga Tupanaärü ore i ümatüxü. ²⁵Rü nüma meã nüxü nacuaç ga Cuáü ga baiüxëëruüärü nguxëëtae ga Cori ga Ngechuchuchiga, rü nüxü nacuaç na ñuxäcü Cuáü duüxügüxü íbaiüxëëxü. Natürü yexicaxütama nacuaç ga Ngechuchuchiga. Natürü poraäcü nataäëäcüma nidexa rü aixcüma nanangüxëë ga duüxügü. ²⁶Rü nüma ga Aporu rü tama namuüäcüma inanaxügü ga na yadexaxü ga Yudfugüarü ngutaquexepataüwa. Natürü yexguma Aporuxü naxínüëgu ga Prisila rü Aquiru, rü napatawa nanagagü na yexeraäcü namaã inanguxüxëäxüçax ga Ngechuchuchiga. ²⁷Rü yexguma Acayaanewa naxüxchaügu ga Aporu, rü yema yaxögüxü ga Epëchiucüãx nüxü narüngüxëëgü. Rü popera yéma namugü naxçax ga yema yaxögüxü ga Acayacüãx na meã Aporuxü nayauxgüxüçax. Rü yexguma Acayawa nanguxgu ga Aporu rü poraäcü nüxü narüngüxëë ga yema duüxügü ga Tupanaärü ngechaügagu Ngechuchuxü yaxögüxü. ²⁸Rü guxü ga duüxügüpexewa nüxü nüxü nacuaçëë ga poraäcü na ínatiüxü ga yema Yudfugü ga tama Ngechuchuxü cuáxchaügüxü. Rü nümagü ga Yudfugü rü taxücüriwama ñuxü ñanagürügü, yerü ga Aporu rü Tupanaärü ore ga ümatüxüwa meãma nüxü nanawex ga na Ngechuchu rü aixcüma Tupana Nane ya Cristu na yüxü.

Epëchiuwa nayexma ga Pauru

19 ¹Rü yexguma Corítiuwa nayexmayane ga Aporu, rü Pauru rü naxpüxanegu idaxü ga

namawa nixüpetü, rü Epéchiuwa nangu. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga yaxögüxü. ²Rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Marü penayaxuxü i Tupanaäe i Üünexü ga yexguma peyaxögügu? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxü, rü ñanagürügü: —Tama. Taguma nüxü taxinüêchiga na tacü yixü i Tupanaäe i Üünexü —ñanagürügü. ³Rü yexguma ga Pauru rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Texéaxü peyaxögüxü ga yexguma ípebaiügu? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxü, rü ñanagürügü: —Toma nüxü tayaxö ga yema Cuáü ga baiüxêruüärü ngxêetae —ñanagürügü. ⁴Rü yexguma ga Pauru rü ñanagürü nüxü: —Cuáü ínanabaiüxê ga yema duüxügü ga nüxü rüxoexü ga nacüma ga chixexü rü Tupanaçax daugüxü. Natürü yema duüxügümaä nüxü nixu ta na nüxü yaxögüäxüçax ga Ngechuchu ga naweama äcü —ñanagürü ga Pauru. ⁵Rü yexguma yemaxü naxinüêgu ga yema duüxügü rü ínbaiü naégagu ga Cori ya Ngechuchu. ⁶Rü yexguma Pauru rü yema yaxögüxüétügu naxümexgu, rü nüxna nangu ga Tupanaäe i Üünexü, rü to ga nagawachigü nidexagü, rü nüxü nixügü ga Tupanaärü ore. ⁷Rü maneca 12 ga yatü nixigü ga yema duüxügü. ⁸Rü tomaëxpüx ga tauemacü yéma nayexma ga Pauru. Rü Yudíugüarü ngutaquexepataüwa naxüxü rü tama namuüäcüma nüxü nixuuxü ga Tupanaärü ore. Rü nanangüxêe na ñuxäcü äëxgacü na yixü ya Tupana, rü nüxü nanangüchaüxêe na Ngechuchuaxü yaxögüäxüçax. ⁹Natürü nayexma ga ñuxre ga duüxügü ga tama

nüxü cuäxgüchaüxü rü tama yaxögüchaüxü. Rü nümagü inanaxügü ga na yema muxüma ga duüxügüpexewa chixexü yaxugüexü nachigagu ga Cori ga Ngechuchu. Rü yemaçax nüxna nixügachi ga Pauru, rü toxnamana nanagagü ga yema yaxögüxü. Rü guxü ga ngunexügu namaä nüxü nixuchiga ga ore nawa ga wüxi ga ngutaquexepataü ga Tiranuärü ngüepataü ga naéga. ¹⁰Rü yemaäcü nanaxü ga taxre ga taunecü, rü yemaäcü guxüma ga Áchiacüäxgü ga Yudíugü rü Griégugü rü nüxü naxinüê ga Cori ya Tupanaärü ore. ¹¹Rü Tupana Pauruxü narüngüxêe ga na naxüäxü ga taxügü ga mexügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü. ¹²Rü aixrüxü ga norü dechugü ga Pauru rü naxchirugü rü duüxügü rü yema idaaweexüxütawa nanangegü. Rü yexguma yema idaaweexü nüxü ingögügüga yema naxchiru rü exna dechu, rü naxçax nitaanegü. Rü yema duüxügü ga ngoxoäxgüxü rü ta naxçax nitaanegü. ¹³Natürü nayexma ga ñuxre ga Yudíugü ga íanegüwachigü ixíetanüxü rü ngoxogüarü woxüwa puraciexü. Rü nüxü naxügü na Cori ya Ngechuchuégagu na ínawoxüäxü ga ngoxogü nawa ga yema duüxügü ga ngoxoäxgüxü. Rü ñanagürügü: —Ngechuchu ya Pauru nüxü ixuchigacüégagu pexü tamu na ípechoxüxüçax —ñanagürügü ga yema Yudíugü. ¹⁴Rü yema 7 ga yema ügüxü, rü wüxi ga Yudíugüarü paigüarü äëxgacü ga Echebagu äégaxü nanegü nixigü. ¹⁵Natürü wüxi ga ngunexügu ga yexguma wüxi ga ngoxoxü ínatäxüchigüchaügu, rü yema ngoxo

nanangãxũ, rü ñanagürü: —Nüxũ chacuax ya Ngechuchu, rü nüxũ chacuax ya Pauru na texé yĩxũ. ¿Natürü i pema rü texégü pixígü? —ñanagürü. ¹⁶Rü yexguma ga yema yatü ga ngoxoáxũ rü yema duũxügü ga ínataxüchigüchaũxüna nayuxu, rü nüxũ narüporamaë ga guxüma, rü ínanagáuũxüne. Rü yemaäcü ngexchiruxüma rü napíexüma nibuxmü ga guma íwa. ¹⁷Rü guxüma ga Yudíugü rü Griégugü ga Epéchiuwa yexmagüxũ rü nüxũ nacuáchiga ga yema. Rü poraäcü namuüë ga guxüma. Rü yemaäcü yexeraäcü natachiga ga Cori ga Ngechuchu ga yéma. ¹⁸Rü muxüma ga yema yaxögüxũ rü yéma ningugüetanü, rü guxũ ga duũxügüpexewa nüxũ nixugüechigü ga nüma rü ta na nayüüechiréxũ, natürü tá nüxũ na naxoexũ ga yema. ¹⁹Rü muxüma ga yema iyüüechiréxũ, rü yéma nanana ga norü poperagü ga yuüpane ga nawa nangüexũ, rü guxäpexewa ínanagu. Rü yexguma nangugügüägu ga natanü ga yema poperagü, rü maneca 50,000 tachinü ga díëru ga tatanüxüwa nangu. ²⁰Rü yemaäcü ga Cori ya Tupanaärü ore, rü yexeraäcü nixüchigü, rü yexeraäcü duũxügü nüxũ nadau na ñuxäcü naporaxũ ga yema ore. ²¹Rü yemawena ga Pauru, rü nagu narüxĩnũ ga Machedóniãñewa rü Acayaanewaxíra na naxüxũ, rü yéma ñuxüchi Yerucharéüwa na naxüxũ. Yerü yema ñanagürü: —Rü ngéma Yerucharéüwa tá chaxũ, rü yixcama rü Dumawa rü tá ta chaxũ —ñanagürü. ²²Rü yemaçax nügüpexegu Machedóniãñewa

nanamugü ga taxre ga norü ngüxëëruũ ga Timutéu rü Eratu. Natürü nüma ga Pauru rü ñuxre ga ngunexũ Áchiagu narüxãüx.

Nanuë ga duũxügü ga Epéchiuwa

²³Rü yexgumaücüü rü Epéchiuwa rü nanaxíxächitanüäë ga duũxügü, rü poraäcü nanuë nachigagu ga Cori ya Tupanaärü ore. ²⁴Rü yemaäcü naxüpetü nagagu ga wüxi ga yatü ga díërumüwa puracüxũ ga Demétriugu äégaxũ. Rü nüma rü ínanaxüxũ ga norü tupana ga Atemíchaarü tupaucachicüñaxägü ga díërumünaxçax. Rü nayexma ga muxüma ga norü puracütanüxũ ga yemawa puracüexũ. Rü guxüma poraäcü meã nüxũ naxätanü ga yema puracü. ²⁵Rü nüma ga Demétriü rü nanangutaquexexëë ga guxüma ga puracütanüxũ ga yemawa puracüexũ, rü ñanagürü nüxũ: —Pa Chomüçügüx, meã nüxũ pecuaxgü na ñaã tórü díërumüärü puracügu na ngíxũ iyaxuxũ i tórü díëru. ²⁶Rü marü nüxũ pedaugü i ngéma Pauru rü nüxũ pexĩnüë na ñuxäcü yaxucüxëgüxũ i duũxügü, rü ñuxäcü namaã nüxũ yaxuxũ na tama aixcüma tupanagü yĩxũ i ngéma tupanagü i yixema ixügüxũ. Rü ngémaäcü muxüma i duũxügüxũ nüxũ narüxoexëë na tama tórü tupanagüaxũ yaxögüxãüçax. Rü tama núma Epéchiuwaxicatama ngëxũ nawagü natürü wixguxüchi taax guxũ i Áchiaañewa ngémaäcü chixri nayaxucüxëgü i duũxügü. ²⁷Rü pema nüxũ pecuax rü tórü puracüçax rü naxäücüma i ngéma. Rü wüxi i chixexũ ta nixĩ i naxçax i tórü tupana i Atemíchaarü tupauca ya taxüne. Rü

ñuxma rü muxüma i duüxügü rü ngixü nangechaü i Atemícha i guxü i Áchiaanewa rü guxü i nañewa. Natürü ngëma Pauruarü ucuxëgagu rü düxwa taxuxütáma ngixü nangechaü i duüxügü, rü ngëmaäcü düxwa inaärüxo tá ta i tórü puracü —ñanagürü ga Demétrü. ²⁸Rü yexguma yemaxü naxĩnüëgu, rü poraäcü nanuë, rü tagaäcü ñanagürügü: —iNamaxü i Epéchiucüãxgüarü tupana i Atemícha! —ñanagürügü. ²⁹Rü guxüma ga yema ñanecüãxgü rü poraäcü yexma ínátüeäë. Rü ínánayauxü ga Gayu rü Aritárcu ga Machedóniãanecüãxgü ga Paurumücügü, rü guma í ga ñañeärü ngutaquexepataüwa nanagauxütanü. ³⁰Rü Pauru rü ta yexma naxücuchaü na yema duüxügümaä yadexaxüçax, natürü yema yaxögüxü nüxna nanachüxu ga yexma na naxücuxü. ³¹Rü yema Áchiaaneärü äëxgacügütanüwa rü nayexma ga ñuxre ga Paurumücügü ixügüxü. Rü nümagü rü ta Pauruxütawa namugagü na tama yema ngutaquexechicagu naxücuxüçax. ³²Rü yoxni ga duüxügü ga yema ínangutaquexegüxüwa, rü nümaxü rü wüxi ga oremaä aita naxüë, rü togü ga to ga oremaä aita naxüë. Yerü poraäcü nanaxĩxächiäëgü ga guxüma ga yema duüxügü ga yéma ngutaquexegüxü. Rü muxüma rü tama nüxü nacuxgü ga tacüçax na nangutaquexegüxü. ³³Natürü yéma nayexma ga wüxi ga Yudü ga Arégu äégaxü. Rü yema togü ga Yudügü rü namaä nüxü nixu ga tacüçax na nangutaquexexü. Rü duüxügüpexewa nanamugü na yadexaxüçax rü naétüwa nachogüxüçax ga yema Yudügü ga

yéma yexmagüxü. Rü nüma ga Aré rü naxunagümexë na iyanachianegüxüçax ga duüxügü, na namaä yadexaxüçax. ³⁴Natürü yexguma nüxü yacuaxächitanügu ga Aré rü Yudü na yĩxü, rü guxüma ga yema duüxügü rü wüxigu tagaäcü aita naxüë. Rü taxre ga ngora ninge ga na tagaäcü ñagüxü: —iNamaxü i Epéchiucüãxgüarü tupana i Atemícha! —ñagüxü. ³⁵Rü düxwa yema ñañeärü äëxgacü nanachiächixëë ga yema muxüma ga duüxügü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Epéchiucüãxgüx, guxüma i duüxügü nüxü nacux na Atemíchaarü tupauca ya taxüñeärü dauruü na ixügüxü. Rü guxüma nüxü nacux na núma tüxü nangëxmaxü i Atemíchachicünaxä i daxüwa rünguxü. ³⁶—Rü ñuxma na guxüma nüxü na cuáxü na aixcüma yĩxü i ngëma, rü name nixí na pechiächixü, rü taxuüma i chixexü pexüexü. ³⁷—Erü ñañ yatügü i nuä pegagüxü, rü taxuüma i chixexü ngímaä naxügü i tórü tupana, rü tama chixexü nixugüë ngíchigagu. ³⁸—Rü ngëxguma chi Demétrü rü ngëma namücügü i namaä napuracüexü rü nüxü nangëxmagu i tacü i tama norü me ixüxü, rü nangëxma i ngutaquexechicagu i ngextá äëxgacügü duüxügüxü fíçagüxüwa. Rü name nixí na ngëma äëxgacügüpexewa namexëäxü i tacü i tama norü me ixüxü. ³⁹—Rü ngëxguma nangëxmagu i tacü i to i perü guxchaxügü, rü name nixí i ñañeärü äëxgacügüarü ngutaquexewa penamexëë i ngëma. ⁴⁰—Erü ñuxma rü taxäcümamaxügü rü ngürüächí äëxgacü ya tacü ya Dumawa ngëxmacü rü tüxna tá naxçax naca i ngëma ñuxma

ngupetüxü. Erü aixcuma taxumaãma tanangãxüëga i ãëxgacü, ega tüxna nacaxgu naxcax i ñaã ngutaquexe i nawa pexãügatanüxü —ñanagürü. ⁴¹Rü yexguma marü yema ñaxguwena, rü inayamugü ga yema duüxügü.

Machedóniãñewa rü

Griégugüchiüñewa naxü ga Pauru

20 ¹Rü yexguma marü nangupetügu ga yema na íyacucuxü ga duüxügü, rü Pauru naxcax nangema ga yema yaxögüxü na yaxucüxëgüãxüçax. Rü yexguma marü namaã nüxü nachaugu, rü nüxü narümoxë, rü inaxüãchi ga Machedóniãñewa na naxüxü. ²Rü yexguma yema naãnewa yaxüpetügu, rü taãëxü ga oremaã nayaxucüxëgü ga yema yaxögüxü ga wüxichigü ga iãnewa yexmagüxü. Rü yemaãcü Griégugüchiüñewa nangu. ³Rü yéma nayexma ga tomaëxpüx ga tauemacü. Rü yexguma marü inaxüãchichaügu ga Chíríaanewa na naxüxü, rü tama wapurugu nixü yerü nüxü nacuáchiga ga na ñuxre ga Yudfugü yamãxgüchaüxü. Rü yemacax nagu narüxínü ga dauxchitagu na nataeguxü, rü wenaxãrü Machedóniãñewa na naxüpetüxü. ⁴Rü inayaxümücügü ga Chópate ga Beréacüãx ga Píu nane, rü Aritárcu rü Següdu ga Techarónicacüãxgü, rü Gayu ga Derbecüãx, rü Timutéu, rü Tíquicu, rü Turuquínu ga Áchiaanecüãxgü. ⁵Rü yema yatügü rü nüxíra topexegu naxägü, rü Túruawa toxü nayarünguxëëgü. ⁶Rü nawena ga yema Yudfugüariü peta ga üpetüchiga ga pãü ga ngeariü puxëëruüáxü nagu nangöxgüxü, rü wapurugu Piripuwa itaxüãchi. Rü wüximëëxpüx ga ngunexü

ngupetügu, rü Túruagu nüxü tayangaugü ga yema topexegu ägüxü. Rü yexma tarücho ga 7 ga ngunexü.

Túruagu nanaxüãne ga Pauru

⁷Rü yema yüxüariü ngunexügu rü tangutaquexegü namaã ga yema yaxögüxü na tanangóxüçax ga pãü ga bücuxü yema Ngechuchu toxü ngüexëëxüüü. Rü yema yaxögüxümaã nidexa ga Pauru. Rü nanamaãxëë ga norü dexa ñuxmata ngãxüciwa nangu, yerü moxüãcü inaxüãchichaü. ⁸⁻⁹Rü daxüwa ga guma ípataarü tomaëxpüxchiüwa yexmaxü ga ucapuwa tangutaquexegü. Rü namu ga omü ga yéma naígüxü. Rü nayexma ga wüxi ga ngextüxücü ga Eutícugu äëgacü. Rü yéma wüxi ga yema ucaputapüxariü iãxwa narüto. Natürü ga Pauruariü dexa, rü poraãcü namãx. Rü yemacax ga guma ngextüxücü rü poraãcü nayaxta, rü düxwa nipeãchi rü yema iãxwa narüngu, rü ñaxtüanegu nangu. Rü yéma yucüma nanayauxgü. ¹⁰Rü ínarüxí ga Pauru, rü nayanawüxüchi ga guma ngextüxücü, rü duüxügüxü ñanagürü: —iTãxü i pebaixãchiexü, erü namaxü nixí! —ñanagürü. ¹¹Rü yexguma wenaxãrü daxü naxí, rü inanabücu ga yema pãü, rü nanangöx. Rü wenaxãrü nidexa ñuxmata yangune, rü yexguma inaxüãchi. ¹²Rü guma ngextüxücü rü maxücü napatawa nanagagü. Rü yemacax poraãcü nataãëgü ga guxüma ga nümagü.

Túruawa inaxüãchi ga Pauru rü Miretuwa naxü

¹³Rü yexguma ga Pauru rü ñanagürü: —Dauxchitagu tá chixü ñuxmatáta iãne ya Achuwa changu na ngéma pexü

chixüexüçax —ñanagürü. Rü yemaçax ga toma rü wapurugu tichoñ rü yoxni napexegu taxí ñuxmata Achuwa tangugü. ¹⁴Rü yexguma Achugu Paurumaã togü tayangauxgu, rü yéma toxü nixüe. Rü tachopetü ga yéma ñuxmata Miterénewa tangugü. ¹⁵Rü yéma itaxiãchi rü moxüãcü Chíuarü toxmãxtawa tachopetü. Rü yemaãrü moxüãcü Chamowa tangugü. Rü yemaãrü moxüãcüama Miretuwa tangugü. ¹⁶Rü yemaãcü itixí yerü ga Pauru rü tama Áchiaanegu nanuxcüchañ. Yerü nanaxwaxe ga paxa Yerucharéüwa na nanguxü naxçax ga Pêtecóstearü ngunexü. Rü yemaçax nagu narüxinü na tama Epéchiugu iyadauxü.

**Yaxögüxüärü äëxgacügü ga
Epéchiucüãxmaã nidexa ga Pauru**

¹⁷Natürü yexguma Miretuwa tangugügu rü Epéchiuwa naxçax namuga ga Pauru na naxütawa naxiüçax ga yema yaxögüxüärü äëxgacügü ga Epéchiucüãx. ¹⁸Rü yexguma Pauruxütawa nangugügu, rü ñanagürü nüxü: —Pema meã nüxü pecuaxgü ga ñuxäcü pepexewa na chamaxüxü ga guxügu ga yexguma noxritama nuã Áchiaanewa chaxüxgu. ¹⁹Rü guxüguma ga yexguma petaniüwa chayexmagu, rü meãma chanaxü ga Cori ya Tupanaãrü puracü, taguma chaugü chicuaxüüãcüma. Rü woo muëxpüxcüna poraãcü changechaügu, nagagu ga yema chixexü ga chomaã naxügüchañxü ga Yudiügü, natürü naétüwa chanaxüama ga yema puracü. ²⁰Rü taguma íchayachaxãchi ga pemaã nüxü na chixuxü ga guxüma ga yema ore ga perü mexüçax ixixü. Rü guxü

ga duüxügüpepexewa, rü pepatagüwa rü ta pexü changüexë ga yema ore. ²¹Rü Yudiügümaã rü yema tama Yudiügü ixigüxümaã nüxü chixu na namexü ga na nüxü naxoexüçax ga norü chixexügü rü Tupanaga naxüüexüçax, rü nüxü na yaxögüãxüçax ga tórü Cori ya Ngechuchu. ²²Rü ñuxma rü Yerucharéüwa chaxü erü Tupanaãe i Üünexü rü ngéma choxü namu. Natürü tama nüxü chacuax na tacü tá choxü ipetüxü i ngéma. ²³Rü ngéma nüxü chacuaxü nixí i duüxügü tá choxü napoxcu rü guxchaxügü tá choxü naxüpetü i Yerucharéüwa. Rü ngëxícatama nixí i chomaã nüxü yaxuxü i Tupanaãe i Üünexü i guxüne ya iãne i ngextá íchixügüxüwa. ²⁴Natürü tama ngéma äücümaxügu charüxinü erü nüétama nixí ega woo chayuxgu. Natürü ngéma chanaxwaxexü nixí na taãëãcüma chapuracüamaxü na meã chayanguëëxüçax i ngéma puracü ga tórü Cori ya Ngechuchu choxna äxü rü nüxü chixuxüçax i norü ore i mexü na ñuxäcü Tupana tüxü ngechañxü. ²⁵Rü ñuxma rü marü nüxü chacuax rü tagutáma wena choxü pedaugü i pema ga marü pemaã nüxü chixuxe na ñuxäcü äëxgacü na yixü ya Tupana. ²⁶Rü ngëmacax i ñoma i ngunexügu rü pemaã nüxü chixu rü marü tama chaugagu nixí ega texë petaniüwa iyarütaxgu. ²⁷Erü marü meãma pemaã nüxü chixu i guxüma i ngéma Tupana pexü naxwaxexü, rü taxuüma íchicux. ²⁸Rü ngëmacax i ñuxma rü penaxwaxe na pexuãëgüxü rü meã nüxna pedaugüxü i guxüma i yaxögüxü i petaniüwa ngëmagüxü. Erü ngéma nixí i Tupanaãxë i Üünexü nagu pexü mugüxü na nüxna pedaugüxüçax i ngéma Tupanaãrü

duñxügü i yaxögüxü i Ngechuchu nagümaâtama naxçax taxexü. ²⁹Choma nüxü chachuax rü ngëxguma íchixüxgu, rü chowena tá pexçax nuá naxí i togü i duñxügü. Rü tá nanachixexëéchaü i ngëma yaxögüxü ñoma airugü i idüraexü i carnerugüxü ngíachixëëxürüü. ³⁰Rü woo petaniüwatátama nangëxmagü i nümaxü i tá doramaremaâ nangüxëëxü i ngëma yaxögüxü na nüguüwe naxíxëëäxüçax.

³¹iPegüna pedaügü, rü nüxna pecuaxächie na ñuxäcü tomaëxpüx ga taunecügu rü ngunecü rü chütacü rü taguma íchayachaxächixü ga pexçax chaxauxäcüma na pexü chixucuxëgüxü ga wüxichigü! ³²Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgüx, rü Tupana pexü chamugü. Rü chanaxwaxe i naga pexínüë i norü ore i tüxü nüxü cuaxëëxü na ñuxäcü poraäcü tüxü nangechaüxü. Erü ngëma norü ore tá pexü naporaexëë na tórü Coricax pemaxëxüçax rü pexü nangëxmaxüçax i pechica namaâ i guxüma i duñxügü i Tupana idexechixü. ³³Choma rü taxuguma chaugüçax chanaxwaxe ga texéarü diëru rü texéchiru. ³⁴Rü pematama rü meâ nüxü pecuax ga ñuxäcü daa choxmëxmaâ na chapuracüxü naxçax ga yema choxü rü chomüçügüaxü taxuxü. ³⁵Rü guxüguma meâ pexü changüxëë na ngëmaäcü pepuracüxü na nüxü perüngüxëëxüçax i ngëma duñxügü i nüxü nataxuxü. Rü name nixí na nüxna pecuaxächie xü i Cori ya Ngechuchuarü ore ga nümatama ñaxü:

“Rü narümemae nixí i pema na toguena penaxäxü rü tama i tüma pexna tanaxäxü”, ñaxü. ³⁶Rü yexguma yema ñaxguwena ga Pauru, rü inacaxápüxü namaâ ga guxüma, rü nayumüxë. ³⁷Rü

guxüma poraäcü naxauxe, rü Pauruna nanañxächigü, rü nüxü nachüxgü.

³⁸Yerü poraäcü nangechaüë naxçax ga yema ore ga namaâ nüxü yaxuxü ga:

“Mariü tagutáma wena choxü pedaügü” ñaxü. Rü nümagü ínayaxümücügü ñuxmata wapuruwa nangu.

Yerucharéüwa naxü ga Pauru

21 ¹Rü yexguma nüxna itaxíächi ga yema yaxögüxü, rü wapurugu tichoü. Rü Cochu ga capaxüçax noxtacüma tichaetaxü. Rü moxüäcü rü Rodawa taxí. Rü yéma itaxíächi, rü Pátarawa tangugü. ²Rü yexma nüxü tayangau ga wüxi ga wapuru ga Peníchiawa üxüne. Rü nagu tichoü, rü itaxíächi. ³Rü yixcamaxüra nüxü tadaügü ga Chipre. Rü torü toxwecüwawaama naxü, rü nüxü tachopetü. Rü itíñaxwetaxü ñuxmata Chíríaanewa tangugü. Rü Tiruwa ítachoü, yerü yéma nixí ga ínanuñäcuxü ga guma wapuru. ⁴Rü yexma nüxü tayangau ga yémacüçax ga yaxögüxü, rü 7 ga ngunexü yéma natanüwa tayexmagü. Rü Tupanaäë i Üünexü nayadexagüxëë ga yema yaxögüxü, rü Pauruxü ñanagürügü: —iTäxü i Yerucharéüwa cuxüxü! —ñanagürügü. ⁵Natürü yexguma nangupetügu ga yema 7 ga ngunexügü, rü itaxíächi. Rü yema yaxögüxü rü towe narüxí. Rü naxmaxmaächigü rü naxäcügümaächigü toxü ínixümücügü ga guxüma ñuxmata guma íañechipenüwa tangugü. Rü yexma naxnüçügü tacaxgüápüxü, rü tayumüxëgü. ⁶Rü yexguma ga toma rü nüxü tarümoxëgü, rü tichoü ga

wapuruwa. Rü nümagü rü napatacax nawoegu. ⁷Rü toma rü Tiruwa itaxĩachi rü Turemáidawa tangugü. Rü yéma ítachoñ, yerü yexma nayacuax ga wapurugu na taxĩxũ. Rü nüxũ tarümoxëgü ga yema yaxögüxũ ga yéma yexmagüxũ, rü wüxi ga ngunexũ natanügu tarücho. ⁸Rü moxũäcü itaxĩachi ga yéma, rü Checharéawa tangugü. Rü Piripi ga Tupanaärü orearü uruũpatawa taxĩ. Rü nüma rü yema 7 ga ngũxëëruüğü ga tupaucana daugüxũtanüxũ nixĩ. Rü yexma naxũtagu tapegü. ⁹Rü nüma nüxũ iyexma ga ägümücü ga naxäcügü ga taguma ixätecü ga Tupanaärü orexũ ixugüecü. ¹⁰Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexũ yéma tayexmagügu, rü Yudéaanewa ne naxũ ga wüxi ga Tupanaärü orearü uruũ ga Agabugu äégaxũ. ¹¹Rü yexguma toxũtawa nanguxgu ga Agabu, rü nanayaxu ga Pauruarü goyexũ. Rü namaã nügü ninaïxgücutü, rü nügü nináïmex, rü ñanagürü: —Tupanaäe i Üünexũ marü chomaã nidexa rü ñanagürü:

“Rü ñaäcü tá nayanaïxgü i Yudfugü i Yerucharéüwa i ñaã goyexũärü yora. Rü ngëma duüxügü i tama Yudfugü ixïgüxũna tá nanamugü”, ñanagürü. ¹²Rü yexguma yema orexũ taxĩnüëgu, rü toma rü yema Checharéacũäxgümaã Pauruxũ tacaaxügü ga tama Yerucharéüwa na naxũxüçax. ¹³Natürü nüma ga Pauru rü toxũ nangäxũ rü ñanagürü: —¿Tüxcüü pexauxe rü choxũ pengechaüxëë? Choma rü íchamemare na chináïxũ. Rü ngëxgumarüü ta rü marü íchame na Yerucharéügu chayuxũ naxçax ya Cori ya Ngechuchu

—ñanagürü. ¹⁴Rü yexguma marü taxuacüma tanachuxugu, rü tachianemare, rü ñatarügü: —iËcü yangu i Cori ya Tupanaärü ngúchañ! —ñatarügügü. ¹⁵Rü yemawena rü togü tamexëëgü, rü Yerucharéüwa taxĩ. ¹⁶Rü towe narüxĩ ga ñuxre ga yaxögüxũ ga Checharéacũäxgü, rü Machóũpatawa toxũ nagagü. Rü nüma nixĩ ga wüxi ga Chíperecũäx ga üpamama woetama yaxõxũ. Rü naxũtagu tapegüxũ.

Chaũtiáguxũtagu nanaxũäne ga Pauru

¹⁷Rü yexguma Yerucharéüwa tangugügu, rü yema yaxögüxũ rü taäëacüma toxũ nayauxgü. ¹⁸Rü moxũäcü ga Pauru rü tomaã Chaũtiáguxũtagu nanaxũäne. Rü yéma nangutaquexegü ga guxũma ga yaxögüxũärü äëxgacügü. ¹⁹Rü nüxũ narümoxë ga Pauru, rü ñuxüchi meäma namaã nüxũ nixu ga guxũma ga yema Tupana üxũ ga yexguma yema tama Yudfugü ixïgüxũmaã nüxũ yaxuxgu ga Tupanaärü ore. ²⁰Rü yexguma Pauruarü orexũ naxĩnüëgu ga nümagü, rü Tupanaxũ nicuaxüüğü. Rü ñanagürügü Pauruxũ: —Düçax, Pa Toeneëx, cuma nüxũ cucuax rü nangëxma i muxüchixũ i Yudfugü i yaxögüxũ. Rü guxũma i nümagü rü nanaxwaxegü na nagu naxĩxũ i ngëma mugü ga Moïché ümatüxũ. ²¹Natürü ga togü ga tama yaxögüxũ rü marü namaã nüxũ nixugügü na cuma rü cunangüexëëxũ i guxũma i Yudfugü i togü i nachiüänewa ngëxmagüxũ, na tama naga naxĩnüëxüçax i ngëma mugü ga Moïché ümatüxũ. Rü marü namaã nüxũ nixugügü na cunangüexëëxũ na tama

tüxü ínawüchaxmüpexechiräxüçax ya nanegü, rü na tama naga naxünüëxüçax i tacümagü ga Moiché tüxü muxü.
²²¿Tacü tá ixüexü i ñuxmax? Erü ngëma Yudfugü i yaxögüxü rü aixcuma tá nüxü nacuaxgü na marü nüa cunguxü.²³ iRü ngëmacax name nixi na cunaxüxü i ngëma tá cuma nüxü tixuxü! Nuã totanüwa nangëxma i ägümücü i yatügü i yanguxëëchäxü i wüxi i uneta i Tupanamaa nüxü yaxuxü.²⁴ iNgëma tupauca ya taxünewa nagagü, rü wüxigu namaa yanguxëë i ngëma tacüma ga Moiché tüxna äxü, rü Tupanapexewa pegü peyamexëëgü! iRü nüxü naxütanü i ñuxregu nüxü naxätanü na yadüpüxüerugüxüçax i ngëma yatügü na ngëmaäcü yanguxëëgüäxüçax i norü unetagu ! Rü ngëmawa rü guxüma i ngëma Yudfugü rü tá nüxü nacuaxgü na aixcuma cuma rü ta naga cuxünüxüxü i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü rü tama aixcuma na yüxü ga yema ore ga cuchiga ga nüxü yaxugüexü.²⁵ Rü ñuxüchi ngëma yaxögüxü i tama Yudfugü ixügüxü, rü marü naxçax tanaxümatü ga torü ore na tama nangögüäxüçax i tacü i namachi i marü togü norü tupanetachicünaxgüxü namaa icuaxüügüxü, rü tama na nangögüäxüçax ya nagü, rü tama nangögüäxüçax i naëxügü rü exna naxünagü i wëxnaäxü, rü tama nai i ngëma rü exna nai ya yatümaa inapexüçax —ñanagürügü.

Tupauca ga taxünegu Pauruxü niyaxgü

²⁶Rü yexguma ga Pauru rü yéma tupauca ga taxünewa nanagagü ga

yema ägümücü ga yatügü. Rü moxüäcü rü Tupanapexewa nügü namexëë ga Pauru wüxigu namaa ga yema yatügü. Rü ñuxüchi guma tupauca ga taxünegu namaa naxücu na paimaa nüxü yaxuxüçax na 7 ga ngunexügu tá yüxü na yanguxëëgüäxü ga yema norü uneta ga Tupanamaa nüxü yaxugüxü, rü yemawena rü tá na inaxãmaregüäxü ga norü ämaregü ga Tupanaxü namaa yacuaxüügüxü ga wüxichigü.²⁷ Rü yexguma marü nagüxchäügu ga yema 7 ga ngunexü, rü ñuxre ga Yudfugü ga Áchiaanecüäxgü rü Pauruxü nadaugü ga tupauca ga taxünewa. Rü yema Yudfugü rü duüxügüxü nanuëxëë na Pauruxü yayauxgüxüçax. Rü yemacax Pauruna nayuxgü.²⁸ Rü tagaäcü aita naxüe ñaxümaa: —Pa Tomücügü Pa Yudfugüx, iPaxa toxü perüngüxëë! Ñaa nixi i ngëma yatü i guxüwama yangüexëëchigüxü i duüxügü na taxchi naxaïexüçax i yixema i Yudfugü, rü naxchi na naxaïexüçax i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü rü daa tupauca ya taxüne. Rü naëtüwa i ñuxmax rü nuxa daa tupauca ya taxünegu nanamucu i ñuxre i duüxügü i tama tacümagu ixü, rü ngëmaäcü nanaxüxaxëë i ñaa nachica i üünexü —ñanagürügü.²⁹ Rü yema ñanagürügü yerü üpaacü Yerucharëüwa Paurumaa nüxü nadaugü ga Turuquínu ga wüxi ga Epéchiucüäx ga tama Yudü ixüxü. Rü nüxü nacuaxgügu rü Pauru marü yexma nanaxüxaxëë ga tupauca ga taxünegu.³⁰ Rü guxüma ga yema ñanecüäxgü rü poraäcü nanuë. Rü tupauca ga taxüneçax nibuxmü, rü Pauruxü niyaxgü, rü tupaucaarü ñäxtüwa nanatüchigügü. Rü yexguma

paxa nanawãxtagü ga guma tupauca ga taxũneärü iãxgü. ³¹Rü yexguma Pauruxü yamãxgüchaũgu ga duũxũgü, rü Dumacũãx ga churaragüarü ãëxgacüxütawa nanguchiga ga ore na guxũwama ga Yerucharéüwa rü na nanuëxü ga duũxũgü. ³²Rü yexgumatama ga guma churaragüarü ãëxgacü rü nanangutaquëxexëë ga yema norü capitãũgü namaã ga norü churaragü, rü paxa yema duũxũgü íyexmagüxüwa naxí. Rü yexguma guma ãëxgacüxü rü yema churaragüxü nadaugügu ga duũxũgü, rü ínayachaxãchigü ga na Pauruxü yamãxgüxü. ³³Rü yexguma ga guma ãëxgacü rü Paurucax nixü rü nayayaxu. Rü nanamu na taxre ga cadenamaã na yanãixgüãxüçax. Rü nüxna naca na texë yĩxü, rü tacü naxixü. ³⁴Natürü yema muxüma ga duũxũgü rü toxica ga oremaã aita naxüe ga wüxichigü. Rü yexguma taxuacüma meã nüxü nacuçxgu ga tacüçax na nanuëxü, rü guma ãëxgacü rü nanamu na churaragüpatawa Pauruxü nagagüxü. ³⁵⁻³⁶Rü yexguma churaragüpataarü toxõnewa nanguxgu ga Pauru, rü churaragü nayangetaũgü naxchaxwa ga yema muxüma ga duũxũgü, yerü nanuëxüchi rü nawe nicaetanü rü ñanagürügü: —iYamãxüchi! —ñanagürügü.

**Pauru rü duũxũgüpëxewa
nügüétüwa nidexa**

³⁷Rü yexguma marü churaragüpatagu yamucuchigüchaũgu rü Pauru rü Griégugawa guma ãëxgacüna naca rü ñanagürü: —¿Cuxü namexü na cumaã

nüxü chixuxü i wüxi i ore? —ñanagürü. Rü nüma ga ãëxgacü nanangãxü rü ñanagürü: —Ejna nüxü cucuax na Griégugawa quidexaxü. ³⁸¿Tama ejna cuma yĩxü i Equitucũãx ga üpaxüra rü duũxũgüxü cunuëxëxü na ãëxgacümaã nügü naðaixüçax rü dauxchitawa ga taxüema íxãpataxüwa cunagagüxü ga 4000 ga yatügü ga máëtaxügü? —ñanagürü. ³⁹Rü yexguma ga Pauru rü nanangãxü, rü ñanagürü: —Choma rü Yudüfu chixí, rü Tarsucũãx chixí. Rü Chiríchiaanewa rü yima nixí ya wüxi ya iãne ya taxüchine. Rü ngëxguma curü me yixígu, rü cuxna chaca na duũxũgümaã chidexaxüçax —ñanagürü. ⁴⁰Rü yexguma ga guma ãëxgacü rü: —Ngü —ñanagürü. Rü nüma ga Pauru, rü churaragüpataarü toxõnegu nachinagü, rü naxunagümëxë na nachiaçhixüçax ga duũxũgü. Rü yexguma nachiaçhiegü, rü Yudüfugawa nidexa, rü ñanagürü nüxü:

22 ¹—Pa Chautanüxügüx, irü choxü iperüxĩnüë i ngëma ñuxma tá pemaã nüxü chixuxü na chaugüétüwa chidexaxüçax! —ñanagürü. ²Rü yexguma nüxü naxĩnüëgu ga na Yudüfugawa namaã yadexaxü, rü yexeraãcü inayarüchianegü. Rü yexguma namaã yadexagu ga Pauru, rü ñanagürü: ³—Choma rü Yudüfu chixí, rü Chiríchiaanearü iãne ga Tarsugu chabu. Natürü doma iãne ya Yerucharéüwa chaya, rü Gamaniéu nixí ga chorü nguxëëruü. Rü meãma nawa changux ga guxüma ga mugü ga nuxcümãũgüxü ga tórü oxigü nagu íxü. Rü guxüguma naxçax chadau na guxüma i chorü

ngúchaũmaã Tupanaãxũ chapuracũxũ,
ngëxgumarũũ i guxãma i pema i
ñuxmax. ⁴—Rü choma ga ũpa rü
poraãcü nawe chingëchigũ ga yema
Ngechuchuaxũ yaxögũxũ na
chanadaixũcax. Rü íchanayauxũ, rü
chanapoxcue ga muxũma ga yema
yaxögũxũ ga yatũxũgũ rü ngexũgũ.
⁵—Rü nũma ya paigũeru rü guxũma i
tupauca ya taxũneãrũ äëxgacũgũ i
yaguãxgũ rü nüxũ nacuaãgũ na aixcũma
yĩxũ i ñaã chorũ ore. Yerũ nümagũ rü
choxna nanaxãgũ ga popera na choxũ
nangũxëëgũxũcax ga tatanũxũgũ ga
Yudfugũ ga Damacuwa yexmagũxũ. Rü
yéma Damacuwa chaxũ na naxcax
chayadauxũ-cax ga yema Ngechuchuaxũ
yaxögũxũ, rü nuã Yerucharéũwa na
chanagagũxũcax rü nuxã
chayapoxcuexũcax.

**Pauru nüxũ nixu na ñuxãcü
Ngechuchuaxũ yaxõõxũ**

⁶—Natürũ yexguma namagu chixũyane
rü marũ chingaicaxgu ga Damacuwa na
changuxũ, rü meãma tocuchigu nixĩ ga
yexguma. Rü ngürũächĩ wũxi ga omũ
poraxũ ga daxũwa ne baxixũ rü choxũ
nabaxi. ⁷—Rü ñaxtũanegu chayangu, rü
nüxũ chaxĩnũ ga wũxi ga naga ga ñaxũ
choxũ:

“Pa Chaurux, ¿tüxcũũ nawe
quingëchigũ i ngëma duũxũgũ i choxũ
yaxögũxũ?” ñaxũ. ⁸—Rü yexguma ga
choma rü chanangãxũ, rü ñacharũgũ:

“¿Rü texé quixĩ Pa Corix?” ñacharũgũ.
Rü nũma ga yema naga rü choxũ nangãxũ,
rü ñanagürũ:

“Choma nixĩ i Ngechuchu ya
Nacharétucũãx, rü chorũ duũxũgũ nixĩ i

ngëma nawe quingëchigũxũ”, ñanagürũ
choxũ. ⁹—Rü yema chomüçügũ rü nüxũ
nadaugũ ga yema omũ, rü
nabaxãchiãëgũ, natürũ tama nüxũ
naxĩnüë ga yema naga ga chomaã
idexaxũ. ¹⁰—Rü nüxna chaca, rü
ñacharũgũ ga chomax:

“¿Rü tacũ tá chaxũxũ, Pa Corix?”
ñacharũgũ. Rü yexguma ñanagürũ
choxũ ga Cori:

“Írũda, rü inachi, rü Damacuwa naxũ,
rü ngëma tá cumaã nüxũ nixu ya wũxi
ya yatũ na tacũ tá cuxũxũ!” ñanagürũ
ga nũma ga Cori. ¹¹—Rü yexguma ga
choma rü chioxetũ yema omüëmamaã,
rü yemacax ga yema chomüçügũ rü
choxmexgu yangĩgũäcũma choxũ
nigagũ, rü yemaãcü Damacuwa changu.
¹²—Rü yéma nayexma ga wũxi ga yatũ
ga Ananĩãgu äëgacũ. Rü nũma nixĩ ga
wũxi ga yatũ ga aixcũma Tupanaga
ĩnücũ, rü nũma rü meãma nayanguxëë
ga yema mugũ ga Moíché ũmatũxũ. Rü
guxũma ga Yudfugũ ga Damacuwa
yexmagũxũ, rü meã nachiga nidexagũ.
¹³—Rü nũma ga Ananĩã rü choxũ
ínayadau. Rü yexguma chauxũtawa
nanguxgu rü ñanagürũ choxũ:

“Pa Chaueneë Pa Chaurux, iwenaxãrũ
ingoxnaxëtũ!” ñanagürũ. Rü
yexgumatama wenaxãrũ chingoxnaxëtũ
rü meãma nüxũ chadau. ¹⁴—Rü
yexguma ñanagürũ ta:

“Yĩma Tupana ya nuxcũmaũgũxũ ga
tórũ oxigũarũ Tupana cuxũ naxuneta na
nüxũ cucuãxũcax i norũ ngúchaũ, rü na
nüxũ cudaduxũcax ya yima Cristu ya
mecũ, rü naãxwatama nüxũ
cuxĩnũxũcax i naga. ¹⁵—Erũ cuma tá
nixĩ i guxũ i duũxũgũmaã nüxũ

quixuchigaxũ ga ñuxãcü na Tupanaxũ
cudauxũ rü cumaã yadexaxũ. ¹⁶—iRü
ñuxma rü marü taxuũma ícunanguxêê!
iRü írúda rü ínabaie! iRü Cori ya
Ngechuchuégagu naxçax ínaca na cuxú
nuxũ nangechaũxüçax i curü
pecadugü!” ñanagürü choxũ.

**Pauru nuxũ nixu na ñuxãcü Tupana
namuxũ na yema tama Yudfugü
ixüxüñtanüwa naxüxüçax**

¹⁷⁻¹⁸—Rü yexguma Yerucharéüçax
chataeguxgu, rü tupauca ga taxüñewa
chaxũ na yéma chayumüxëxüçax. Rü
changoxetü, rü nuxũ chadau ga Cori ya
Tupana. Rü ñanagürü choxũ:

“iNapaxaãê, rü inaxüãchi i nuã
Yerucharéüwa, erü duüxügü rü täütáma
naga naxĩnüê i ngëma ore i chauchiga
nuxũ quixuxũ!” ñanagürü. ¹⁹—Rü
choma chanangãxũ, rü ñacharügü:

“Pa Corix, nüma i duüxügü rü nuxũ
nacuaxgü ga choma na yĩxũ ga guxüñe
ga ngutaquexepataũgüwa chaxüxũ rü
íchanayauxũxũ rü chanapoxcuexũ rü
chayaçuaixgüxũ ga yema cuxú
yaxögüxũ. ²⁰—Rü yexguma
yamaxgüãgu ga guma curü duücü ga
Etébaũ ga curü orearü uruũ, rü
chomatama yéma chayexma, rü chorü
me nixĩ ga na yamaxgüãxũ. Rü choma
nixĩ ga nüxna chadauxũ ga naxchiru ga
yema yamaxgüxũ”, ñacharügü nuxũ.
²¹—Natürü nüma ga Cori rü ñanagürü
choxũ:

“iRü paxa cugü namexêê rü
inaxüãchi! Erü yaxügüxũ i
nachiüãnegüwa i ngëma duüxügü i
tama Yudfugü ixüxüñtanüwa tá cuxũ
chamu” —ñanagürü.

**Churaragüarü ãëxgacümexëwa
nayexma ga Pauru**

²²Rü yexguma Pauru yema ñaxgu rü
yexma nayacuaxëêgü ga na meã nuxũ
inaxĩnüêxũ ga yema duüxügü. Rü
yexguma aita naxüeäcüma ñanagürügü:
—iNoxtacüma peyamá! Rü name nixĩ i
na nayuxũ rü ngëxma na yanaxoxũ
—ñanagürügü. ²³Rü yexguma aita
naxüiegu, rü norü gáuxüchirumaã
nibuatanücüü, rü ätexeanëxũ daxü
niwogütanücüü. ²⁴Rü yexguma yemaxũ
nadauxgu ga churaragüarü ãëxgacü, rü
nanamu ga churaragüpatagu na
yamucuchigüãxüçax ga Pauru. Rü
nanamu na poraäcü naçuaixgüãxüçax
na yadexaxüçax na nuxũ nacuaixüçax ga
tüxciüü yĩxũ na yemaäcü nachigamaã
aita naxüexũ ga duüxügü. ²⁵Rü
yexguma marü yanaixgüãgu na
naçuaixgüãxüçax, rü Pauru nüxna naca
ga yema capitáũ ga yéma yemaxũ, rü
ñanagürü: —¿Exna pexmëxwa
nangëxma na penaçuaixixũ i wüxi i
Dumacüãx ega tama nüxna pecaxiragu?
—ñanagürü. ²⁶Rü yexguma yemaxũ
naxĩnügu ga capitáũ, rü guma
churaragüarü ãëxgacüxütawa naxũ, rü
namaã nuxũ nixu, rü ñanagürü: —¿Tacü
tá cuxü? Erü ñaã yatü rü Dumacüãx nixĩ
—ñanagürü. ²⁷Rü yexguma ga guma
churaragüarü ãëxgacü, rü Pauruçax
nixũ, rü nüxna naca rü ñanagürü nuxũ:
—¿Aixcüma yĩxũ na Dumacüãx quiixũ i
cumax? —ñanagürü. Rü nüma ga Pauru
nanangãxũ, rü: —Ngü —ñanagürü. ²⁸Rü
yexguma ga guma churaragüarü
ãëxgacü rü nanangãxũ, rü ñanagürü:
—Choma rü poraäcü choxũ naxãtanü na

Dumacũãx chaugü chixĩxẽẽxũ
—ñanagürü. Rü yexguma nachonagü ga
Pauru, rü ñanagürü: —Natürü i choma
rü woetama chorü bucüma Dumacũãx
chixĩ —ñanagürü. ²⁹Rü yexgumatama
nũxna nixĩgachi ga yema Pauruxũ
cuaixgüchaũxũ. Rü nũmatama ga yema
churaragüarü ãẽxgacü rü ta namuũ ga
yexguma nũxũ nacuaɣxu ga Dumacũãx
na yĩxũ ga Pauru, yerü marü
cadenamaã nayanãĩxchirex.

**Yudfugüarü ãẽxgacügütücumüpeɣewa
nayexma ga Pauru**

³⁰Rü yema churaragüarü ãẽxgacü
meãma nũxũ nacuaɣchaũ ga tũxcüũ na
ínaxuaxũgüãxũ ga yema Yudfugü. Rü
yemacax ga moxũãcü rü nanamu na
nangutaɣexegüxũcax ga paigüarü
ãẽxgacügü rü guxũma ga yema
ãẽxgacügütücumü ga Yudfugüarü. Rü
nayawẽgü ga Pauruarü cadena rü yema
ãẽxgacügüpeɣewa nanagagü.

23 ¹Rü Pauru meãma nũxũ
nadawenü ga yema ãẽxgacügü,
rü ñanagürü nũxũ: —Pa
Chautanũxũgüx, chomatama nũxũ
chacuax rü guxũguma meã chamaxũ ga
Tupanapɣewa ñuxmata ñoma i
ngunexũwa nangu —ñanagürü. ²Rü
yexguma ga yema paigüeru ga Ananã
rü nanamu ga yema Pauruarü
ngaicamana yexmagüxũ na naãxwa
tayamaɣgüxũcax. ³Rü yexguma ga
Pauru rü ñanagürü nũxũ: —Tupana tá
cuxũ napéax, Pa ãẽxgacüx. Cuma rü
dũxétüwaxica cume natürü aixepena rü
nachixe i curü maxũ. Rü ñuxma rü
ngẽma curüto na Moíché ümatüxü i
mugü nũxũ ixuxũãcüma choxna

cuçaxũcax. Natürü wüxi i chixexũ cuxü
erü cumatama rü tama naga cuxĩnü i
ngẽma Tupana tũxũ muxũ erü cunamu
na choxũ napéaxũcax —ñanagürü ga
Pauru. ⁴Rü yexguma ga yema
yexmagüxũ rü ñanagürügü: —¿Tũxcüũ i
ngẽmaãcü tacü namaã quixugüxũ i
paigüeru ya Tupana nũxũ unetacü?
—ñanagürügü. ⁵Rü Pauru nanangãxũ,
rü ñanagürü: —Tama nũxũ chacuax, Pa
Chautanũxũgüx, na paigüeru yĩxũ. Erü
Tupanaãrü ore i ümatüxũwa nũxũ tadau
rü ñanagürü:

“iTama curü ãẽxgacümaã chixexũ
quixugü!”
ñanagürü. ⁶Rü yexguma nũxũ nacuaɣxu
ga Pauru ga na Chaduchégü yĩxũ ga
togü, rü na Parichégü yĩxũ ga togü, rü
yema ãẽxgacügüpeɣewa tagaãcüma
ñanagürü: —Pa Chautanũxũgüx, choma
rü Parichéu chixĩ, rü Parichéu nane
chixĩ. Rü ngẽmacax choxna pecagü i
ñuxmax, erü chayaxõ i wena tá na
namaxẽxũ i yuxũ —ñanagürü. ⁷Rü
yexguma yema ñaxgu ga Pauru, rü
yema Parichégü rü Chaduchégü rü
inanaxügüe ga nügümaã na
iyaporaɣexũ, rü yexma nügü nitoye ga
yema ngutaɣexewa. ⁸Erü ngẽma
Chaduchégü nagu rüxĩnüẽgu rü tama
wena namaxẽ i ngẽma yuxũ, rü
nataxuma i orearü ngeruũgü i daxũcũãx,
rü nataxuma i naãẽgü —ñanagürügü.
Natürü ngẽma Parichégü rü nayaxögü
na nangẽxmaxũ i guxũma i ngẽma. ⁹Rü
yemacax guxũma aita naxüe. Rü
ñuxüchi ñuxre ga ngüexẽẽruũgü ga
Moíchéarü mugüwa nguxẽẽtaegüxũ ga
Parichégütücumüwa ügüxũ rü
inachigü, rü ñanagürügü: —Toxçax rü

taxuũma i chixexũ naxũ i ñaã yatũ.
 Bexmana wũxi i tacũ rũ naãe namaã
 nidexa rũ exna wũxi i orearũ ngeruũ i
 daxũcũãx —ñanagũrũgũ. ¹⁰Rũ
 yexeraãcũ norũ numaã nanaxixãchiãegũ
 ga yema duũxũgũ. Rũ yemaçax
 naxoegaãe ga guma churaragũarũ
 ãëxgacũ ga na Paurugu
 nagaugũgũchaũxũ. Rũ norũ
 churaragũxũ namu na yema
 duũxũgũtanũwa Pauruxũ napugũxũcax
 rũ wena churaragũpatawa na
 nagagũãxũcax. ¹¹Rũ moxũãcũarũ
 chũtaxũgu Pauruçax nangox ga Cori ga
 Tupana, rũ ñanagũrũ nũxũ: —iRũ
 nataãe! Rũ ngëxgumarũũ i núma
 Yerucharéũwa choxũ na quixuchigaxũ,
 rũ ngëxgumarũũ tá ta nixĩ i Dumawa na
 choxũ quixuchigaxũ —ñanagũrũ ga
 Tupana.

**Yudíugũ naxçax nadaugũ na ñuxãcũ
 Pauruxũ yamaçgũchaũxũ**

¹²Rũ moxũãcũ, rũ ñuxre ga Yudíugũ rũ
 nũgũmaã inaxunetagũ ga tãũtãma na
 nachibũexũ rũ naxaxegũxũ ñuxmatãta
 Pauruxũ yamaçgũ. Rũ ñanagũrũgũ:
 —Tachixexũgũgũ tá ega tacũ ingõxgũgu
 naxũpa na yamãxũ i Pauru —ñanagũrũgũ.
¹³Rũ 40 arũ yexera ga yatũgũ nixĩ ga yema
 nũgũmaã ixunetagũxũ. ¹⁴Rũ paigũarũ
 ãëxgacũgũtanũwa rũ ãëxgacũgũ ga
 yaguãxgũtanũwa nangugũ, rũ ñanagũrũgũ
 nũxũ: —Marũ togũmaã itaxuneta rũ
 tachixexũgũgũ tá ega tacũ tangõxgũgu
 naxũpa na tayamãxũ i Pauru. ¹⁵Rũ name
 nixĩ i pema rũ ngẽma togũ i pexrũũ
 ãëxgacũgũtũcumũwa ügũxũ, rũ
 churaragũarũ ãëxgacũna naxçax peyacagũ
 i ñuxma na moxũ wena pepexewa

nagagũãxũcax i Pauru. iRũ namaã nũxũ
 pixu na penaxwãxegũxũ na meã nũxũ
 pecuãxchaũxũ i nachiga! Rũ toma rũ tá
 marũ ítamemare na namagu tayamãxũcax
 naxũpa na ñanguxũ —ñanagũrũgũ.
¹⁶Natũrũ ngĩne ga Paurueyax rũ nũxũ
 nacuãchiga ga Pauruxũ na
 yamaçgũchaũxũ, rũ yemaçax
 churaragũpatawa naxũ na Paurumaã nũxũ
 yanaxuxũcax. ¹⁷Rũ Pauru naxçax naca ga
 wũxi ga capitãũ, rũ ñanagũrũ nũxũ:
 —iCurũ ãëxgacũxũtawa naga i ñaã
 ngextũxũxũ, erũ nũxũ nangẽxma i ore i
 namaã nũxũ yaxuxchaũxũ! —ñanagũrũ.
¹⁸Rũ yema capitãũ rũ ãëxgacũxũtawa
 nanaga ga yema ngextũxũxũ. Rũ ñanagũrũ
 nũxũ: —Ngẽma poxcuxũ i Pauru rũ
 chauxçax naca, rũ choxna naca na nuã
 cuxũtawa chanagaxũcax i ñaã ngextũxũxũ,
 erũ nũxũ nangẽxma i ore i cumaã nũxũ
 yaxuxchaũxũ —ñanagũrũ. ¹⁹Rũ naxmexgu
 yayauxãchiãcũma toxnamana nanaga ga
 ãëxgacũ, rũ yema nũxna naca rũ ñanagũrũ:
 —¿Tacũ yĩxũ i ngẽma chomaã nũxũ
 quixuxchaũxũ? —ñanagũrũ. ²⁰Rũ nũma ga
 ngextũxũxũ nanangãxũ, rũ ñanagũrũ:
 —Ngẽma Yudíugũ, rũ nũgũmaã
 inaxunetagũ na cuxna naxçax
 nacagũxũcax na moxũ Yudíugũarũ
 ãëxgacũgũtũcumũpexewa na cunagaxũcax
 i Pauru. Rũ tá cumaã nũxũ nixugũ na meã
 nũxũ nacuãxgũchaũxũ i nachiga.
²¹—iNatũrũ tãũtãma nũxũ cuyaxõ! Erũ 40
 arũ yexera i yatũgũ rũ marũ nũgũmaã
 inaxunetagũ, rũ ñanagũrũgũ:
 “Tachixexũgũgũ tá ega tacũ
 ingõxgũgu rũ exna ixaxegũgu naxũpa na
 yamãxũ i Pauru”, ñanagũrũgũ. Rũ
 ñuxma rũ marũ ínamemare, rũ namagu
 nananaĩxgũ, rũ curũ orexicatama nixĩ i

ñuxma ínanğuxēēğixũ —ñanagürü.
²²Rü yexguma ga âēxgacü rü ínayamu
 ga yema ngextũxũ, rü nüxna naxāga
 na taxúemaā nüxũ yaxuxũcax ga na
 namaā nüxũ yaxuxũ ga yemachiga.

Âēxgacü ga Perixũtawā Pauruxũ namu

²³Rü yexguma ga guma âēxgacü rü
 taxre ga norü capitáũcax naca, rü
 ñanagürü nüxũ: —iPenamexēē i 200 i
 churaragü i nacutümaāmare íxĩũ, rü 70
 i churaragü i cowařutagu íxũ, rü 200 i
 churaragü i wocaxemaā íxāxnexũ na 9
 arü ngoragu i chũtacü Checharéawa
 naxĩũcax! ²⁴—iRü ngēxgumarũũ ta
 penamexēē i ñuxre i cowařugü i
 Paurucax na tórü âēxgacü i Perixũtawā
 naxũũcax rü na taxuũma nüxũ
 üpetũũcax i namawa! —ñanagürü.
²⁵Rü yema capitáũğümaā yéma nanamu
 ga wüxi ga popera ga ñaxũ:

²⁶“Choma i Cáuđiu Díchiu, rü cuxũ
 charümoxe Pa Âēxgacü ya
 Mecũxũchi Pa Perix. ²⁷Rü yima
 yatü ya cuxcax ngēma
 chanamucü, rü Yudũgü
 nayayauxgü rü wixguxũchi taax
 nayamařgü. Natürü yexguma
 nüxũ chacuáchigagu na
 Dumacũāx na yĩxũ, rü yéma
 chaxũ chorü churaragümaā, rü
 nüxna chanapu. ²⁸Rü nüxũ
 chacuáxchaũ ga řacu ga
 chixexũmaā na ínaxuaxũğüāxũ,
 rü yemacax Yudũgiarü
 âēxgacügütücumüpexewa
 chanaga. ²⁹Rü yexguma nüxũ
 chacuax ga na Yudũgiarü
 muchigacaxmare na
 ínaxuaxũğüāxũ. Natürü taxuũma

ga chixexũ naxü na tũxcũũ
 yamáxũcax rü napoxcuxũcax.
³⁰Natürü yexguma nüxũ
 chacuáchigagu ga na nüğümaā
 inaxunetaxũ ga Yudũgü ga na
 yamařgüāxũcax, rü
 yexgumatama nagu charũxĩnũ na
 cuxũtawā chanamuxũ. Rü yema
 ínaxuaxũğüxũ, rü namaā tá nüxũ
 chixu na cuxũtawā naxĩxũ rü
 cumaā nüxũ na yanaxugũxũcax
 na řacũcax ínaxuaxũğüāxũ”,

ñanagürü. ³¹Rü yema chũtaxũgu inaxĩāchi
 ga yema churaragü, yexgumarũũ ga norü
 âēxgacü na namuxũrũũ. Rü Pauruxũ
 nigagü ñuxmata Aũťpatiwa nangugü.
³²Rü moxũācü rü nawoegu ga yema
 churaragü ga nacutümaāmare íxĩxũ rü
 naxpataũwa naxĩ. Rü yema churaragü ga
 cowařutagu íxũ, rü Paurumaā inaxĩāma.
³³Rü yexguma Checharéawa nangugügu,
 rü âēxgacü ga Perina nanaxā ga yema
 popera, rü Pauruxũ rü ta inamugü. ³⁴Rü
 yexguma nüxũ nadaumatügu ga popera
 ga âēxgacü ga Peri, rü Pauruna naca ga
 ngextácũāx na yĩxũ. Rü yexguma nüxũ
 nacuaxgu ga na Chiríchiaanećũāx yĩxũ, rü
 ñanagürü nüxũ: ³⁵—Cuxũ tá icharũxĩnũ i
 ngēxguma ínanugügu i ngēma cuxũ
 íxuaxũğüxũ —ñanagürü. Rü yexguma
 nanamu ga churaragü na wüxi ga ucapu
 ga âēxgacü ga Erodepatawa yexmaxũwa
 nüxna na nadağũxũcax.

Pauru rü âēxgacü ga Peripexewa nüğüétüwa nidexa

24 ¹Rü wüximeēxpũx ga ngunexũ
 ngupetügu, rü Yerucharéũwa
 ne naxü ga paigüeru ga Ananĩā, namaā
 ga ñuxre ga âēxgacügü ga yaguāřgü rü

wüxi ga yatü ga meãma dexaxü cuáxü ga Téturu ga naéga. Rü nümagü rü âêxgacü ga Perixütawa naxi na namaã nüxü yanaxugüxcax ga tûxcüü Pauruxü na ínaxuaxügüxü. ²Rü yexguma Pauruxü yéma nagagügu, rü inanaxügü ga Téturu ga nüxü na yaxuxü, rü ñanagürü:

—Moxêxüchima i cuma Pa Âêxgacü Pa Perix, erü cugagu nixi i meãma toxü naxüpetüxü i nuã. Rü cugagu nixi i nuã i ñoma i nachiüãnewa na toxü nangêxmaxü i muxüma i mexügü. ³Rü moxê cuxna taxã erü guxüwama rü guxüguma cuxütawa tanayauxgü i guxüma i ngêma mexügü Pa Âêxgacüxüchima, Pa Perix. ⁴Natürü tama yexeraäcü cuxü chachixewechaü. Rü ngêmacax cuxna chaca na paxaächi meã toxü icurüxínüxü. ⁵Rü ñuxma rü wüxi i orexü cumaã chixuxchaü. Rü marü nüxü tadau i ñaã yatü rü wüxi i ñaaweanerüü na yíixü, erü chixexümaã nayaxucuxêgü i Yudfugü i guxü i naãnewa na nügü yatoyexüxcax. Rü nüma nixi i norü âêxgacü i ngêma duüxügü i nüxü yaxögüxü i Ngechuchu i Nacharétucüãx. ⁶Rü toma tayayauxgü i ñaã yatü ga yexguma tupauca ga taxüne naxüxaxêchaügu. Rü torü mugü tomaã nüxü ixuxüãcúma nüxna tacagüchaü. ⁷Natürü ínangu ga churaragüarü âêxgacü ga Díchiu, rü muxüma ga norü churaragümaã toxna nanapu. Rü toma i ínaxuaxügüxe, rü toxü namu na cuxütawa taxüxcax. ⁸Rü ñuxma rü marü name i cumatama nüxna cuca i ngêma Pauru na nüxü cucuáxcax na aixcüma yíixü i guxüma i ngêma naxcax ítanaxuaxügüxü i tomaz —ñanagürü.

⁹Rü yema togü ga Yudfugü rü ta, rü ñanagürügü: —Rü aixcüma nixi i ngêma ore —ñanagürügü. ¹⁰Rü yexguma ga guma âêxgacü ga Peri rü naxmexmaã Pauruxü naxuneta na yadexaxüxcax. Rü yexguma ga Pauru, rü ñanagürü: —Choriü taãemaã cupexewa chaugüxcax chidexa, erü nüxü chacuax na mucüma ga taunecü ñoma i nachiüãneärü âêxgacü quiixü. ¹¹Marü name i cumatama naxcax ícuca, erü 12 i ngunexüxcátama nangupetü ga na Yerucharéüwa changuxü na Tupanaxü chayarücuaxüxcax. ¹²Rü bai ga tupauca ga taxünewa, rü bai ga ngutaquexepataügüwa, rü bai ga ngürüanewamare ga ñanewa choxü nadaugü ga Yudfugü ga na texémaã íchioragacüxü, rü na chananuêxêexü ga duüxügü. ¹³Rü ñuxma i ñaã duüxügü i choxü íxuaxügüxü, rü bai i wüxiwaxüra cuxcax nanangoxêêgü na aixcüma yíixü i ngêma naxcax choxü ínaxuaxügüxü. ¹⁴Natürü cumaã nüxü chixu, rü nuxcümaügüxü ga choriü oxigüarü Tupanaäxü nixi i chapuracüxü ngêxgumarüü i choxü na nanaxwaxexü ya Ngechuchu ya Cristu ya nüxü chayaxöcü. Rü ngêma nixi i nümagü i Yudfugü naxugüägu rü na:

“Tomare i ore”, ñagüxü. Rü aixcüma nüxü chayaxö i guxüma i Tupanaärü mugü ga Moiché ümatüxü rü guxüma i Tupanaärü ore ga nuxcümaügüxü ga norü orearü uruügü ümatügüxü. ¹⁵Rü choma rü ta yema nuxcümaügüxürüü Tupanaäxü chayaxö. Rü naxrüü chayaxö rü tá wena na namaxêxü i ngêma yuexü i mexügü rü chixexügü. ¹⁶Rü ngêmacax nixi i guxüguma meã chaugüna chadauxü na

chauãewatama nüxü chacuáxüçax na chamexü i Tupanapexewa rü duüxügüpeçewa. ¹⁷Rü düçax, Pa ãëxgacüx, rü ñuxre ga tauneciü togü ga nachüãnegu chixügü, rü düxwaxarü chauchiüãnegüçax wena chataegu na nuã chanangexüçax ga diëru ga namaã nüxü charüngüxëëchaüxü i chautanüxügü i Yudfügü i nüxü nataxuxü, rü nuã Tupanana chanaxãxüçax i chorü ãmaregü. ¹⁸⁻¹⁹Rü yema ngunexügu rü tupauca ya taxünewa Tupanana íchanaxã ga chorü ãmaregü, nawena na chaugü chamexëëxü ga Tupanapexewa. Rü tama muxü ga duüxügümaã chayexma, rü tama chananuëxë ga duüxügü ga yexguma ñuxre ga Yudfügü ga Áchiaanecüãx choxü daugügu ga yéma tupauca ya taxünewa. Rü ngëmagü chi nixi i ñuxma nuã íxü na choxü ínaxuaxügüxüçax ega ñacü nüxü ngëxmagu i chauchiga. ²⁰Rü ngëxguma tama ñacü nüxü ngëxmagu ga yema tupauca ya taxünewa choxü daugüxü, irü ëcü ñaã ñuxma nuxmagüxü cumaã nüxü ixugü na ñacü ga chixexüxü chowa nadaugüxü ga yexguma Yudfügüari ãëxgacügütücumüpeçewa chayexmagu! ²¹Rü ñaxüxícatama nixi ga chorü ore ga tagaãcü namaã chachonagüxü ga yexguma yema ãëxgacügüpeçewa chayexmagu:

“Rü ñuxma rü choxna pecagü eri choma chayaxõ i wena tá na namaxëxü i yuexü”, ñacharügü ga yexguma —ñanagürü ga Pauru. ²²Natürü ga Peri rü meã nüxü nacuax ga yema Cristuaxü yaxõchiga. Rü yemacax ga yexguma Pauruaru orexü naxüniugu, rü ínayachaxãchi ga na nüxna naçaxü, rü ñanagürü Yudfügüxü: —Ngëxguma churaragiari ãëxgacü ya Díchiu núma üxgu, rü tá meãma nüxü

chacuax i ngëma naxçax ípenaxuaxüxü —ñanagürü. ²³Rü yexguma ga Peri rü norü capitãxü namu ga na Pauruna nadauxüçax. Natürü tama nanapoxcuxüchi, rü tama nanachüxu ga na naxütagu naxiãneaxü ga namücügü, rü nüxü na nangüxëëgüxü. ²⁴Rü ñuxre ga ngunexü marü ngupetügu rü wena yéma naxü ga Peri ngímaã ga naxmãx ga Drusíla ga Yudfü ixüci. Rü Pauruçax nayacaxëë, rü nüxü naxüni ga yema ore ga Pauru namaã nüxü ixüxü ga Cristuaxü na yaxõxüchiga. ²⁵Natürü yexguma Pauru meãma namaã nüxü ixugü na ñuxácü Tupana naxwaxexü na meã imaxüxü rü ñuxácü nanaxwaxexü na tórü maxümaã meã icuáxü rü ñuxácü tá tüxna naçaxü i tórü maxüchiga, rü poraãcü nabaixãchiã ga Peri. Rü düxwa ñanagürü nüxü: —íëcü íixü i ñuxmax! Rü ngëxguma ñuxguacü icharüxãüxmaregu, rü wena táxari cuxçax changema —ñanagürü. ²⁶Yerü Peri ínananguxëë na Pauru chi diëru nüxna ixãxü na yangéãxüçax, rü yemacax muëxpüxcüna naxçax nangemaxü, rü namaã nidexaxü. ²⁷Rü taxre ga tauneciü yemaãcü nixigü. Rü ínanguxuchi ga Peri ga na ãëxgacü yüxü, rü nachicüü ningucuchi ga Pórchiu ga Festu. Natürü nüma ga Peri, rü Yudfügümaã nügü namecümamaxëëchaü, rü yemacax tama ínananguxuchixëë ga Pauru.

Ãëxgacü ga Festupexewa nayexma ga Pauru

25 ¹Rü Checharéawa nangu ga Festu na yéma ãëxgacüxü yaxüçax. Rü marü tomaëxpüx ga ngunexü yéma nayexmagu, rü wenaxärü inaxüãchi, rü Yerucharéüwa naxü. ²Rü

yéma Yerucharéüwa rü yema paigüarü
 âëxgacügü rü Yudfugüarü âëxgacügü rü
 Pauruxü ínaxuaxügü Festupëxewa. ³Rü
 naxçax ínacagü ga Yerucharéüwa
 Pauruxü na namuxüçax. Yerü nümagü
 rü nagu narüxínië na namagu
 yacuxéügüâxü na yexma
 yamaxgüâxüçax. ⁴Natürü ga Festu rü
 nanangâxü, rü ñanagürü:

—Checharéagu napoxcu i Pauru, rü
 choma rü tá paxa ngéma Checharéawa
 chaxü. ⁵Rü ngëmacax name nixí i perü
 âëxgacügü rü chowe narüxí i
 Checharéawa, rü ngëxguma tacü rü
 chixexü naxüxgu i ngéma yatü, rü
 ngéma tá nixí i chomaâ nüxü pixugüxü
 —ñanagürü. ⁶Rü maneca 8 rü exna 10
 ga ngunexü Yerucharéüwa nayexma ga
 Festu, rü ñuxüchi Checharéaçax
 nataegu. Rü yexguma ínanguxguarü
 moxüâcü rü yema nachica ga ngextá
 duüxügüna ínaçaxüwa naxü, rü yéma
 nayarüto norü tochicaxüwa. Rü
 Pauruçax nangema na yéma napëxewa
 nagagüâxüçax. ⁷Rü yexguma yexma
 yaxüxgu ga Pauru, rü yema Yudfugü
 ga Yerucharéüwa ne íxü, rü naxçax
 naxí. Rü muxüma ga chixexügümaâ
 ínanaxuaxügü. Natürü taxuwama nüxü
 nüxü nadauxëë na aixcüma yíixü ga
 yema naxçax ínaxuaxügüâxü. ⁸Rü
 yexguma ga Pauru rü nanangâxü, rü
 ñanagürü: —Pa Äëxgacüx, taxuüma ga
 chixexü namaâ chixugü ga yema mugü
 ga Moiché ümatüxü, rü bai ga tupauca
 ya taxünemaâ, rü bai ga äëxgacü ya
 Chécharumaâ —ñanagürü. ⁹Natürü
 nüma ga Festu rü Yudfugümaâ nügü
 namecümaxëëchaü, rü yemacax
 Pauruna naca, rü ñanagürü nüxü:

—¿Cunaxwaxexü na Yerucharéüwa
 cuxüxü na ngéma cuxna chaçaxüçax
 naxçax i guxüma i ngéma naxçax cuxü
 ínaxuaxügüxü? —ñanagürü. ¹⁰Rü
 yexguma ga Pauru rü nanangâxü, rü
 ñanagürü: —Choma rü cupëxewa
 changëxma na choxna cuçaxüçax, erü
 cuma nixí i cuxü naxunetaxü i äëxgacü
 ya tacü ya Chécharu na äëxgacü quiixü i
 núma. Rü ngëmacax chanaxwaxe i nuâ
 choxna cuca. Erü taxuüma i chixexü
 chaxü i Yudfugümaâ, ngëxgumarüü i
 cuma meâma nüxü cucuax. ¹¹Ngëxguma
 chi tacü i chixexü chaxüxgu rü marü
 name na naxçax choxü yamaxgüxü, rü
 marü name i na chayuxü. Natürü
 ngëxguma nataxüxguma i tacü i
 aixcüma ixíxü i ngéma naxçax choxü
 ínaxuaxügüxü, rü taxuacüma texé
 Yudfugüna choxü tamu. Rü naxçax
 íchaca na nümatama ya äëxgacü ya tacü
 ya Chécharu choxna naçaxüçax
 —ñanagürü ga Pauru. ¹²Rü yexguma ga
 Festu rü norü ucuxëruügü ga
 äëxgacügümaâ nidexa, rü ñuxüchi
 ñanagürü Pauruxü: —Marü naxçax
 ícuca na äëxgacü ya tacü ya Chécharu
 cuxna çaxüçax. Êcü, ñuxma rü
 naxütawa tá cuxü chamu —ñanagürü.

Äëxgacü ga Agripapëxewa nayexma ga Pauru

¹³Rü ñuxre ga ngunexü ngupetügu, rü
 Checharéawa nangugü ga Yudfugüarü
 äëxgacü ga Agripa rü naëyax ga Bereníche,
 na Festuxü yanamoxëgüxüçax. ¹⁴Rü marü
 ñuxre ga ngunexü yéma nayexmagügu, rü
 Agripamaâ nüxü nixu ga Festu ga
 Pauruchiga, rü ñanagürü: —Nuâ nangëxma i
 wüxi i yatü i poxcuxü ga Peri tama

ínguxuchixêxũ. ¹⁵—Rü yexguma choma Yerucharéüwa chayexmagu, rü paigüariü âëxgacügü rü Yudfugüariü âëxgacügü ga yaguãxgü rü ínanaxuaxũgü, rü naxcax ínacagü na namaã chanaxueguxũcax rü na yamãxgüãxũcax. ¹⁶—Rü choma chanangãxũ, rü tama tocüma nixĩ i toma i Dumacũãxgü i na tayamáxũ i wüxi i duũxũ ega tama nügiétiüwa yadexaxíragu napexewa i ngẽma ínaxuaxũgũxũ. ¹⁷—Rü yemacax ga yexguma núma nangugügu ga yema Yudfugü, rü yexgumaärü moxũíacü rü chorü tochicaxũwa chitocuchi na nüxna chaçaxũcax nachiga ga yema, rü yéma naxcax changema ga yema yatü. ¹⁸—Natürü ga yema Yudfugü ga ínaxuaxũgũxũ, rü taxuüma ga tacü ga chixexũ ga choma íchananguxêxũxũ nixugü. ¹⁹—Natürü norü Tupanachiga rü wüxi ga yatü ga Ngechuchuchiga nixĩ ga yema nagu yadexagüxũ. Rü nüma ga Yudfugü nüxũ nixugü ga na nayuxũ ga yema Ngechuchu, natürü Pauru nüxũ ixuxgu rü marü wena namaxũ. ²⁰—Rü yexguma ga choma ga tama na nüxũ chacuáxũ ga ñuxácü tá chanamexêxũ ga yema guxchaxũ, rü yemacax nüxna chaca ga Pauru ngoxi nanaxwaxe ga Yerucharéüwa na naxũxũ, na yéma nüxna chaçaxũcax. ²¹—Natürü nüma ga Pauru naxcax ínaca ga na âëxgacü ya tacü ya Chécharupexewa naxũxũ na nümatama ya Chécharu nüxna çaxũcax. Rü yemacax chanamu na meã nüxna nadaugüxũcax ñuxmata choma âëxgacü ya Chécharuxũtawa chanamux —ñanagürü. ²²Rü yexguma ga Agripa rü ñanagürü Festuxũ: —Choma rü ta nüxũ chaxínüchaũ i norü ore i ngẽma yatü —ñanagürü. Rü Festu nanangãxũ rü ñanagürü: —Moxũ tátama nüxũ cuxinü —ñanagürü. ²³Rü moxũíacü

yema ucapu ga âëxgacügü íngutaquexegüxũwa nangugü ga Agripa rü Bereníche rü poraacü nangaxãëgü. Rü namaã ínangugü ta ga churaragüariü âëxgacügü rü yema íanecũãxgü ga corigüxüchi íxigüxũ. Rü ñuxüchi Paurucax nangema ga Festu na yema âëxgacügüpexewa nagagüãxũcax. ²⁴Rü ñanagürü ga Festu: —Pa Äëxgacü Pa Agripax, rü Pa Guxãma i Pema ya Nuxmagüxe, ñaã nixĩ i ngẽma yatü i nachigamaã yadexagüxũ i guxüma i Yudfugü. Rü chopexewa ínanaxuaxũgü ga Yerucharéüwa rü núma rü ta. Rü guxüguma tagaãcüma choxna naxcax nacagü na nayuxũ. ²⁵—Natürü i choma rü taxuüma i tacü i chixexũ i naxixũ nawa chadau na naxcax yamáxũ. Natürü nüma ga Pauru rü naxcax ínaca na âëxgacü ya tacü ya Chécharu nüxna çaxũ, rü ngẽmacax nagu charixĩntü na ngẽma chanamuxũ. ²⁶—Natürü taxuüma i ore i aixcüma íxĩxũ i nachiga choxũ nangëxma na chorü âëxgacü ya Chécharucax chanaxümatüxũcax. Rü ngẽmacax chanamu na nuã pepexewa nagagüãxũcax, rü cuxcax türü nixĩ, Pa Äëxgacü Pa Agripax, na nüxna cuçaxũcax, na nüxũ chacuáxũcax i tacü tá na chaxümatüxũ naxcax ya âëxgacü ya Chécharu. ²⁷—Eri chauxcax rü tama name na ngextá namuxũ i wüxi i poxcuxũ ega tama naxümatixíragu nachiga na tacücax ínaxuaxũgüãxũ.

Pauru rü âëxgacü ga Agripapexewa nügüétüwa nidexa

26 ¹Rü yexguma ga Agripa rü ñanagürü Pauruxũ: —Marü name i ñuxma i cugüétiüwa quidexa —ñanagürü. Rü yexguma

naxunagümejë ga Pauru, rü inanaxügü ga nügiétüwa na yadexaxü, rü ñanagürü: ²—Chataãë, Pa Æëxgacü Pa Agripax, erü cupejewa chidexa i ñuxma na chaugiétüwa chachogüxcax i guxüma i ngëma choxü na ínaxuaxügüxü i ngëma chautanüxü i Yudíugü. ³—Rü yexeraäcü chataãë erü cuma nüxü cucuax i guxüma i tocüma i toma i Yudíugü, rü guxüma i Moíché ümatüxü i mugü i naxcax yadexagüxü i chautanüxügü. Rü ngëmacax cuxna chaca na meã choxü icurüxñnüxcax.

**Pauruarü maxü naxüpa ga
Ngechuchuaxü na yaxõõxü**

⁴—Rü guxüma i ngëma chautanüxügü i Yudíugü rü nüxü nacuaxgü ga ñuxäcü na chamaxüxü ga natanüwa ga chauchiüãnewa rü Yerucharéüwa ga yexguma changextüxüüragu. ⁵—Rü ngëxguma chauchigaxü yaxugüechaügu, rü núma nüxü nacuaxgü ga choma rü woetama Parichéu na chíxü. Rü toma i Yudíugü i Parichéugü na tixígüxü, rü toma nixí i guxüma i totanüxü i Yudíugüarü yexera na poraäcü tanaxaurexü i ngëma tocüma. ⁶—Rü ñuxma i ngëma chautanüxügü i Yudíugü rü nuã pepexewa choxü nagagü erü chayaxõ na Cristugagu nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü, yema Tupana nuxcúmaügüxü ga torü oxígümaã inaxunetaxüüü. ⁷—Rü guxüma i totanüxügü i Yudíugü rü ínanangüxëëgü na nüxü nadaugüxü rü tá na yanguxü i ngëma uneta. Rü ngëmacax Tupanaxü nicuaxüügü rü guxüguma i ngunecü rü chütacü rü Tupanaãxü napuracüe. Rü choma rü ta

íchanangüxëë na nüxü chadauxü rü tá na yanguxü i ngëma uneta, rü ngëmacax nixí, Pa Æëxgacüx, i ñuxma i choxü ínaxuaxügüxü i ngëma chautanüxügü i Yudíugü. ⁸—¿Rü tüxcüü tama peyaxõgü na Tupana wena namaxëxëëxü i ngëma yuexü?

**Pauru rü nüxü nixu ga ñuxäcü yema
yaxõgüxüwe na yangëchigüxü**

⁹—Rü choma nagu charüxñngu ga noxri rü name ga muxüma ga chixexü namaã na chaxüxü ga yema Ngechuchu ya Nacharéutücüãxäxü yaxõgüxü. ¹⁰—Rü yemacax nawe chingëchigü ga Yerucharéüwa. Rü paigüarü æëxgacügüxütawa naxcax íchaca ga popera na chanapoxcuexüxcax ga yema yaxõgüxü. Rü yexma chanapoxcue ga muxüma. Rü yexguma chautanüxü ga Yudíugü nadaixgu ga yema yaxõgüxü, rü choma rü chorü me nixí. ¹¹—Rü muëxpüxcúna rü chanapoxcuexü na nüxü naxoexüxcax ga yema na yaxõgüãxü. Rü yemaäcü chanaxü ga guxünema ga ngutaquëxepataügüwa. Rü poraäcü naxchi chaxaxichi ga yema yaxõgüxü, rü yemacax nawe chingëchigü ñuxmata to ga nachiüãnegune ga ñãnegüwa.

**Pauru rü wenaxârü nüxü nixu ga
ñuxäcü na yaxõõxü ga noxrix**

¹²Rü ñanagürü ga Pauru: —Rü yema yaxõgüxüxü na chapoxcuexüxcax nixí ga Damacuwa chaxüxü. Rü yemacax ga paigüarü æëxgacügü rü choxü namugü rü choxna nanaxägü ga popera ga nawa choxna naxägagüxü na chanapoxcuexüxcax ga yema yaxõgüxü. ¹³—Rü yexguma

namagu taxĩyane, Pa Ñëxgacũx, rü yexguma meãma tocuchiwa nanguxgu, rü nüxũ chadau ga wüxi ga omü ga daxüwa ne üxũ ga üaxcüariü yexera ixĩxũ ga choxũ baxixũ rü yema chomücügüxũ rü ta baxixũ. ¹⁴—Rü guxãma ga toma rü ñaxtüanegu tayayi. Rü choma rü nüxũ chaxĩnü ga wüxi ga naga ga Yudfugawa choxũ ñaxũ:

“Pa Chauru Pa Chaurux, ¿tüxcüü nawe quingëchigü i ngëma duüxügü i choxũ yaxögüxũ? Poraäü cugütama cuchixexëë ñoma wüxi i tacü i ãmaguxũgu cucuxgüxüü”, ñanagürü choxũ. ¹⁵—Rü choma chanangãxũ, rü ñacharügü:

“¿Texë quixĩ, Pa Corix?” ñacharügü. Rü nüma ga Cori rü ñanagürü choxũ:

“Choma nixĩ i Ngechuchu rü chori duüxügü nixĩ i ngëma nawe quingëchigüxũ. ¹⁶—iNatürü írüda rü inachi! Rü marü cuxçax changox i ñuxmax, erü cuxũ chamuxchaü na choxũ cupuracüxüçax rü nüxũ quixuchigaxüçax i ngëma ñuxma na choxũ cudaduxü rü ngëma yixcüra tá chauxütawa nüxũ cudaduxü. ¹⁷—Rü cuxna tá chadau i nataniüwa i cutanüxügü i Yudfugü rü ngëma tama Yudfugü ixīgüxũ i ñuxma tá nataniüwa cuxũ chamuxũ. ¹⁸—Rü ngëma cuxũ chamu na ngëma duüxügüxũ choxũ cucuaxëëxüçax rü nüxũ naxoexüçax i nacüma i chixexügü rü chauga naxĩnüëxüçax. Rü ngëma tá cuxũ na Chatanámexëwa ícunanguxüxëëxüçax i ngëma duüxügü na chowe naxĩxüçax rü choxũ yaxögüaxüçax na choma rü nüxũ nüxũ changechaüxüçax i norü pecadugü, rü nüxũ nangëxmaxüçax i nachica namaã i guxüma i chori duüxügü i üünegüxũ”, ñanagürü choxũ ga Cori.

Pauru rü naga naxĩnü ga yema Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũ

¹⁹—Rü yemaçax ga chomax, Pa Ñëxgacü Pa Agripax, rü naga chaxĩnü ga yema ore ga Ngechuchu chomaã nüxũ ixuxũ ga yexguma choxũ nabaxixgu ga yema omü ga daxüwa ne üxũ.

²⁰—Natürü noxri rü Damacucüãxgümaã nüxũ chixuchiga ga Tupanaärü ore. Rü yixcama ga Yerucharéüçüãxgümaã, rü yemawena rü guxũ ga Yudeaanewa, rü ñuxüchi yema tama Yudfugü ixīgüxümaã nüxũ chixu. Rü ñacharügü:

“iNüxü perüxoe i pecüma i chixexügü, rü Tupanaçax pedaugü, rü meã pemaxë na duüxügü nüxũ daugüxüçax na aixcüma peyaxögüxũ!” ñacharügü. ²¹—Rü yemaçaxtama nixĩ ga tupauca ya taxünegu choxũ yayauxgüxũ rü choxũ yamaçgüchaüxũ ga chautaniüxügü i Yudfugü. ²²⁻²³—Natürü Tupana choxũ narüngüxëë rü ngëmaçax taguma íchayachaxächi na guxüma i duüxügümaã nüxũ chixuxũ rü woo buxũ rü yaxũ. Rü namaã nüxũ chixu ga yema ore ga nuxcümaügüxũ ga Tupanaärü oreari uruügü rü Moiché nüxũ ixügüxũ na ñuxäcü tá nüxũ nangupetüxũ ga Cristu rü ñuxäcü tá na nayuxũ, natürü yemawena rü nüma tá yĩxũ ga nüxüra yuwa ínadaxũ. Rü namaã nüxũ chixu ta ga yema nuxcümaügüxüärü ore ga ñaxũ:

“Rü Cristu rü tatanüxü i

Yudfugümaã rü ngëma to i duüxügü i tama Yudfugü ixīgüxümaã tá naxunagüaxũ i ore i tüxũ maxëxëëxũ”,

ñaxũ. Rü yemachigaxüxücatama nixĩ ga namaã chixuxũ —ñanagürü ga Pauru.

**Pauru rü Agripaaxü
nanangúchaüxêê na yaxôôxüçax**

²⁴Rü yexguma yemaäcü nügüétüwa yadeaxgu ga Pauru, rü ñanagürü ga Festu tagaäcuma: —Cungêäämare Pa Paurux. Rü ngêma na yeücürü cungúechaü, rü düxwa nawa cungêää —ñanagürü. ²⁵Natürü ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Tama changêää Pa Äëxgacüxüchi, Pa Festux. Erü ñaã ore i nüxü chixuxü, rü aixcümamaxüchima nixü. ²⁶—Rü daa äëxgacü ya Agripa rü meäma nüxü nacuax i guxüma i ngêma pemaã nüxü chixuxü. Rü ngêmacax tama chamuüäcuma chorü taäémaã napexewa nüxü chixu, erü nüxü chacuax na nüma rü ta nüxü nacuáxü i tacüchiga na yïxü i guxüma i ñaã ore. Erü tama ngextámare cúäcü naxüpetü i ngêma. ²⁷—¿Cuyaxôxü, Pa Agripax, i ngêma Tupanaärü orearü uruügü nüxü ixuxü? Choma nüxü chacuax rü cuyaxô —ñanagürü ga Pauru. ²⁸Rü Pauruxü nangäxü ga Agripa, rü ñanagürü: —¿Exna cuma nagu curüxînügu rü ngêmaäcü noxre i curü oremaã na choxü cuyaxôxêêxü? —ñanagürü. ²⁹Rü ñanagürü ga Pauru: —Woo noxre i oremaã rü woo muxü i oremaã rü Tupana nanaxwaxe na cuyaxôxü. Rü tama i cuxicatama, natürü guxüma i ñaã nuã choxü ñnüëxü rü ta, rü Tupana nanaxwaxe na chauxrüü yixîgüxü, natürü tama chauxrüü daa cadenagümaã na yanaîxgüxü —ñanagürü ga Pauru. ³⁰Rü yexguma inachigü ga Agripa, rü Festu, rü Bereníche, rü guxüma ga yema namaã

yéma rütogüxü. ³¹Rü yexguma ga nümagü rü noxrüwama naxü na yéma nügümaã Pauruchiga yadexagüxüçax. Rü ñanagürügü: —Rü ngêma yatü, rü taxuüma i chixexü naxü na naxçax yamáxü rü exna naxçax napoxcuxü —ñanagürügü. ³²Rü Festuxü ñanagürü ga Agripa: —Ngëxguma chi tama nümatama naxçax ínacaxgu na Chécharu nüxna çaxüçax, rü chi ítananguxuchixêê —ñanagürü.

Pauruxü Dumawa namugü

27 ¹Rü yema äëxgacügü rü düxwa nagu narüxînüë na norü äëxgacü ga Chécharu ga Itáriaanewa yexmacüxütawa na toxü namugüxü. Rü norü churaragüarü capitáüna nanamu ga Pauru namaã ga ñuxre ga togü ga poxcuexü na Chécharuxütawa nagagüäxüçax. Rü guma capitáü rü Yúriu nixü ga naéga, rü norü churaragütücumü rü Chécharuarü Dauruügü nixü ga naéga. ²Rü nagu tichoü ga wüxi ga wapuru ga buanecümaã ixüüne ga Adamíchiuwa ne üxüne ga Áchiaarü íanegüwa üxchaxüne. Rü towe ta nixüe ga Aritárcu ga Machedóniãanecüãx ga Techarónicawa ne üxü. ³Rü moxüäcü rü Chidáüärü türewa tangugü. Rü Paurumaã namecuma ga capitáü ga Yúriu. Rü ínanaxüexêê na yémacüãx ga namücügüxütagu naxüãneäxüçax ga Pauru, na nümagü nüxü nangüxêëgüxüçax. ⁴Rü yéma itaxîachi. Rü Chiprearü capaxüärü tociwaguama taxü, naxchaxwa ga buanecü, yerü towaama nabu. ⁵Rü yéma Chiprewa tixäü ga taxtü rü Chiríchiaanecutüwa

tarüyicu. Rü yemacutügu taxĩ, rü Paũpíriaanewa tachopetü rü ñuxmata Díchiaanewa yexmane ga ñãne ga Mirawa tangugü. ⁶Rü yema capitáũ yexma nüxũ nayangau ga wüxi ga wapuru ga Aleyãdríawa ne üxüne ga Itáriaanewa üxüne. Rü gumagu toxũ nichoũxê, rü tomaã inaxũãchi. ⁷Natürü írarüwatama itíñaxwetaxũ ga muxũma ga ngunexũgu, rü guxchaãcuma Guíduarü toxmãxtawa tangugü. Natürü towaama nabuema ga buanecü, rü yemaçax capaxũ ga Chamonaärü toxmãxtawa tachopetü rü capaxũ ga Cretaxũ ítachoeguãchi. ⁸Rü guxchaãcuma nacutügu taxĩ ga yema capaxũ, rü wüxi ga nachica ga Mexũ ga Türegu ãégaxũwa tangugü. Rü ñãne ga Dácheaarü ngaicamana nayexma. ⁹Natürü marü poraãcü namagu tanuxcü ga na itaxĩxũ, rü marü naxãücuma ga na itaxĩãmaxũ yerü marü nawa nangu ga guma tauemacügü ga nagu nagáuanecü. Rü yemaçax ga Pauru rü nayaxucuxê ga duũxũgü, rü ñanagürü: ¹⁰—Pa Chomücügüx, nüxũ chachuax i ngëxguma chi ixĩãmagu, rü tá naxãücuma. Rü daa wapuru rü tá inayarütaxu namaã i guxũma i naãcu. Rü ngürüãchi i yixema rü tá ta tayue —ñanagürü. ¹¹Natürü yema churaragüarü capitáũ rü yexeraãcü guma wapuruarü yoragaama naxĩnü, rü marinerugüarü capitáũgaama naxĩnü, rü tama aixcuma Pauruga naxĩnü. ¹²Natürü yema türe rü tama name ga yéma na tanangupetüxêxũ ga gáuanexũ. Rü yemaçax wixguxüchi guxũma ga duũxũgü nagu narüxinüë rü narümemaë nixĩ ga na itaxĩãchixũ ga yéma. Rü nanaxwaxegü ga chi

Cueníchewa na tangugüxũ na yéma tanangupetüxêxũ ga gáuanexũ, yerü yema nixĩ ga wüxi ga Cretaarü türe ga mexũ ga tama poraãcü buanecü ga taxũ nawa ngxũ.

Buanecü ga tacü ga taxtüarü ngãxütüwa

¹³Rü inanaxügü ga na meãma topëxewaama nabuxũ ga buanecü, rü yemaçax ga nümagü ga marinerugü rü nüxũ nacuaxgügu rü chi meã ítangugü ga yema ítaxĩxũwa. Rü yemaçax itaxĩãchi, rü nacutüarü ngaicamagu taxĩ ga yema Cretaarü capaxũ. ¹⁴⁻¹⁵Rü natürü ngürüãchi yixcamaxũra rü wüxi ga buanecü ga taxüchicü ga capaxũärü tocüwawa ne üxcü ngãxütüwaama nanacue ga guma wapuru. Rü taxuacuma itixütaũ nawaama ga buanecü. Rü yemaçax düxwa ítayachaxãchi ga na tanatochinüxũ, rü toxũ ínicuetaũ. ¹⁶Rü wüxi ga capaxüxãcü ga Caudagu ãégaxũärü tocüwawaama tachopetü ga ngextá tama poraãcü íyabuaxũwa. Rü yéma poraãcü tapuracüe na guma wapurugu tanatúnagüxũ ga norü ngue ga yatúchigüne. ¹⁷Rü yexguma marü natúnagügüãgu ga guma ngue, rü napanaxãgü ga tanütaxũmaã nayanaĩxgütüwe ga guma wapuru. Rü ñuxüchi nayawëgü ga yema naxchirutachinügü ga namaã yacuetaũxũ ga noxrix, yerü namuüë ga na Chírutearü naxnücüwa yanangaixtaügüxũ. Rü yema buanecü toxũ nicuetaũmare. ¹⁸Rü moxũãcü ga buanecü rü tama nangupetüéga, rü yemaçax inanaxügü ga na ínawoũãcuãxũ. ¹⁹Rü norü tomaëxpüx ga

ngunexüügu, rü naxmexmaãtama
 ínanawoü ga yema natüxügü ga guma
 wapuru, rü guxüma ga to ga norü
 yemaxüü. ²⁰Rü muxüma ga
 ngunexügu, rü tama nangox ga üaxcü rü
 ëxtagü, rü tama nangupetüéga ga guma
 buanecü ga taxüchicü. Rü düxwa nagu
 tarüxünüë ga marü täütama na
 tamaxëü. ²¹Rü yexguma marü muxüma
 ga ngunexü tingegüga ga tama na
 tachibüexü, rü yexguma guxüma ga
 yema düüxügütanüwa inachi ga Pauru,
 rü ñanagürü: —Narümemaë chi nixí, Pa
 Chomücügüx, ga chauga na pexínüëxü,
 rü täü chima na ixíächixü ga Cretawa,
 rü täü chima ñuxmarüü tüxü naxüpetü i
 ñaã äücümaxü rü taxuxü chima i
 chixexü tüxü nangupetü. ²²—Natürü
 ipetaãëgü! erü wapuruxica tá
 inayarütaxu, natürü i yixema rü
 taxúetáma tayue. ²³—Erü ngewaxarü
 chütaxügu ya Tupana ya nüxü
 chapuracücu ya chorü cori ixícu rü
 núma nanamu i wüxi i norü orearü uruü
 i daxücüãx i chauxcax ngóxü. ²⁴—Rü
 ñanagürü choxü:

“iTäxü i cumüxü, Pa Paurux! Erü
 äëxgacü ya Chécharupexewa tá cingu, rü
 cugagu tá Tupana nanamaxëxë i guxüma
 i ngëma cumücügü i cumaã ngëxma
 wapurugu íxü”, ñanagürü choxü. ²⁵—Rü
 ngëmacax, Pa Chomücügüx, irü petaãëgü!
 erü choma rü aixcüma Tupanaãxü
 chayaxö, rü aixcüma tá nixí i ngëmaäcü tá
 nangupetüxü ngëxgumarüü i ngëma
 chomaã nüxü yaxuxü. ²⁶—Natürü wüxi i
 capaxüwa tá tayarücüxcuchitaügu
 —ñanagürü ga Pauru. ²⁷Rü yexguma taxre
 ga yüxü tingexgu ga na itaxíxü, rü taxü ga
 taxtü ga Ariáticuwa tayexmagü, yerü ga

buanecü rü núxica toxü nacuetäü. Rü
 ngäxücüügu nüxü nicuaxächitanü ga yema
 marinerugü ga na dauxchitacutüwa
 tangugüchaüxü. ²⁸Rü ínanataegü ga norü
 ngugütamaxü rü 36 ga metru nixí ga norü
 mátama. Rü yexguma marü írarüwa
 yaxügüxüra itaxíxgu rü wenaxärü
 nanangugütamagü, rü 27 ga metru nixí ga
 norü mátama ga yexgumax. ²⁹Rü namüüë
 ga na nutamaã yanañataüügü ga
 naxänacüwa, rü yemacax guma
 wapuruchinüwa ínanawoü ga ägümücü ga
 aüclagü ga achugünaxcax ga
 napanaxamaã ixätüxüxü na yemaäcü
 íyachaxächigüxëãxüçax ga guma wapuru.
 Rü nayumüxëgü ga paxa na
 yangunexüçax. ³⁰Natürü ga yema
 marinerugü rü nibuxmüchaü ga guma
 wapuruwa, rü yemacax nanawäixëgü ga
 guma wapuruarü ngue, rü ñanagürügü:
 —Ngëma wapurupexearü aüclagü tá
 ítawoü na nataixüçax ya wapuru
 —ñanagürügüneta. ³¹Natürü ga Pauru rü
 churaragüarü capitäümaã rü norü
 churaragümaã nüxü nixu rü ñanagürü:
 —Ngëxguma ñaã marinerugü rü täütáma
 nuxä wapurugu nachoxgu, rü guxäma i
 pema rü tá peyue —ñanagürü. ³²Rü
 yexguma ga yema churaragü rü
 nayadaecunügü ga guma ngue, rü
 inananguxëëgü. ³³Rü yexguma marü
 yangunexüçax, rü Pauru nayaxucüxëgü
 ga guxüma na nachibüexüçax, rü
 ñanagürü: —Taxre i yüxü nixí i ñuxma na
 taguma aixrügumarüü pechibüexü, rü bai i
 tacü na pengóxü yerü poraäcü
 pexoegaãëgü. ³⁴Rü ñuxma rü pemaã nüxü
 chixu na pechibüexü na peporaexüçax, rü
 taxüüma pexü üpetüxüçax. Erü taxúetáma
 itayarütaxu rü bai i wüxi i peyaexüra

inayarütaxu —ñanagürü. ³⁵Rü yexguma marü yema ñaxgu, rü nanayaxu ga wüxi ga pãü, rü Tupanana moxë naxã napexewa ga guxũma. Rü inanabücu ga yema pãü, rü inanaxügü ga na nangóóxü. ³⁶Rü yexguma nataãëgü ga guxũma, rü nümagü rü ta nachibüe. ³⁷Rü 276 tixügü ga guxãma ga toma ga guma wapuru gu ñxë. ³⁸Rü yexguma marü nangãxëgu, rü ínanawoü ga yema trigu ga wapuru namaã äacuxü na nangünagüächixüraxüçax ga guma wapuru.

Inangu ga guma wapuru

³⁹Rü yexguma yangunegu, rü yema marinerugü tama nüxü nacuaane ga yéma. Natürü nüxü nadaugü ga wüxi ga axcuchixü ga naxnücüpechinüáxü, rü nagu narüxínüë ga yéma na yanangaixëëgüáxü ga wapuru. ⁴⁰Rü yexguma nanadaü ga norü ngaxüxü ga aüclagü, rü yéma nanawogü. Rü nayawëgü ga norü toxchinüxüärü naïxruüügü, rü inananga ga yema napexewa üxü ga naxchirutachinü ga namaã iticuetaüxü. Rü itanaxügü ga nüxü na tingaicaxü ga yema naxnücüpechinü. ⁴¹Natürü wüxi ga naxnücüiarü nuxtamaxüwa tayarüngaixtaü. Rü yéma naxnücüwa nayariüwápexe ga guma wapuru rü marü tama yéma itaxiächi. Rü yoxni ga nachinüwa, rü yuape nayapuxëë. ⁴²Rü yema churaragü rü nagu narüxínüë ga na nadaiaxü ga yema poxcuexü na taxuüma ínaxüçax ga yexguma naxãnacüwa nangugügu. ⁴³⁻⁴⁴Natürü yema norü capitáü ga churaragü, rü Pauruxü namaxëëchaü, rü yemacax tama nanaxwaxe ga na nadaiaxü ga yema poxcuexü. Natürü nanamu na yema ixãnüxü rü nüxüra ínayuxgüxü na

naxãnacüwa nawëxgüxüçax, rü yema togü rü mürapewagügu rü exna yema wapurutüchigügu meã na ínachoüxüçax. Rü yemaäcü guxãma meãma naxãnacüwa tangugü.

Capaxü ga Márutawa nayexma ga Pauru

28 ¹Rü yexguma meãma naxãnacüwa tangugügu ga guxãma rü yexguma nüxü tacuaxgü na Máruta na yixü ga naéga ga yema capaxü. ²Rü yema yémacüäxgü ga duüxügü rü meãma toxü nayauxgü ga guxãma. Rü nanangixtagü ga wüxi ga üxü ga taxüne. Rü toxçax nacagü ga guxãma na yéma togü tanaixügüxüçax, yerü napu rü nagáuane. ³Rü Pauru nanadetaquexe ga ñuxre ga naichaciügü, rü üxüxetüwa nayawocu. Natürü yexguma yéma yawocuägu, rü üxüiarü naïëmaxüchaxwa inayago ga wüxi ga äxtape. Rü Paurumëxëwa nayuxu, rü yéma nayariütächi. ⁴Rü yexguma yema yémacüäxgü nüxü daugügu ga yema äxtape ga Paurumëxëwa na natuxü, rü nügümaã ñanagürügü: —Ñaa yatü rü maneca wüxi i máëtaxü nixí. Rü woo taxtüwa yuwa na yañaxü, natürü Tupana tama nanamaxëëchaü —ñanagürügü. ⁵Natürü guma üxüxetügu nanamaxü ga yema äxtape, rü taxuüma nüxü naxüpetü ga Pauru. ⁶Natürü guxũma ga yema duüxügü rü ínananguxëëgü rü ngoxi tá nachamé rü exna nayux. Rü marü nuxcüxürama ga yema nüxü na nadaunüxü rü taxuüma nüxü na üpetüxü, rü düxwa togu narüxínüë rü inanaxügüë ga na ñagüxü: —Maneca wüxi ya tupana nixí —ñagüxü. ⁷Rü yema nachicaari ngaicamana nayexma ga norü naäne ga

yema capaxũãrũ ãëxgacũ ga Púbiru ga naéga. Rũ nũma meãma toxũ nayaxu, rũ yexma toxũ napegũxëë ga tomaëxpũx ga ngunexũ. Rũ tomaã namecũmaxũchi. ⁸Rũ guxema Púbiru nanatũ rũ ngũrũcarewa tayexma, yerũ tixaxũne rũ taduũ. Rũ yéma tũmaxũtawa nangu ga Pauru, rũ tũmamaã nayumũxë, rũ tũmaëtũgu naxũxmex, rũ tũxũ narũmexëë. ⁹Rũ yexguma yemaxũ nadaugũgu, rũ Paurucax yéma naxĩ ta ga guxũma ga togũ ga ıdaaweexũ ga yema capaxũcũãx, rũ narũmeë. ¹⁰Rũ nũmagũ rũ muxũma toxna naxãmaregũ. Rũ yexguma itaxĩachigu, rũ toxna nananagũ ga guxũma ga tanaxwaxexũ ga torũ namawaũ ga òna.

Dumawa nangu ga Pauru

¹¹Rũ tomaëxpũx ga tauemacũ yéma capaxũwa tayexmagũ. Rũ ñuxũchi nagu tichoũ ga wũxi ga wapuru ga yema capaxũwa gáuanexũ ngupetũxëxëne. Rũ Aleyãdrıacũãx nıxĩ ga guma wapuru. Rũ napexeraũwa nayexmagũ ga taxre ga norũ tupanachicũnaaxãgũ ga Catu rũ Porugu ãëgagũxũ. ¹²Rũ Chıracũchaarũ türewa tangugũ, rũ tomaëxpũx ga ngunexũ yéma tayexmagũ. ¹³Rũ yéma itaxĩachi, rũ nacutũarũ ngaicamagu taxĩ ñuxmata Dequũwa tangugũ. Rũ moxũãci inangu ga wũxi ga buaneci ga itaxĩxũwaama buci rũ toxũ inicuetãũ. Rũ yemaãrũ moxũãciama rũ Puteriwa tangugũ. ¹⁴⁻¹⁵Rũ yexma nũxũ tayangau ga ñuxre ga duũxũgũ ga yaxõgũxũ. Rũ toxna naxu na wũxi ga yũxũ yexma naxũtagu tarũchoxũcax. Rũ marũ wũxi ga yũxũ ngupetũgu rũ itaxĩachi na namagu Dumawa taxĩxũcax. Rũ marũ toxũ nacuáchigagũ ga yema yaxõgũxũ ga Dumagugũxũ. Rũ yema nama ga Ápiugu

ãëgaxũgu naxĩ na yexma toxũ yangaugũxũcax. Rũ ñuxre rũ yema nachica ga Tomaëxpũx ga Taxepataũgu ãëgaxũwa toxũ nayarũnguxëëgũ Rũ togũ rũ nachopetũ ñuxmata yema nachica ga Ápiuarũ Ngũëchicagu ãëgaxũwa nangugũ. Rũ yexguma Pauru nũxũ dauxgu ga yema yaxõgũxũ, rũ Tupanana moxë naxã rũ porãcũ nataãë. Rũ yemaãcũ Dumawa tangugũ. ¹⁶Rũ yexguma Dumawa tangugũgu rũ wũxi ga ıpatawa nananguxëëgũ ga Pauru nũxĩca namaã ga wũxi ga churara ga nũxna dauxũ.

Dumawa nayexma ga Pauru

¹⁷Rũ tomaëxpũx ga ngunexũ marũ yéma nayexmagu, rũ Pauru naxcax nangema ga yema Yudfũguarũ ãëxgacũgũ ga Dumawa yexmagũxũ. Rũ yexguma nangutaquexegũgu, rũ ñanagũrũ ga Pauru nũxũ: —Choma, Pa Chaueneëgũx, rũ taxuũma i chıxexũ chaxũ namaã i tatanũxũgũ, rũ bai i nuxcũmaũgũxũ i tórũ oxıgũcũmagũmaã. Natũrũ Yerucharëũgu choxũ niyaxugũ ga tatanũxũgũ, rũ Dumacũãx ga churaragũna choxũ namugũ. ¹⁸Rũ yexguma marũ choxna nacagũegu ga Dumacũãxgũ, rũ choxũ ningexgũchaũ, yerũ taxuũma ga tacũ ga chıxexũ chowa nadaugũ na choxũ yamaxgũxũcax. ¹⁹Natũrũ yema tatanũxũgũ ga Yudfũgũ rũ nayamuëtani na tama choxũ yangexgũxũcax, rũ yemacax dũxwa naxcax ıchaca na nũmatama ya ãëxgacũ ya Chécharu choxna caxũcax. Natũrũ tama tatanũxũgũxũ na ıchaxuaxũxũcax nıxĩ ga yemacax ıchacaxũ. ²⁰Rũ ngëmacax nıxĩ i pexcax nuã changemaxũ na pexũ chadauxũcax rũ pemaã chıdexaxũcax. Pema nũxũ pecuax rũ yıxema i Yudfũgũ rũ

ítananguxêê i na ínanguxü ya Cristu. Rü yima Cristucax nixi i choma i ñuxma i daa cadenamaã chináixü —ñanagürü. ²¹Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Toma rü taxuüma i popera i Yudeawa ne muxü i cuchigagu ümatüxü tayauxgü. Rü ngëma taeneëgü i ngëma ne íxü rü núma ngugüxü rü bai i wüxi i nüxü ixuxü i tacü rü ore i chixexü i cuchiga. ²²Rü cuxütawa nüxü taxüniëchaü rü ñuxü ñacuxü i cumax? Erü nüxü tacuaxgü rü guxüwama i Yudíugü rü chixri nachiga nidexagü i ngëma ore i ngexwacaxüxü i Ngechuchuchiga —ñanagürügü. ²³Rü yexguma Paurumaã inaxunetagu ga wüxi ga ngunexü, rü napatawa naxi ga muxüma ga duüxügü. Rü Pauru namaã nüxü nixu ga Tupanaärü ore ga ñuxäcü äëxgacü na yíxü ya Tupana. Rü paxmama inanaxügü, rü ñuxmata nachütaxü rü nüxü nanangüchaüxêê ga yema duüxügü na Ngechuchuaüxü yaxögüäxüçax. Rü yemaçax Moiché ümatüxü ga mugüwa rü nuxcümaügüxü ga Tupanaärü oreatü uruügü ümatüxü ga orewa namaã nüxü nixu ga Ngechuchuchiga. ²⁴Rü nümaxü rü nayaxögü ga yema Pauru namaã nüxü ixuxü natürü ga togü rü tama nayaxögü. ²⁵Rü yexguma tama wüxigu naxüniëgu ga yema duüxügü, rü inanaxügü ga na íyaxíxü. Rü yemaçax ga Pauru rü ñanagürü nüxü: —Meã perü oxigümaã nidexa ga Tupanaãê i Üünexü ga yexguma Ichafaxü yadexaxêëgu rü ñaxgu:

²⁶ “iRü ngëma naxü, rü ngëma duüxügümaã nüxü yarüxu rü

ñacurügü tá nüxü: ‘Rü woo nüxü pexüniëgu rü täütáma aixcüma nüxü pecuaxgü. Rü woo nüxü perüdaunügu rü täütáma aixcüma payaxögü. ²⁷Rü ngëmaäcü pixígü i ñuxmax, erü tama choxü pecuáxchaü i pemax. Rü tama nüxü pexünië i chorü ore erü tama nüxü pexüniëchaü. Rü tama nüxü payaxögü i ngëma choma pexü nüxü chadauxêëxü erü tama nüxü payaxögüchaü. Rü tama peãëwa chaugu perüxünië erü tama nüxü perüxoechaü i pecüma i chixexügü rü tama chauçax pedaügüchaü na choma pexü chamaxêëxüçax!’”

ñanagürü ga Tupanaãê i Üünexü. ²⁸Rü ñanagürü ta ga Pauru: —Rü name nixi i pema rü ta nüxü pecuax rü ñuxma rü marü inaxügü na ngëma tama Yudíugü ixígüxütantiwa naxunagüxü i ñaã Tupanaärü ore i tüxü maxêëxü. Rü nümagü tá nixi i aixcüma inaxüniëxü —ñanagürü. ²⁹Rü yexguma Pauru yema ñaxgu, rü ínixi ga yema Yudíugü, rü poraäcü nügümaã íniporagatanüciü. ³⁰Rü taxre ga taunecü ga mecü yéma nayexma ga Pauru nawa ga guma í ga naxütanië ga nagu na napexüçax. Rü yéma meãma nanayaxuxü ga guxüma ga duüxügü ga naxütawa íyadaügüxüxü. ³¹Rü nüxü nixuchiga ga ñuxäcü äëxgacü na yíxü ga Tupana. Rü taxüema nüxna tanachüxu na nangüxêëxü ga Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga. Rü taxüema naxçax tanachixewe.